

สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

วิทยานิพนธ์
ของ
วุฒิพงษ์ พันทิวา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
เมษายน 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

วิทยานิพนธ์
ของ
วุฒิพงษ์ พันทิวา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
เมษายน 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

CONDITIONS, PROBLEMS AND GUIDELINES FOR OPERATIONAL DEVELOPMENT
ON STUDENT ASSISTANCE SYSTEM IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 21

BY
WUTTIPONG PANTIWA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

April 2020

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ วุฒิพงษ์ พันทิวา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ ประธานที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์) (รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร) วิทยานิพนธ์
และกรรมการสอบ
..... กรรมการสอบ กรรมการที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร) วิทยานิพนธ์
และกรรมการสอบ
..... กรรมการสอบและ
(ดร.รัชฎาพร พิมพ์ชัย) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพ็ชรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 10 เดือน เมษายน พ.ศ. 2563

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ดร.สมคะเน พิสัยพันธ์ นักวิชาการศึกษานานาชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาหนองคาย เขต 1 นายมนตรี ก่องเวหา นักวิชาการศึกษานานาชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 นางชนานันท์ สุคันธา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความรู้ ข้อเสนอแนะในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้เป็นผลงานที่มีคุณค่า สามารถอ้างอิงและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงการศึกษาต่อไป และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ ญาติพี่น้อง และคณะบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาแต่บิดา มารดา และบูรพาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตน และบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

วุฒิพงษ์ พันทิวา

ชื่อเรื่อง	สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
ผู้วิจัย	วุฒิพงษ์ พันทิวา
คณะกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ สภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,185 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ปีการศึกษา 2561 จำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .44 - .83 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .98 และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .56 - .96 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ One-Way ANOVA และ t-test ชนิด independent Samples

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับน้อย

3. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและจำนวนบุคลากรในโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและจังหวัดที่เป็นที่ตั้ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและจำนวนบุคลากรในโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง และระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 นำเสนอ 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการโดยกำหนดนโยบาย จัดทำแผนการดำเนินงานหรือปฏิทิน จัดกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ดำเนินการโดยแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง
- 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ดำเนินการโดยสร้างความร่วมมือจากบุคลากรและทุกคนที่เกี่ยวข้อง และ
- 4) ด้านการส่งต่อนักเรียน ดำเนินการโดยการส่งต่อภายใน โดยครูที่ปรึกษาประสานครูฝ่ายปกครองและครูแนะแนว การส่งต่อนักเรียนภายนอกการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาเกินกว่าความสามารถของครูจะพัฒนาได้

คำสำคัญ : ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

TITLE	Conditions, Problems and Guidelines for Operational Development on Student Assistance System in Schools under the Office of Secondary Educational Service Area 21
AUTHOR	Wuttipong Pantiwa
ADVISORS	Assoc. Prof. Dr. Chaiya Pawabutra Dr. Yaovalak Sutacort
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2020

ABSTRACT

The purposes of this research were to investigate and compare operational conditions and problems concerning operational development on student assistance system in schools under the Secondary Educational Service Area Office 21 (SESAO 21), and to establish the guidelines for operational development on student assistance system in schools under the SESAO 21. The sample size of 175 people was drawn from a population of 2,185 people comprising school administrators, teachers in charge, and class/homeroom teacher in the 2018 academic year. The tool for data collection was a set of 5-level rating scale questionnaire containing the operational conditions and problems of student assistance system in schools with the discriminative power ranged in value from .44 to .83 and .56 to .96 and the reliability of .98, and .99, respectively. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, One-Way ANOVA and Independent Samples t-test.

The findings were as follows:

1. The operational conditions of student assistance system in schools under the SESAO 21 were at a high level.
2. The operational problems of student assistance system in schools under the SESAO 21 were at a low level.

3. The operational conditions of student assistance system in schools under the SESAO 21 as classified by school sizes, showed an statistically significant overall difference of 01. In terms of distance from school to the provincial SESAO and number of school personnel, the differences as a whole, were at the level of .05 statistical significance. In terms of present positions and provincial location, there were no overall differences.

4. The operational problems of student assistance system in schools under the SESAO 21, as classified by participants with different school sizes and number of school personnel, were overall different at the level of .05 statistical significance. In terms of provincial location and distance from school to the provincial SESAO, there were no overall differences.

5. The proposed guidelines for developing student assistance system in schools under the SESAO 21 comprised four aspects: 1) Knowing Individual Student. This aspect should entail establishing school policies, action plans or work schedule, homeroom activities, and home visits; 2) Student Screening. To implement this aspect, the following operations should be established: Categorizing students into four groups: normal group, at-risk group, problematic group and specific group, and creating teacher-parent cooperation; 3) Prevention and Solutions to Student Problems. The operations should include the following: Building cooperation among personnel and relevant stakeholders; and 4) Student Transferring. The following operations should be established: Transferring students within the departments by class teachers through student affairs teachers and guidance teachers, and outside agencies in situations unrelated to their school academic environment.

Keywords : Student Assistance System

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	1
บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
2	15
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
ตอนที่ 1 กฎหมาย ข้อบังคับ และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	
กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	16
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553	17
พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	17
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	
พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3)	
พ.ศ. 2553	18
ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556	18
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	19
ตอนที่ 2 กรอบแนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	22
วิกฤตการณ์ด้านเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน	23
แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	29
วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	31
ประโยชน์และคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	31
ทฤษฎี หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	32
ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	34
องค์ประกอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	35
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา	47
กรอบการทำงานของหน่วยงานและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	53
คณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ..	56
ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	65
ตอนที่ 3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21	66
ความเป็นมา	66
ภารกิจขององค์กร	66
ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21	67
สถานที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	69
พื้นที่บริการ	69
ข้อมูลสถานศึกษา	70
ข้อมูลครู นักเรียนและห้องเรียน	70
อัตราส่วนครูต่อนักเรียน	72
นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่ออกกลางคัน ประจำปีการศึกษา 2561	72
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยในประเทศ	74
งานวิจัยต่างประเทศ	79
3 วิธีดำเนินการวิจัย	87
ขั้นตอนที่ 1 สภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ	
นักเรียน	87
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	87
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	92
การเก็บรวบรวมข้อมูล	95
การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย	95
ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ	
นักเรียน	99
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	101
การวิเคราะห์ข้อมูล	102
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	
จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน	103
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ	
นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	
เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงาน	
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น	
โดยรวมและรายด้าน	106

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมและรายด้าน	118
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันแตกต่างกัน	130
ตอนที่ 5 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจังหวัดที่ตั้งแตกต่างกัน	133
ตอนที่ 6 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีระยะทางจากโรงเรียน ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน	136
ตอนที่ 7 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน	142

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 8 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียน แตกต่างกัน	149
ตอนที่ 9 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21	156
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	169
ความมุ่งหมายการวิจัย	169
สมมติฐานการวิจัย	170
วิธีดำเนินการวิจัย	170
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	170
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	171
การเก็บรวบรวมข้อมูล	172
การวิเคราะห์ข้อมูล	173
สรุปผลการวิจัย	174
อภิปรายผลการวิจัย	180
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	197
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้	197
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป	199
บรรณานุกรม	201

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	209
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	211
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	229
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	257
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	263
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	275
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์	283
ภาคผนวก ช ภาพประกอบการสัมภาษณ์หาแนวทางพัฒนา	293
ประวัติย่อของผู้วิจัย	303

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1	กลยุทธ์การพัฒนาเยาวชน 49
2	บทบาทหน้าที่คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน 58
3	พื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 70
4	ข้อมูลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 70
5	ข้อมูลครูนักเรียนและห้องเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 71
6	นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่ออกกลางคัน ประจำปีการศึกษา 2561 76
7	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น 89
8	จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละอำเภอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โรงเรียนขนาดเล็ก 89
9	จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละอำเภอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โรงเรียนขนาดกลาง 91
10	จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละอำเภอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โรงเรียนขนาดใหญ่ 92
11	จำนวนและข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียน ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน 104
12	ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม 106

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
13	ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น	107
14	ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ด้านการคัดกรอง นักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น	110
15	ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ด้านการส่งเสริม และพัฒนานักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบ งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น	112
16	ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น	114
17	ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งต่อ นักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น	116

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม	118
19 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น	120
20 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ด้านการคัดกรอง นักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น	122
21 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งเสริม และพัฒนานักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบ งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น	124
22 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น	126

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
23	ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งต่อ นักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น การดำรงตำแหน่ง	128
24	เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีตำแหน่งหน้าที่ ปัจจุบันแตกต่างกัน	131
25	เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีตำแหน่งหน้าที่ ปัจจุบันแตกต่างกัน	132
26	การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน คุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน	120
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบ ความแตกต่างของระดับความสำเร็จในการบริหารงาน โรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง	122

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
26	เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจังหวัดที่ตั้ง แตกต่างกัน 134
27	เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจังหวัดที่ตั้ง แตกต่างกัน 135
28	เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีระยะทางจากโรงเรียน ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน 136
29	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้นที่มีระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แตกต่างกันที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ่ (Scheffe) 138

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
30	เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีระยะทางจากโรงเรียน ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน	140
31	เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน	142
32	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยวิธีการทดสอบ ของเชฟเฟ่ (Scheffe)	144
33	เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน	146
34	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยวิธีการทดสอบ ของเชฟเฟ่ (Scheffe)	248

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
35	เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจำนวนบุคลากร ในโรงเรียนแตกต่างกัน	149
36	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้นที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อสภาพ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยวิธีการทดสอบ ของเชฟเฟ่ (Scheffe)	151
37	เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจำนวนบุคลากร ในโรงเรียนแตกต่างกัน	153
38	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้นที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยวิธีการทดสอบ ของเชฟเฟ่ (Scheffe)	155
39	การนำเสนอระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เพื่อนำมาหาแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	157

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
40	การนำเสนอระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เพื่อนำมาหาแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	157
41	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม สภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21	265
42	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นรายด้านของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient) สภาพการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21	277
43	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นรายด้านของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21	280

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	11
2 การทำงานเป็นทีม	51
3 ขั้นตอนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา	53
4 โครงสร้างของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	63
5 ปรัชญาและหลักการในการทำงานของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา นักเรียน	64
6 อัตราส่วนครูต่อนักเรียน	72
7 อัตราส่วน ห้องเรียนต่อนักเรียน	72
8 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	295
9 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	295
10 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	296
11 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	296
12 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5	297
13 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6	297
14 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7	298
15 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8	298
16 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9	299
17 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10	300
18 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 11	300
19 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 12	301
20 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 13	301
21 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 14	302

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
22 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 15	302

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นับเป็นปัจจัยเร่งที่สำคัญทำให้โลกไร้พรมแดน เกิดการแพร่กระจายของข้อมูล ข่าวสาร ทั้งทางบกและทางลพ แปรเปลี่ยนวิถีชีวิต ค่านิยมของคนในสังคม โดยให้ความสำคัญกับวัตถุนิยมมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ การพัฒนาประเทศในช่วงเวลาผ่านมาส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ กล่าวคือ คนไทยส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ถูกต้อง และเหมาะสม มีพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพิ่มสูงขึ้น การแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นภัยร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเด็กและเยาวชน อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน พบว่า ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในสถานศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 19.2 ในปี 2552 เป็นร้อยละ 51.3 ในปี 2553 ในขณะที่วัยเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มเล่นการพนันมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกไซเบอร์ ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เกิดการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจในเรื่องเดียวกัน คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม สื่อมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน แต่สื่อยังมีบทบาทค่อนข้างน้อย ในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพคน สะท้อนได้จากรายการโทรทัศน์มีภาพของความรุนแรง ภาพที่ตอกย้ำการสร้างอคติเชิงลบต่อผู้อื่น ภาษาก้าวร้าว ความไม่เหมาะสมทางเพศ เกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนอย่างมาก ในการใช้ความรู้ แรง ขาดต่อการเรียนรู้และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม รูปแบบความสัมพันธ์แบบเครือข่าย เชื้อเพื่อเชื้อแพ้ว ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเริ่มหมดไป พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวเป็นแบบต่างคนต่างอยู่ สัมพันธภาพเปราะบางจนนำไปสู่ปัญหาทางสังคมเพิ่มขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 1 - 3)

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง แต่หนึ่งปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนา คือ ปัจจัยด้านทรัพยากรคน ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าหลายประเทศสร้างชาติขึ้นมาจากคุณภาพของคน (โชติชัย สุวรรณภรณ์, 2555, หน้า 5) ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่มีแนวคิดที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 - 10 คือ การยึดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้งมิติตัวคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ขณะเดียวกัน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 7)

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญ ในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ เป็นจุดหมายไปสู่การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษา ในหมวด 1 มาตรา 6 ความว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ในหมวด 4 มาตรา 22 ความว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และกำหนดแนวทางการจัด กระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาตรา 24 ความว่า

- 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ การประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่าน

กระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการสนับสนุนส่งเสริมนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่มีเจตนาให้รัฐมีหน้าที่ในการดูแลช่วยเหลือเด็กและครอบครัวให้อยู่ในสภาพที่มีมาตรฐานในการดำรงชีวิตที่ดี ได้รับการดูแลให้มีพัฒนาการตามวัย และเด็กทุกคนต้องมีหลักประกันความปลอดภัย ตลอดจนได้รับความคุ้มครองจากผู้เกี่ยวข้อง ทั้งเด็กที่ประสบปัญหาและเด็กที่ไม่ประสบปัญหา ซึ่งระบุไว้ หมวด 2 มาตรา 22 ความว่า การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม (ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง, 2548, หน้า 22)

จากรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย ประจำปี 2558 ด้านปัญหาเชิงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องได้รับการพัฒนา ปัญหาเด็ก (อายุต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์) ประเด็นปัญหาที่พบมากที่สุด คือ เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม พบเห็นได้ในที่สาธารณะ เช่น การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่ และติดสารเสพติด มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ติดเกม เล่นการพนัน การมั่วสุมสร้างความรำคาญให้แก่ชาวบ้าน เช่นเดียวกับสถานการณ์ปัญหาเชิงประเด็นสังคม ด้านวัฒนธรรมและจริยธรรม ที่พบว่ามียาเสพติดที่ไม่เหมาะสมในท้องถิ่น มีร้านค้าขายสุรา บุหรี่ อยู่บริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา ง่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียน จากข้อมูลระบบสารสนเทศ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดหนองคาย พบว่า จำนวนคดีเด็กและเยาวชน อายุไม่เกิน 18 ปี ที่ถูกดำเนินคดีอาญา ในช่วงปีงบประมาณ 2556 - 2557 มีแนวโน้มสูงขึ้น จำแนกตามฐานความผิด พบว่าส่วนใหญ่เป็นคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ รองลงมาคือ คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน คดีเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย คดีเกี่ยวกับเพศ และคดีความสงบและชื่อเสียง ตามลำดับ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย, 2559, หน้า 19 - 38) เช่นเดียวกับกับสถานการณ์เด็กและเยาวชนของจังหวัดบึงกาฬ ที่พบว่า เด็กและเยาวชน มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม การเสพยาเสพติด อบายมุข การติดเกม การตั้งครุฑไม่พร้อม อันเนื่องมาจากลักษณะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่ด้อยประสบการณ์ ขาดทักษะชีวิต ประกอบกับปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ ปัจจัยสภาพครอบครัว สภาพทางสังคมและสื่อต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งเร้าให้เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ถือเป็นเรื่องท้าทายที่ต้องอาศัยประสานความร่วมมือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ และบูรณาการการทำงานในรูปแบบเครือข่ายการป้องกัน แก้ไข

พิทักษ์และคุ้มครองสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชน ที่มีประสิทธิภาพเพื่อลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนต่อไป (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดบึงกาฬ, 2556, หน้า 1)

สถานศึกษามีพันธกิจที่สำคัญยิ่งต่อสังคม ในการช่วยพัฒนาคนให้เป็น ทรัพยากรที่มีคุณค่าในสังคมและเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ โดยต้องจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้เรียน โดยการบ่มเพาะ กล่อมเกลา ปลูกฝัง และปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนเกิดความคิดตระหนักในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อ ตนเองสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม มีทักษะชีวิตที่ดีเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคม ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 2) บุคคลที่มีส่วน เกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลก็คือ ครู ที่นอกเหนือจากภารกิจด้านการ สอนแล้ว บทบาทที่สำคัญประการหนึ่งคือการเป็นครูที่ปรึกษา ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการ ฝึกความเป็นผู้ใหญ่แก่นักเรียน คอยช่วยเหลือเกื้อกูลในงานที่เกินความสามารถของ นักเรียน เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ชีวิตของการเป็นนักเรียนที่ดี ให้คำปรึกษาวิชาการ รวมทั้งการให้คำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน รวมทั้งการ ประสานความร่วมมือกับผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกัน แก้ไข และส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่โรงเรียนกำหนดไว้

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2542 ในโรงเรียน มัธยมศึกษา โดยกรมสามัญศึกษา (เดิม) และกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยการปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหารและครู ให้ส่งเสริม ดูแล พัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม จึงได้จัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ การรู้จักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม นักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน โดยการมีส่วนร่วม ของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูทุกคน ฯลฯ เชื่อมประสานและรวมกลุ่ม เป็นเครือข่าย ช่วยกันเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน กับชุมชน ผู้ชำนาญในสาขาต่าง ๆ เพื่อมีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข ส่งเสริมพัฒนา นักเรียนและเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการ กำหนดเป็นนโยบายสถานศึกษา ต่อมาเมื่อ

มีการปรับโครงสร้างกระทรวง ศึกษาธิการเมื่อปี พ.ศ. 2546 สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายสำคัญ ในการให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับ การดูแลช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสม และทันสมัย และได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความสุข ตามเจตนารมณ์ของนโยบายและภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องในสภาพสังคม ปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 1) และมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนในทุกระดับ ให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเจตนารมณ์ และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และทุกคนได้รับสิทธิความเสมอภาคทางการศึกษาจนจบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นการเร่งรัดพัฒนาโรงเรียนให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือและค้ำครอง นักเรียนที่เข้มแข็ง การพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีทักษะ ในการดูแลช่วยเหลือและค้ำครองนักเรียน การรณรงค์ ป้องกัน แก้ไข ให้ความช่วยเหลือ นักเรียนที่ประสบปัญหาการตั้งครรรค์ในวัยเรียน การพัฒนาแนวทางการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมนักเรียนโดยใช้วิธีการจัดการเชิงบวก และเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดโดยการสร้างภูมิคุ้มกันจัดระบบเฝ้าระวัง และช่วยเหลือให้ผู้ที่ผ่านการบำบัด ได้รับโอกาสทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, แผ่นพับ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน มาใช้กับโรงเรียนในสังกัดตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 เพื่อให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งทางด้านส่งเสริม การป้องกันปัญหา และการช่วยเหลือแก้ไข ปัญหาในด้านความสามารถทางการเรียน ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งอาศัยองค์ความรู้ด้านจิตวิทยาและกระบวนการ แนะแนวเป็นกลไกหลักในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต แก่ผู้เรียน แต่ด้วยข้อจำกัดด้านบุคลากรแนะแนวและช่องว่างระหว่างวัยของครู ผู้ให้บริการและนักเรียนผู้รับบริการ ทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ทั่วถึง ทุกกลุ่มเป้าหมาย การขับเคลื่อนระบบไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จากสภาพการปฏิบัติ และปัญหาดังกล่าว และผลการสำรวจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2546 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานเท่าที่ควร มีการเปลี่ยนแปลงครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือบ่อยครั้ง ทำให้การดำเนินงานและการรายงานผลขาดความต่อเนื่อง (มนตรี ก้องเวหา, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559) ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นนักวิชาการศึกษาศึกษาชำนาญการ กลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นสารสนเทศทางการบริหาร โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในโรงเรียนให้มีมาตรฐานในการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี มีความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นอย่างไร
2. สภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และขนาดโรงเรียน
3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน และจำนวนบุคลากรในโรงเรียน

3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

สมมุติฐานการวิจัย

การศึกษาหลักการ แนวคิด และจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรผู้วิจัยได้กำหนดสมมุติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับน้อย

2. สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันจังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน และจำนวนบุคลากรในโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงสภาพ และปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อมูลสารสนเทศทางการบริหารที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เพื่อผู้บริหารโรงเรียน

และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพ และปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ซึ่งครอบคลุมภารกิจหน้าที่ตามองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน คือ (กรมสุขภาพจิต, 2556, หน้า 18)

- 1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 1.2 การคัดกรองนักเรียน
- 1.3 การส่งเสริมนักเรียน
- 1.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน
- 1.5 การส่งต่อนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,185 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 112 คน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 112 คน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำนวน 1,961 คน จากโรงเรียน จำนวน 56 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21, 2561)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประจำปีการศึกษา 2561 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้การกำหนด ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่

และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 37-43) ได้โรงเรียน
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random
sampling) อย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน จำแนกได้ดังนี้

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวนรวม 48 คน

2.2.2 ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนละ 1 คน จำนวนรวม 48 คน

2.2.3 ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก : โรงเรียนขนาดกลาง : โรงเรียนขนาดใหญ่

ในอัตราส่วน 1 : 2 : 3 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนรวม 79 คน ดังนี้

2.3.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

โรงเรียนละ 1 คน จำนวน รวม 26 คน

2.3.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

โรงเรียนละ 2 คน จำนวน รวม 26 คน

2.3.3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

โรงเรียนละ 3 คน จำนวน รวม 27 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม
ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จำแนกเป็น

3.1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.1.2 ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1.1.3 ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

3.1.2 จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง จำแนกเป็น

3.1.2.1 หนองคาย

3.1.2.2 บึงกาฬ

3.1.3 ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จำแนกเป็น

3.1.3.1 น้อยกว่า 50 กิโลเมตร

3.1.3.2 ตั้งแต่ 50 – 99 กิโลเมตร

3.1.3.3 ตั้งแต่ 100 – 149 กิโลเมตร

3.1.3.4 ตั้งแต่ 150 กิโลเมตรขึ้นไป

3.1.4 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น

3.1.4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.4.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.5 จำนวนบุคลากรในโรงเรียน จำแนกเป็น

3.1.5.1 น้อยกว่า 20 คน

3.1.5.2 ตั้งแต่ 20 – 39 คน

3.1.5.3 ตั้งแต่ 40 – 69 คน

3.1.5.4 ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่มีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ สภาพ และปัญหา

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละตัวแปร แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

3.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.2.2 การคัดกรองนักเรียน

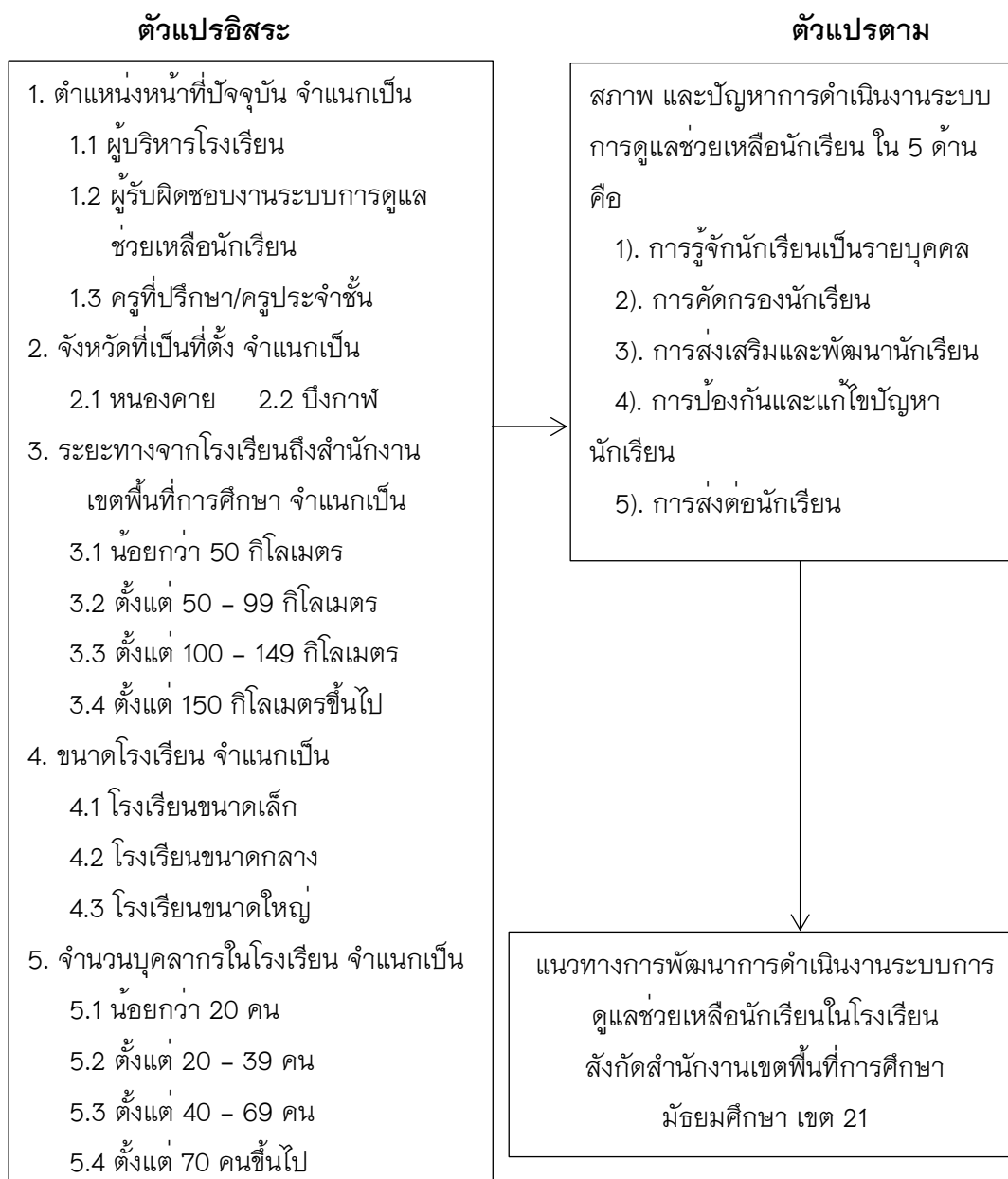
3.2.3 การส่งเสริมนักเรียน

3.2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

3.2.5 การส่งต่อนักเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาสภาพ และปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน 5) การส่งต่อนักเรียน ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้งานวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ซึ่งรวมถึงการส่งเสริม การป้องกัน การแก้ไขปัญหาร่วมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก

และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนตามองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ

1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง หน้าที่ในการศึกษา และรวบรวมข้อมูลของนักเรียน ทั้งด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านประวัติส่วนตัว และพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนและสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม

1.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การใช้ข้อมูลจากการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล เพื่อจำแนกนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา เพื่อครูที่ปรึกษาจะได้จัดกิจกรรมและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนแต่ละกลุ่ม ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.3 การส่งเสริมพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมให้นักเรียน ทุกคนที่อยู่ในการดูแลรับผิดชอบของครูที่ปรึกษา ทั้งกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ให้สามารถพัฒนาเป็นบุคคลที่มีความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน สำหรับกลุ่มปกติต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น กลุ่มเสี่ยงต้องจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้เป็น กลุ่มปกติและป้องกันไม่ให้เกิดกลุ่มนี้กลายเป็นกลุ่มที่มีปัญหาในอนาคต โดยครูที่ปรึกษา ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนเป็นสำคัญ

1.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน หมายถึง การเอาใจใส่นักเรียน อย่างทั่วถึงและใกล้ชิด โดยเฉพาะนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ครูที่ปรึกษา ต้องทำความเข้าใจนักเรียนกลุ่มนี้อย่างลึกซึ้ง ศึกษาปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีช่วยเหลือ ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.5 การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การส่งต่อนักเรียนที่ไม่สามารถแก้ไข ปัญหาหรือพฤติกรรมได้ ประกอบด้วยการส่งต่อภายใน และการส่งต่อภายนอก

1.5.1 ส่งต่อภายใน หมายถึง การดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหที่ยากต่อแก้ไข หรือดำเนินการแก้ไขแล้วไม่ดีขึ้น ครูที่ปรึกษา จะพิจารณาส่งต่อให้ครูที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ครูพยาบาล

1.5.2 ส่งต่อภายนอก หมายถึง การดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหที่ได้รับการส่งต่อภายในแล้วไม่ดีขึ้นหรือยากต่อการแก้ไข

ครูส่งไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก เช่น นายแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบำบัด เจ้าหน้าที่ควบคุมความปลอดภัย หรือหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือต่อไป

2. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

3. ปัญหาของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

4. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาซึ่งเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2561

5. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2561 แบ่งเป็น ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

5.1 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

5.2 ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

5.3 ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่ครูที่ปรึกษาครูประจำชั้นในโรงเรียน

6. ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ระยะทางโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่ตั้ง ถนนมิตรภาพ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกเป็นดังนี้

6.1 น้อยกว่า 50 กิโลเมตร

6.2 ตั้งแต่ 50 – 99 กิโลเมตร

6.3 ตั้งแต่ 100 – 149 กิโลเมตร

6.4 ตั้งแต่ 150 กิโลเมตรขึ้นไป

7. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขนาดโรงเรียนตามจำนวนนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกเป็นดังนี้

7.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 499 คน

7.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน

7.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

8. จำนวนบุคลากรในโรงเรียน หมายถึง จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและตำแหน่งครู ปีการศึกษา 2561 จำแนกเป็นดังนี้

8.1 น้อยกว่า 20 คน

8.2 ตั้งแต่ 20 - 39 คน

8.3 ตั้งแต่ 40 - 69 คน

8.4 ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 หมายถึง หน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดูแลโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ จำนวนทั้งหมด 56 โรงเรียน

10. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง วิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาางานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่ประสบความสำเร็จ โดยนำเอาผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่มีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยรวม และระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าเฉลี่ยรวม มาสร้างแบบสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน และนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต่อไป

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 กฎหมาย ข้อบังคับ และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553
2. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
3. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553
4. ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556
5. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตอนที่ 2 กรอบแนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. วิกฤตการณ์ด้านเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน
2. แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. ประโยชน์และคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
6. ทฤษฎี หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
7. ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
8. กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
9. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในสถานศึกษา

10. กรอบการทำงานของหน่วยงานและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
11. คณะกรรมการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียน
12. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

ตอนที่ 3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 21

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

ตอนที่ 1 กฎหมาย ขอบบังคับ และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2553, หน้า 3) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 63 โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงาน และกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ราชกิจจานุเบกษา, 2546, หน้า 22) นอกจากนี้ สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด และสังคมต้องการ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษา ในหมวด 1 มาตรา 6 ความว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ในหมวด 4 มาตรา 22 ความว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาตรา 24 ความว่า 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ การประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และการจัดการประเมินผู้เรียน มาตรา 26 ความว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2553, หน้า 8-9)

2. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

มีเจตนาให้รัฐมีหน้าที่ในการดูแลเด็กหรือช่วยเหลือเด็กและครอบครัวให้อยู่สภาพที่มีมาตรฐานในการดำรงชีวิตที่ดี ได้รับการดูแลให้มีการพัฒนาตามวัยและเด็กทุกคนต้องมีหลักประกันความปลอดภัย ได้รับความคุ้มครองจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งเด็กที่ประสบปัญหาและไม่ประสบปัญหา และมาตรา 63 กำหนดให้โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม

และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา, 2548, หน้า 22)

3. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

มาตรา 42 กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดทำมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ และมาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้เป็นบรรทัดฐานทุกตำแหน่งทุกวิทยฐานะ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงมาตรฐานวิชาชีพ คุณวุฒิ การศึกษา การอบรมประสบการณ์ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน คุณภาพการปฏิบัติงาน หรือผลงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาคณะ และพัฒนาวิชาชีพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2553, หน้า 23) โดยกำหนดให้ลักษณะงานเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นภาระงานหนึ่งในมาตรฐานตำแหน่งครู (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2553, หน้า 6)

4. ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556

หมวด 2 มาตรฐานการปฏิบัติงาน ข้อ 11 ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2556, หน้า 69)

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
10. ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

ข้อ 12 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพการบริหาร การศึกษาให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น กับการพัฒนาของผู้เรียนบุคลากร และชุมชน
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ
4. พัฒนาแผนงานขององค์การให้มีคุณภาพสูง สามารถปฏิบัติ ให้เกิดผลได้จริง
5. พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น เป็นลำดับ
6. ปฏิบัติงานขององค์การโดยเน้นผลถาวร
7. ดำเนินการและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
9. ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์
10. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
11. เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการในหน่วยงานของตนได้
12. สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

5. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้น พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 4 – 5)

5.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

5.1.1 ความสามารถในการสื่อสาร

เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

5.1.2 ความสามารถในการคิด

เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

5.1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

5.1.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5.1.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

5.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

5.2.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

5.2.2 ซื่อสัตย์สุจริต

5.2.3 มีวินัย

5.2.4 ใฝ่เรียนรู้

5.2.5 อยู่อย่างพอเพียง

5.2.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2.7 รักความเป็นไทย

5.2.8 มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

จากการศึกษากฎหมาย ข้อบังคับ และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปได้ว่า การพัฒนาเด็กตามกฎหมาย ข้อบังคับ และแนวทางการปฏิบัติมีจุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กำหนดแนวทางการ จัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และกำหนดแนวทางการจัด กระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการ

ประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ การประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ตอนที่ 2 กรอบแนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวข้องกับ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุข ตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการ ทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ

เนื่องจากกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมและความเจริญก้าวหน้า ทางเทคโนโลยี สารสนเทศ และการเปิดรับข้อมูลข่าวสารแบบไร้พรมแดนก่อให้เกิด การหลั่งไหลแลกเปลี่ยนของวัฒนธรรมทั่วโลก ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีการรับรู้ ความคิด เจตคติ และพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคมมากขึ้น ปัญหายาเสพติด ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่นที่นิยมความฟุ่มเฟือยและไม่เหมาะสม การมีเพศสัมพันธ์ในช่วงอายุ ที่เร็วขึ้น ปัญหาการพนัน ปัญหาการก่ออาชญากรรม ล้วนแต่กระทบต่อคุณภาพชีวิต และความสงบสุขของสังคม ดังนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในโรงเรียนเพื่อดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเมตตาต่อศิษย์ ในการพัฒนา คุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งามงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าในสังคมต่อไป สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด มีหน้าที่ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดมาตรการการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ปัญหา การคุ้มครองเด็ก เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับความช่วยเหลือให้มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ให้มีคุณธรรม จริยธรรมสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

1. วิฤตการณ์ด้านเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อย ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต แม้ว่าผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และคนทำงานด้านเด็กจะใช้ความรัก ความปรารถนาดีอย่างมากมายเพียงใดก็ตามก็ไม่อาจพิทักษ์ปกป้องและคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัย หรือมีพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังได้ จากการประมวลสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนของหน่วยงานต่าง ๆ พบว่าเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอื่น ๆ ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์จนถึงขั้นหมกมุ่น และเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากเกม จนไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนเองและสังคม
2. นิยมประลองความเร็วโดยแข่งขันรถมอเตอร์ไซด์ มีพฤติกรรมการใช้จักรยานยนต์ที่ผิดกฎหมาย เป็นนักซิ่งวัยใสและเป็นสก็อย (สาวน้อยซ้อนท้ายนักซิ่ง)
3. ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหาและข้อขัดแย้ง ทะเลาะวิวาทจับกลุ่มรวมตัวสร้างความปั่นป่วนในชุมชนไปจนถึงการยกพวกตีกัน
4. มีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น เป็นพ่อแม่ตั้งแต่อายุน้อย มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันตนเอง ขาดความรับผิดชอบ
5. เข้าถึงสารเสพติดได้ง่าย เริ่มจากการใช้บุหรี่ เหล้า ยาบ้า ยาไอซ์ ยาเลิฟและสารอันตรายที่แพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชน
6. ขาดหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ไม่เห็นความสำคัญของหลักศาสนา ค่านิยมความเป็นไทย ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวค่อนข้างเปราะบาง ติดเพื่อน ติดสื่อ และให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรมน้ำใจ

นอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม อาทิ ติดการพนัน นิยมเสี่ยงโชค การมั่วสุมในหอพัก ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายรังแกกันเอง หมกมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ นิยมบริโภคอาหารกรูบกรอบ อาหารไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ เครียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ไม่สนใจต่อปัญหาสังคม อย่างไรก็ตามสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยเสี่ยงจากสภาพครอบครัว

ครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนเป็นผลจากการเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมให้แสดงออกในทางที่ไม่ถูกต้อง ปล่อยปละละเลย เรียนรู้การใช้ความรุนแรงจากสมาชิกในครอบครัว ครอบครัวแตกแยก ผู้ปกครองบีบบังคับ กดดัน และคาดหวังในตัวเด็กมากกว่าความเป็นจริง ไม่มีบรรยากาศที่สร้างความรัก ความอบอุ่น ความสมัครสมานสามัคคี เต็มโตท่ามกลางความสับสน ไม่มีความหวัง ขาดการอบรมบ่มนิสัยและไม่มีจุดหมายปลายทางในชีวิต

2. ปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน

โรงเรียนเป็นบ้านหลังที่สองของเด็ก เป็นบ่อเกิดของคุณงามความดี โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถของเด็กและเยาวชนให้เป็นที่พึงปรารถนาของผู้ที่มีคุณค่าของสังคม แต่โรงเรียนจำนวนมากไม่น้อยยังขาดความพร้อมที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเป็นคนที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหวังของสังคม จากการติดตามพบว่า โรงเรียนขาดการดูแล ไม่เอาใจใส่ให้นักเรียนอย่างจริงจัง ขาดการจัดการที่เหมาะสมต่อการพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครองและให้การดูแลช่วยเหลือได้อย่างเท่าทัน ทั้งถึง ถูกต้อง และเป็นธรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ความสำคัญถูกระเบียบมากกว่าชีวิตจิตใจของนักเรียน พัฒนาผู้เรียนโดยไม่คำนึงถึงองค์รวม ตลอดจนถึงการจัดการกับปัญหาของนักเรียนโดยขาดการมีส่วนร่วม และยังเลือกใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน

3. ปัจจัยเสี่ยงจากชุมชนและสังคม

ความล้มเหลวในชีวิตของเด็กและเยาวชน เป็นความสูญเสียทางเศรษฐกิจและต้นทุนทางความรู้สึกรู้ใจของผู้ปกครองอย่างประเมินค่าไม่ได้ สังคมไทย ปล่อยต่อการจัดระเบียบแบบแผนในชุมชน ชุมชนอ่อนแอ ขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในสังคม ต่างคนต่างอยู่ เอาหูไปนาเอาตาไปไร่ ปล่อยให้มีการแสวงหาประโยชน์ จากเด็กและเยาวชน ขอมรับการเติบโตและการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ไม่สร้างสรรค์ ไม่ให้ความสำคัญต่อหน้าที่ของเด็กและเยาวชน มองเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหา ด้วยทัศนคติและท่าทีตอกย้ำซ้ำเติม

4. ปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อน

เพื่อนเป็นปัจจัยสำคัญในชีวิตของเด็กและเยาวชน เป็นธรรมชาติที่เด็กและเยาวชนทุกคนต้องมี แต่เพื่อก็เป็นดาบสองคมที่อาจทำให้เด็กและเยาวชนจำนวนไม่น้อยก้าวพลาด เช่น เพื่อนที่มีนิสัยเกเร เป็นอันธพาล เสเพล สุ่มเสี่ยงเลเทเมา การคบเพื่อนที่พฤติกรรมโน้มเอียงไปทางก้าวร้าว เสี่ยงภัย มั่วสุม เบี่ยงเบน หรือได้รับแรงบีบคั้น กดดัน ช่มชู้ หรือการไม่รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น

5. ปัจจัยเสี่ยงจากบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน

เด็กและเยาวชนแต่ละคนมีภาวะด้านพัฒนาการแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพภายในและภายนอกตามสภาพความเป็นตัวตนที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น มีข้อจำกัดเกี่ยวกับพัฒนาการทางสมองและการรับรู้ ไม่มีความตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของตนเอง ขาดทักษะในการคิด บกพร่องทางการเรียนรู้ ปฏิเสธค่านิยมหรือหลักศาสนาที่คนส่วนใหญ่นับถือ ไม่มีทักษะในการสื่อสาร ปฏิเสธไม่เป็น ควบคุมอารมณ์และความเครียดไม่ได้ รวมทั้งการมีปัญหาด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 ก, หน้า 2-6)

สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 1 - 3) ที่กล่าวถึงการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ที่ต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามสถานการณ์การพัฒนาที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ ดังนี้

1. โครงสร้างประชากรมีแนวโน้มประชากรวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง ขณะที่การย้ายถิ่นของประชากรส่งผลให้ความเป็นเมืองสูงขึ้น ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี 2568 สำหรับโครงสร้างประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานมีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยที่ลดต่ำลง ขณะเดียวกันคนไทยส่วนใหญ่ขาดความรู้

ความเข้าใจด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ถูกต้องและเหมาะสม ส่งผลต่อความไม่สมดุลระหว่างปริมาณและคุณภาพของประชากรของประเทศ นอกจากนี้ การย้ายถิ่นของประชากรจากชนบทเข้าสู่เมืองอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการขยายตัวของความเป็นเมืองมากขึ้น

2. คนไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกช่วงวัย แต่ยังมีปัญหา

ด้านสติปัญญา คุณภาพการศึกษาและมีพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพผลการพัฒนาตามช่วงวัย พบว่า กลุ่มวัยเด็ก ระดับเข่าวัยปัญญา มีค่าเฉลี่ยลดลง ขณะเดียวกันยังมีภาวะโภชนาการเกินและโรคอ้วนจากพฤติกรรมบริโภคที่ไม่เหมาะสม ส่วนเด็กวัยเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 และมาตรฐานความสามารถของผู้เรียนในเรื่องการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้จากพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพทำให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่กลุ่มวัยทำงานภาพรวมกำลังแรงงานมีการศึกษาสูงขึ้น การเรียนต่อในสายอาชีวศึกษา ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนระดับกลางของประเทศ อีกทั้งแรงงานที่เป็นวัยใช้กำลังแรงงานยังขาดการออกกำลังกาย กลุ่มวัยสูงอายุแม้จะมีอายุยืนยาวขึ้น แต่ประสบปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังเพิ่มขึ้น เช่น โรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน ส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของภาครัฐในอนาคต

3. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การแพร่ระบาดของยาเสพติด และการเพิ่มขึ้นของการพนัน เป็นปัญหาสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน การก่ออาชญากรรมที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง คดีอาญาที่สำคัญทั้งการก่อคดีต่อชีวิต ร่างกายและเพศ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดียาเสพติด จำนวนคดีอาญาดังกล่าวเป็นคดียาเสพติดมากที่สุด ปัจจุบันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นภัยร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเด็กและเยาวชนอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนพบว่า ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 19.2 ในปี 2552 เป็นร้อยละ 51.3 ในปี 2553 นอกจากนี้ผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ คนไทยเข้าสู่วงจรการเลี้ยงชีพมากขึ้น เช่น เล่นพนันบอล หวยใต้ดิน เป็นต้น ขณะเดียวกันกลุ่มเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มเล่นการพนันมากขึ้น

4. สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีแนวโน้มเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไซเบอร์ ทำให้คนไทย

มุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยร่วมสมัยที่หลากหลายในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกัน มีการดำเนินถึงประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม ขณะที่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ แต่การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยังอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ความสัมพันธ์แบบเครือข่ายที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเริ่มหมดไป พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวเป็นแบบต่างคนต่างอยู่ สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีความเปราะบางจนนำไปสู่ปัญหาทางสังคมเพิ่มขึ้น

5. สื่อมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน แต่ยังมีบทบาทในการส่งเสริม การพัฒนาคุณภาพคนค่อนข้างน้อยสื่อทางสังคมในปัจจุบันมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน แต่การเผยแพร่สื่อต่าง ๆ ยังไม่มีบทบาทต่อการส่งเสริมการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม สะท้อนได้จากรายการโทรทัศน์มีภาพของความรุนแรง ภาพที่ตอกย้ำการสร้างอคติ เชิงลบต่อผู้อื่น ภาษาก้าวร้าว ความไม่เหมาะสมทางเพศ ขณะที่การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางเว็บไซต์ต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เข้าข่ายลามกอนาจารและการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ขณะที่เกมคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนอย่างมาก ซึ่งเกมส่วนใหญ่ที่นิยมเล่นเน้นการต่อสู้ใช้ความรุนแรง ไม่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

สรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนในปัจจุบัน มักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ คือ การตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์ การประลองความเร็วโดยแข่งขันรถมอเตอร์ไซด์ ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหาและข้อขัดแย้ง มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันตนเอง เข้าถึงสารเสพติดได้ง่าย ติดการพนัน การมั่วสุมในสถานที่ต่าง ๆ เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงทั้งจากสภาพจิตใจของนักเรียน จากสภาพครอบครัว และจากสถานที่และบุคคลแวดล้อม อันได้แก่ เพื่อน โรงเรียน ชุมชนและสังคม ตลอดจนผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ

2. แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

และกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนา
คุณภาพนักเรียน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 1)

1. ปรับเปลี่ยนบทบาทและทัศนคติของผู้บริหาร ครู อาจารย์
ให้ส่งเสริมดูแลพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
2. วางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่า นักเรียนจะมีครูอาจารย์
อย่างน้อย 1 คน ที่จะคอยดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
3. สนับสนุนให้ครูอาจารย์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง
เพื่อให้บ้าน โรงเรียน ชุมชน เชื่อมประสาน และร่วมมือกันเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวัง
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. ประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และผู้ชำนาญการ
ในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข ส่งเสริม พัฒนานักเรียนและเยาวชน
ในรูปแบบสหวิทยาการ

ดังนั้น การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีคุณค่า
และความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำไปปฏิบัติ ให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบ
ต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งการที่จะทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จได้ผู้รับผิดชอบ
ในการดำเนินงานต้องมีความเชื่อดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,
2552, หน้า 3)

1. นักเรียนทุกคนต้องการความรักความเข้าใจการให้ถ้อย
การให้โอกาสอยากเป็นคนดีมีปัญญาและมีความสุข
2. นักเรียนทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
ตลอดชีวิตเพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน
3. ความสำเร็จของงานต้องอาศัยความร่วมมือแรง ร่วมใจ ร่วมคิด
ร่วมกระทำของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบที่มุ่งเน้นการ
ปรับเปลี่ยนบทบาทและทัศนคติของผู้บริหาร ครู อาจารย์ ในการส่งเสริมดูแลพัฒนา
นักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
เชื่อมประสานผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกันเป็นเครือข่ายในการ
เฝ้าระวัง ดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนานักเรียน และรับช่วงต่อในการแก้ไขปัญหาเด็ก

และเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการ โดยยึดหลักการให้อภัย การให้โอกาสในการพัฒนาตน
ของนักเรียน และการรวมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมกระทำของทุกคน

3. ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของนักเรียนทุกคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
และก่อให้เกิดกับสถานศึกษาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 8)

1. นักเรียน

- 1.1 ได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาด้านสุขภาพกาย
สุขภาพจิต และสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างทั่วถึง
- 1.2 ได้รับการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ปัญหา ทั้งด้านการ
เรียนรู้และความสามารถพิเศษ
- 1.3 ได้รู้จักตนเอง สามารถปรับตัว มีทักษะทางสังคม
และอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข
- 1.4 มีทักษะในชีวิตและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครู
และผู้ปกครอง

2. ครู

- 2.1 ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.2 มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน
- 2.3 มีผลงานสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ
การศึกษา
- 2.4 มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

3. ผู้บริหารโรงเรียน

- 3.1 รู้ศักยภาพของครูในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูป
การเรียนรู้
- 3.2 ได้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเพื่อใช้ในการกำหนดแนวทาง
ในการพัฒนานักเรียน หลักสูตร และคุณภาพการจัดการศึกษา
- 3.3 มีรูปแบบ กระบวนการพัฒนา และการพัฒนาเชิงระบบ
ภายใต้การมีส่วนร่วม

4. ผู้ปกครองและชุมชน

- 4.1 ตระหนักในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน
- 4.2 เข้าใจถึงวิธีการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน
- 4.3 เป็นตัวอย่างที่ดีกับบุตรหลานและบุคคลในชุมชน
- 4.4 มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรหลานและเป็นครอบครัวที่เข้มแข็ง

5. โรงเรียน

- 5.1 มีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา
- 5.2 ได้รับการยอมรับ การสนับสนุน และความร่วมมือจากชุมชน

บุคลากร องค์กรที่เกี่ยวข้อง

- 5.3 มีการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้และเอื้ออาทร

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- 6.1 พัฒนานวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน
- 6.2 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำงาน การนิเทศติดตามผล

ประเมินผลและการวิจัยที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- 6.3 มีระบบข้อมูลสารสนเทศ ทั้งข้อมูลระดับบุคคลและระดับ

โรงเรียน เพื่อใช้พัฒนางานต่อไป

7. ประเทศชาติ

- 7.1 มีการเชื่อมโยงข้อมูลของเยาวชนทุกระดับ
- 7.2 ลดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน และลดค่าใช้จ่าย

ของหน่วยงานต่าง ๆ

- 7.3 ประชาชนมีคุณภาพและเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนา

ประเทศชาติ

สรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสำคัญทั้งต่อนักเรียน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน องค์กร สังคมและประเทศชาติ โดยนักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ปัญหา ทั้งด้านการเรียนรู้ ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต มีทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม ครู มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน รักและศรัทธา ในวิชาชีพครู มีผลงานสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียน มีแนวทางในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ การพัฒนานักเรียน หลักสูตร และคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน เข้าใจถึงวิธีการอบรม

สั่งสอนบุตรหลาน เป็นตัวอย่างที่ดีเพื่อสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็ง โรงเรียนได้รับการยอมรับ การสนับสนุน และความร่วมมือจากชุมชน บุคลากร องค์กรที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ระบบข้อมูลสารสนเทศ การเชื่อมโยงข้อมูลในการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ

4. วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 10) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ 2 ประการ คือ

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชน มีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่มีระบบ พร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน การปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบหรือรับการประเมินได้

สรุปได้ว่า กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ในการทำงานตามขั้นตอนการดำเนินงาน และมีการบันทึกหลักฐานที่สามารถตรวจสอบและประเมินได้

5. ประโยชน์และคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 10 -11) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ 2 ประการ คือ

5.1 นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา

5.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น

5.3 นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งจะเป็นรากฐานในการพัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)

5.4 นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพรอบด้าน

5.5 ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง
จริงจัง ด้วยความเสียสละ เอาใจใส่

6. ทฤษฎี หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นบุคลากรทุกคน
ที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและจิตวิทยาทางการศึกษาที่สำคัญเพื่อนำไป
เป็นแนวทางในการดำเนินงานดังนี้ (อรทัย สุวารี, 2547, หน้า 51 อ้างถึงใน พูลสิน
เทียมตรี, 2559, หน้า 10)

6.1 ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล มนุษย์มีความเชื่อในเรื่อง
ความแตกต่างระหว่างบุคคลมาตั้งแต่สมัยเพลโตและอริสโตเติล เมื่อมีการศึกษาค้นคว้า
เรื่องราวมนุษย์ตามระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ก็ยิ่งทำให้เชื่อว่ามนุษย์มีความแตกต่าง
กันจริงยิ่งเมื่อใช้เครื่องมือที่มีมาตรฐานก็ยิ่งทำให้มีความมั่นใจยิ่งขึ้นว่า โดยพบว่า มนุษย์
มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
ตลอดจนความสามารถ ความถนัด เจตคติ ค่านิยม ความต้องการ ความสนใจ

กาญจนา ณ ลำพูน (2542, หน้า 9-10 อ้างถึงในเพ็ญศรี นิตยา,
2551, หน้า 20) ได้กล่าวถึงเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลตามทฤษฎีการศึกษา
เชิงจิตวิทยาไว้ดังนี้

1. แม้มนุษย์จะมีสติปัญญาและมีเหตุผล ตลอดจนมีแนวโน้ม
ที่จะพัฒนาตนเองได้แก่การที่จะพัฒนาตนเองได้เต็มทีนั้น ต้องอาศัยความช่วยเหลือ
จากบุคคลอื่น

2. มนุษย์มีความแตกต่างกันทั้งในด้านลักษณะต่าง ๆ (Trait)
เป็นต้นว่า ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สติปัญญา และปัจจัยส่วนบุคคล (Factor)
เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมของครอบครัว ถิ่นที่อยู่อาศัย ลำดับที่ในการเกิด

3. ความรู้ ประสบการณ์ และการศึกษา

4. ความวิตกกังวลและปัญหาทางอารมณ์

กัญชวลี บุญสรณ์ (2542, หน้า 26 อ้างถึงในเพ็ญศรี นิตยา,
2551, หน้า 20) กล่าวถึง แอดเลอร์ (Adler) นักจิตวิทยาผู้มีชื่อเสียงชาวตะวันตกท่านหนึ่ง
ว่า ประสบการณ์ในวัยเด็กมีความสำคัญมากทำให้ส่งผลต่อสุขภาพจิตได้ เพราะจะทำให้
เกิดการสร้างวิถีทางแห่งชีวิตใหม่ (Style of life) ในทางที่ถูกต้องหรือผิดเลยก็ได้
ซึ่งประสบการณ์ที่มีผลให้คนเราสร้างวิถีชีวิตที่ผิด ๆ จำแนกได้ดังนี้

1. เด็กที่มีปมด้อยทางร่างกายและล้มเหลวในการชดเชยปมด้อยนั้น
2. เด็กที่ถูกตามใจเป็นเด็กเอาแต่ใจต้องการให้สังคมสนองความต้องการของตนเองทุกอย่าง จึงมีปัญหาในการปรับตัว
3. เด็กที่ถูกละทิ้งทำให้เกิดความรู้สึกเป็นศัตรูต่อสังคม การละทิ้งเด็กทำให้เด็กมีปมด้อยมาก และมีการชดเชยปมด้อยที่ไม่เหมาะสม แสดงออกมาเป็นอาการผิดปกติทางจิตใจได้

6.2 จิตวิทยาวัยรุ่น นอกจากความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลแล้ว ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น เนื่องจากนักเรียนที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาเป็นเด็กที่อยู่ในวัยที่เรียกว่า วัยรุ่น ด้วยเป็นวัยที่มีลักษณะต่าง ๆ ที่น่าศึกษาด้วยสาเหตุดังนี้ (อรทัย สุวารีย์, 2547, หน้า 56-57 อ้างถึงใน พูลสิน เทียมตรี, 2559, หน้า 11-12)

6.2.1 วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อจากวัยเด็กมาสู่วัยผู้ใหญ่ เด็กวัยรุ่นจึงมีความสับสนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับวัย บางครั้งก็คิดว่าเขายังเป็นเด็กเพราะครู ผู้ปกครอง บิดา มารดา ยังคงให้ความเอาใจใส่ดูแล ยังไม่ปล่อยให้เขาทำอะไรได้อย่างอิสระเสรี และบางครั้งเขาคิดว่าเขาเป็นผู้ใหญ่แล้วเนื่องจากมีร่างกายเติบโตเหมือนผู้ใหญ่ทุกอย่างและได้รับการบอกเล่าให้ประพฤติตนอย่างผู้ใหญ่ ฉะนั้น วัยรุ่นจะมีความปัญหาในการปรับตัวมากบางครั้งก็กลายเป็นเด็กเถร เป็นโรคจิต บางคนถึงกับติดสารเสพติดก็มี

6.2.2 เด็กวัยรุ่นต้องการความรู้ต้องการคำแนะนำในเรื่องการปรับตัวทางเพศที่เหมาะสม

6.2.3 วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการการเตรียมตัวสำหรับอาชีพ เขาจะต้องทำการสำรวจทดสอบความรู้ความสามารถและความสนใจของตนในการที่จะเลือกอาชีพ

6.2.4 วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สังคม จิตใจ และอารมณ์ ที่เป็นลักษณะเฉพาะ ไม่เหมือนกับวัยอื่น จึงเป็นวัยที่ผู้ปกครองและครูควรจะต้องศึกษาทำความเข้าใจเพื่อประโยชน์ในการช่วยแนะแนวทางให้เขามีการปรับตัวอย่างเหมาะสมอันจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมต่อไป

สรุปได้ว่า หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมนุษย์มีความแตกต่างกันในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนความสามารถ ความถนัด เจตคติ ค่านิยม ความต้องการ ความสนใจ และหลักจิตวิทยาวัยรุ่น วัยรุ่นเป็นวัยที่ก้าวจากวัยเด็ก มาสู่วัยผู้ใหญ่ พัฒนาการทั้งทางร่างกาย สังคม จิตใจ และอารมณ์ ที่เป็นลักษณะเฉพาะ และมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับวัย

7. ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2556, หน้า 18) ให้ความหมายว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ที่มีขั้นตอนชัดเจน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งทางภายใน และภายนอกสถานศึกษา มีวิธีการและเครื่องมือที่ได้มาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นการพัฒนานักเรียน ให้มีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 6) ได้ให้ความหมายว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจนพร้อมทั้งวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคนฯลฯ มีส่วนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 12) ได้ให้ความหมายว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียนเพื่อให้นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะ ในการดำรงชีวิต และรอดพ้นสภาวะวิกฤติต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 14-15) ได้ให้ความหมายว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่าย

ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคน ฯลฯ มีส่วนร่วม และดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และการแก้ไขปัญหา ได้แก่ นักเรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกัน ทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำเนินชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติ ทั้งปวง

สรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการ ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการ และเครื่องมือ ประกอบการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน ประสานความร่วมมือระหว่างบุคคลภายในและนอกสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาโดยดำเนินงานตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การปรับปรุงแก้ไข และการส่งต่อนักเรียน

8. องค์ประกอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2556, หน้า 18) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงาน ที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการดังนี้

8.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

8.1.1 ความสำคัญ (กรมสุขภาพจิต, 2556, หน้า 19-20)

ได้กล่าวถึงความสำคัญของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลไว้ว่า ความแตกต่างของ นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หลอหลอมให้เกิดพฤติกรรม หลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัว นักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่นักเรียนได้อย่างถูกต้องทางซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่ การใช้ความรู้สึกหรือการ คาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาที่นักเรียน จะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือ นักเรียน หรือเกิดน้อยที่สุด

8.1.2 ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรมี อย่างน้อย 3 ด้านใหญ่ ๆ ดังนี้

8.1.2.1 ด้านความสามารถ แยกเป็น

- 1) ด้านการเรียนรู้
- 2) ด้านความสามารถอื่น ๆ

8.1.2.2 ด้านสุขภาพ แยกเป็น

- 1) ด้านร่างกาย
- 2) ด้านจิตใจ – พฤติกรรม

8.1.2.3 ด้านครอบครัว แยกเป็น

- 1) ด้านเศรษฐกิจ
- 2) ด้านการคุ้มครองนักเรียน

8.1.2.4 ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือ

เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนในแต่ละด้านที่ครูที่ปรึกษาจะต้องทราบรายละเอียดและแหล่งของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนและอาจจะต้องประสานความร่วมมือกับครูและบุคลากรอื่น ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวอันเป็นประโยชน์ต่อการรู้จักนักเรียนดีขึ้น รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาควรทราบ

8.1.3 วิธีการและเครื่องมือ (กรมสุขภาพจิต, 2556, หน้า 21-30)

ได้กล่าวถึง วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของครู ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนครอบคลุมทั้งทางด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัวที่สำคัญ คือ

8.1.3.1 ระเบียบสนทนา เป็นเครื่องมือในรูปแบบของเอกสาร

เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้บอกข้อมูลและครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษาพิจารณาทำความเข้าใจนักเรียนเบื้องต้น หากข้อมูลไม่เพียงพอหรือมีข้อสังเกตบางประการก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสอบถามจากนักเรียนโดยตรง การสอบถามจากครูอื่น ๆ หรือเพื่อนอื่น ๆ ของนักเรียน เป็นต้น รวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่าง ๆ หากครูที่ปรึกษาดำเนินการได้ เช่น แบบประเมินพฤติกรรมเด็กนักเรียน (SDQ) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และแบบประเมินความฉลาดทางสติปัญญา (IQ) เป็นต้น

รูปแบบและรายละเอียดในระเบียบสนทนาของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันได้ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละโรงเรียน แต่อย่างน้อยควรครอบคลุม

ข้อมูลทั้งด้านการเรียนด้านสุขภาพ และด้านครอบครัวระเบียบสะสม เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จึงต้องเป็นความลับและเก็บไว้อย่างดี มิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเด็กอื่น ๆ มารื้อค้นได้ หากเป็นไปได้ควรเก็บไว้ที่ครูที่ปรึกษาและมีตู้เก็บระเบียบสะสมให้เรียบร้อย ระเบียบสะสม ควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ปี การศึกษาหรือ 6 ปี การศึกษาและส่งต่อระเบียบไปยังครูที่ปรึกษาใหม่ในปีการศึกษาต่อไปหรืออาจจัดครูที่ปรึกษาตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องจนจบมัธยมศึกษาในแต่ละตอนหรือจนจบ 6 ปี การศึกษาก็ได้

8.1.3.2 แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ไม่ได้เป็นแบบวัดหรือทดสอบแต่เป็นเครื่องมือสำหรับการคัดกรองด้านพฤติกรรม การปรับตัว ที่มีผลเกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต ซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีแนวการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้นแบบประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำโดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ประเทศเยอรมนี ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรป เพราะมีความเที่ยงตรง จำนวนข้อไม่มาก คณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิต โดยแพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล เป็นหัวหน้าคณะได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความเที่ยง และความตรงของแบบประเมิน และหาเกณฑ์มาตรฐาน (Normal) ของเด็กไทย แบบประเมินพฤติกรรมเด็กมี 3 ชุด คือ

- 1) ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเด็ก
- 2) ชุดที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมินเด็ก
- 3) ชุดที่เด็กประเมินตนเอง

ทั้ง 3 ชุด มีเนื้อหาและจำนวนข้อ 25 ข้อเท่านั้น ทางโรงเรียนอาจเลือกใช้ชุดที่นักเรียนประเมินเองชุดเดียว หรือใช้ควบคู่กับชุดที่ครูที่ปรึกษาประเมินเพื่อความเที่ยงตรงยิ่งขึ้น โดยระยะเวลาที่ประเมินไม่ควรห่างจากนักเรียนประเมินตนเอง 1 เดือน ซึ่งหากเป็นไปได้ควรใช้แบบประเมินทั้ง 3 ชุดพร้อมกัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลที่ออกมา

8.1.3.3 วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ ในกรณีข้อมูลของนักเรียนจากระเบียบสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็กไม่พอเพียงหรือเกิดกรณีที่จำเป็นต้องมีข้อมูลเพิ่มเติม ครูที่ปรึกษาก็อาจใช้วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน การสัมภาษณ์ และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นต้น

8.2 การคัดกรองนักเรียน

8.2.1 ความสำคัญ (กรมสุขภาพจิต, 2556, หน้า 31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการคัดกรองนักเรียนว่าการคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ

8.2.1.1 กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

8.2.1.2 กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คือ นักเรียนจัดอยู่ในเกณฑ์กลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาตามกรณีการจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนและมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขเร่งด่วนผลการคัดกรองนักเรียนครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าตนเองถูกจัดกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ (Sensitive) แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวดีว่าขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาใดก็ตาม และเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้น ครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าบุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มผิดปกติ แตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่น ๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้

8.2.2 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน (กรมสุขภาพจิต, 2556, หน้า 32) ได้กล่าวถึงการคัดกรองนักเรียนไว้ว่าการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนั้น โรงเรียนจึงควรมีการประชุมครู เพื่อการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน รวมทั้งให้มีกำหนดเกณฑ์ว่า ความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง มีปัญหา

8.3 การส่งเสริมนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2556, หน้า 42-43) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการส่งเสริมนักเรียน วิธีการและเครื่องมือในการส่งเสริมนักเรียน ดังนี้

8.3.1 ความสำคัญ ได้กล่าวถึงการส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

8.3.2 วิธีการและเครื่องมือ ได้กล่าวถึง วิธีการและเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการคือ

8.3.2.1 การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) เป็นกิจกรรมที่ดำเนินเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นรายกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม อาจเป็นห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนที่มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษา และนักเรียนเป็นดังสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน และมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม ทักษะในการตัดสินใจ ทักษะในการปรับตัวและการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน ทำให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้นและเป็นการป้องกันปัญหาที่เกิดกับนักเรียนได้อีกทางหนึ่งโดยมีแนวดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูม ดังนี้

1) กำหนดกิจกรรมโฮมรูมโดยยึดความต้องการของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ดังนี้

1.1) สำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1.2) พิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนหรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น ๆ และเป็นเรื่องทันสมัย

1.3) จัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้ง ควรมีการเนิงาน เป็นหลักฐานทั้งก่อนการดำเนินการและหลังการดำเนินการ ซึ่งอาจเขียนในรูปแบบของการ บันทึกการจัดกิจกรรมหรืออื่น ๆ รวมทั้งให้สรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรม ทุกครั้ง ซึ่งการบันทึกอาจบันทึกในแผนการกิจกรรมหรือในแบบฟอร์มบันทึกแยกออกมา ต่างหากก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และความสะดวกในการใช้

1.4) ประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน

2) โรงเรียนกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรม โฮมรูม หรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง โดยจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบาย ของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนครูที่ปรึกษาก็คาดำเนินการตามนั้น แต่ให้มีความยืดหยุ่น ในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัย

3) วิธีการผสมผสาน โดยยึดความต้องการของนักเรียน และนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

4) วิธีอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

8.3.2.2 การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน

(Classroom meeting) การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน เป็นการพบกันระหว่างครู ที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาดูแลอยู่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครองด้วยกัน การประชุมผู้ปกครองจะทำให้เด็กนักเรียนได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้น หรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาของนักเรียน โดยมีแนว ดำเนินการดังนี้

1) การเตรียมการ ครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อม ก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรม ที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน

2) การสื่อสาร ครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูด ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียน หรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุม ควรใช้คำพูดที่แสดงถึง ความเข้าใจในตัวนักเรียน แสดงถึงความห่วงใยของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคนและอาศัย กิจกรรมที่ทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบ และต้องการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ บกพร่องของนักเรียน

3) การจัดกิจกรรมในการประชุม การที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในที่ประชุมนั้นจำเป็นต้องใช้กิจกรรมต่าง ๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อนจึงจะมีกิจกรรมอื่น ๆ ให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4) การสรุปผล และการบันทึกการประชุมผู้ปกครอง ในการประชุมแต่ละครั้งครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ดังนี้

4.1) เป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง

4.2) เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ต่อไป

4.3) เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้อง

กับความต้องการของผู้ปกครอง

8.4 การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2556, หน้า 44-53) กล่าวถึงความสำคัญ วิธีการและเครื่องมือ และข้อพึงตระหนักในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาของนักเรียนไว้ดังนี้

8.4.1 ความสำคัญของการป้องกันช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้นจำเป็นต้องให้ความดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีช่วยเหลือทั้งป้องกันและการแก้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปะละเลย นักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม ประเทศชาติต่อไป

8.4.2 วิธีการและเครื่องมือ (กรมสุขภาพจิต, 2556, หน้า 45-53) การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิควิธีการแต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมี 2 ประการ คือ

8.4.2.1 การให้คำที่ปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน เป็นการช่วยเหลือผ่อนคลายเป็นปัญหาให้ลดน้อยลงทั้งด้านความรู้สึก ความคิด และการปฏิบัติตนของนักเรียนประสงค์

1) ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การปรึกษาเบื้องต้นมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้และทักษะพื้นฐานดังนี้

1.1) จิตวิทยาวัยรุ่น

1.2) ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทั้งร่างกาย

และจิตใจ

1.3) กระบวนการและทักษะการปรึกษาเบื้องต้น

ที่สำคัญ คือ การสร้างสัมพันธภาพ การใช้คำถาม และการรับฟังทั้งเนื้อหาและความรู้สึก

1.4) แนวทางการแก้ไขปัญหาของนักเรียนในแต่ละ

ลักษณะของปัญหา เช่น ด้านการเรียน สุขภาพ ครอบครัว หรือการใช้สารเสพติด การพนัน การหนีเรียน เป็นต้น

2) แนวทางดำเนินการ การให้คำปรึกษาครูที่ปรึกษา

ควรมีความพร้อมในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียน ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการศึกษา โดยมีกระบวนการในการปรึกษา คือ การสร้างสัมพันธภาพ พิจารณาทำความเข้าใจปัญหา กำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไขปัญหา ยุติการศึกษา การเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดีมีคุณภาพนั้น ครูที่ปรึกษาควรปฏิบัติดังนี้

2.1) รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการศึกษาหรือวิธีการ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจจะรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอก หรือโรงเรียนจัดอบรมให้

2.2) หมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษาและพัฒนาตน

อย่างสม่ำเสมอ

2.3) ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยา

พัฒนาการหรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

8.4.2.2 การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและช่วยเหลือแก้ไข

ปัญหาของนักเรียนในการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียน นอกจากจะให้คำปรึกษา เบื้องต้นแล้วการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคน โดยมี แนวดำเนินการคือ ครูที่ปรึกษาสามารถพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหา ของนักเรียนได้หลายแนวทางและที่สำคัญมี 5 แนวทาง คือ

1) การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

2) การใช้กิจกรรมในห้องเรียน

3) การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

4) การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม

5) การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

สำหรับการใช้กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน และ กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครองนั้น ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการด้วยตนเอง ส่วนการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมซ่อมเสริม จำเป็นต้องมีการประสานงาน เพื่อขอความร่วมมือจากครูอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งการสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน การพิจารณากิจกรรมครูที่ปรึกษาควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับลักษณะปัญหา บุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละคนสภาพของชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน

8.4.3 ข้อพึงตระหนักในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหานักเรียน

8.4.3.1 การรักษาความลับ

1) เรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ต้องช่วยเหลือแก้ไข

ไม่ควรนำไปเปิดเผย เว้นแต่เพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ระบุชื่อ-สกุลจริงของนักเรียน และการเปิดเผยควรเป็นไปในลักษณะให้เกียรตินักเรียน

2) บันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียน ควรเก็บไว้

ในที่ที่เหมาะสมและสะดวกในการเรียกใช้

3) การรายงานการช่วยเหลือนักเรียน ควรรายงานในส่วน

ที่เปิดเผยได้ โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

8.4.3.2 การแก้ไข้ปัญหา

1) การช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน ต้องพิจารณา

สาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้น ๆ เพราะปัญหาไม่ได้เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียว แต่อาจเกิดจากหลายสาเหตุ เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

2) ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคน ไม่จำเป็นต้อง

เกิดจากสาเหตุที่เหมือนกัน และวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่ง ก็อาจไม่เหมาะสมกับนักเรียนอีกคนหนึ่ง เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้น การช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะการให้คำแนะนำปรึกษาจึงไม่มีสูตรช่วยเหลือสำเร็จตายตัว เพียงแต่มีแนวทาง กระบวนการหรือทักษะการช่วยเหลือที่ครูแต่ละคนสามารถ เรียนรู้ ผักผ่อน เพื่อการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหาในนักเรียนแต่ละคน

8.5 การส่งต่อนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2556, หน้า 55-58) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการส่งต่อนักเรียน รูปแบบการส่งต่อนักเรียนไว้ ดังนี้

8.5.1 ความสำคัญของการส่งต่อนักเรียนไว้ว่า ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการในข้อ 4 นั้น อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้นความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โต ยากต่อการแก้ไขรับนักเรียนจากครูที่ปรึกษาให้การปรึกษาช่วยเหลือ

8.5.2 รูปแบบการส่งต่อนักเรียน แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

8.5.2.1 การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชาและครูฝ่ายปกครอง เป็นต้น

8.5.2.2 การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญ การส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง เป็นต้น ครูที่รับต้องให้การช่วยเหลืออย่างมีระบบ และประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากกรณีที่ยากต่อการช่วยเหลืออีก ก็ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก

8.5.3 แนวทางการพิจารณาในการส่งต่อนักเรียน การส่งนักเรียนไปพบครูอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปนั้น มีแนวทางการพิจารณาส่งต่อสำหรับครูที่ปรึกษา ดังนี้

8.5.3.1 นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้นหรือแย่ลง แม้ว่าครูที่ปรึกษาช่วยเหลือด้วยวิธีการใด ๆ

8.5.3.2 นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น นัดให้มาพบแล้วไม่มาตามนัดอยู่เสมอ ให้ทำกิจกรรมหรือการช่วยเหลือก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใด ๆ

8.5.3.3 ปัญหาของนักเรียนที่เป็นเรื่องเฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวกับความรู้สึกความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่จำเป็นต้องพิจารณาส่งต่อผู้มีความรู้เฉพาะทางเพื่อดำเนินการช่วยเหลือต่อไป

8.5.4 แนวทางการดำเนินการส่งต่อนักเรียนของครูที่ปรึกษา มีแนวดำเนินการ ดังนี้

8.5.4.1 ประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน เพื่อให้รู้รับนักเรียนต่อไปเตรียมการในการช่วยเหลือนักเรียน

8.5.4.2 สรุปรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นกับการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อ หรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้รับช่วยเหลือนักเรียนต่อทราบข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนและการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาที่ผ่านมาทำให้สะดวกในการวางแผนช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

8.5.4.3 ครูที่ปรึกษาควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระวังไม่ให้เด็กเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือโกรธ เป็นต้น แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนตามแต่กรณีที่ครูที่ปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดความสบายใจ ยินดีรับการช่วยเหลือจากครูอื่น ๆ เช่น ครูแนะแนวครูฝ่ายปกครอง ครูประจำรายวิชา เป็นต้น

8.5.4.4 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่ นัดพบกับครูที่รับการช่วยเหลือนักเรียนและส่งต่อให้เรียบร้อย เพื่อรับวัน เวลา สถานที่ที่พบบัน

8.5.4.5 ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทราบความก้าวหน้าในการช่วยเหลือนักเรียนและความเปลี่ยนแปลงของนักเรียน

จากการศึกษาองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่กล่าวมานั้น สรุปรวบรวมองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ประการ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกัน

และแก้ไขปัญหา การส่งต่อ โดยมีการประสานความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่มีส่วน
เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผู้เรียน มีข้อมูล วิธีการ เครื่องมือที่มี
ประสิทธิภาพ และช่วยเหลือนักเรียนตรงกับสภาพ และทันการณ์

องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ประการ ผู้ที่มี
หน้าที่หลักในการดำเนินงานคือครูที่ปรึกษา โดยประสานความร่วมมือกับครู บุคลากรอื่น
ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำของทุกคน
โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญ ให้การสนับสนุนทั้งด้านวัสดุ
อุปกรณ์ ส่งเสริมทั้งด้านความรู้เทคนิควิธีการเพื่อให้ครูและบุคลากรมีความรู้
ความสามารถเกิดความมั่นใจ มีขวัญ และกำลังใจ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนิน
ไปอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน การประกันระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ปกครอง
ชุมชน สังคมเกิดการยอมรับ และมีความเชื่อมั่นว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียน
ที่จบการศึกษามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาทั้ง
5 องค์ประกอบจะต้องดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องจึงจะสามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากการดำเนินงานในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ไม่ได้รับ
การเอาใจใส่หรือมองข้ามความสำคัญไป การดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะเป็นไปโดยไม่ทั่วถึง
และการแก้ปัญหานักเรียนอาจไม่ตรงตามสาเหตุการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
จะไม่ประสบผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการ
จัดกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีวิธีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด
พร้อมเอกสารหลักฐานการทำงานของครูที่ปรึกษา ในการประสานความร่วมมือ
อย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องพร้อมบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริม
จากโรงเรียน เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้วัตถุประสงค์ โดยมีระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนเชิงคุณภาพมีโครงสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน ครูมีความรู้
ความเข้าใจ ทักษะคติ และมีทักษะการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักเรียนได้รับการดูแล
อย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหานักเรียนอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข ประสบ
ผลสำเร็จตามศักยภาพ

9. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา

9.1 การวางกรอบนโยบาย

9.1.1 ที่มา

ศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมผู้ปกครอง และครูองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน

9.1.2 จุดเน้น

สถานศึกษาทุกแห่งควรตรวจสอบมาตรฐานและตัวชี้วัด และปรับเปลี่ยนให้มีมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียนและมาตรการป้องกัน แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด ความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ความสัมพันธ์ทางสังคมภายในและภายนอกโรงเรียน โดยตระหนักเรื่องการคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยใช้การจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลัก

9.1.3 มาตรการ

9.1.3.1 สร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีมาตรฐานในการจัดระบบการดูแลนักเรียน

9.1.3.2 เร่งแก้ปัญหาสารเสพติด ความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สิทธิเด็กและเพศศึกษาในโรงเรียน โดยประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับผู้ปกครอง วัด ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

9.1.3.3 ควบคุมและป้องปรามไม่ให้นักเรียนเข้าไปมั่วสุมในสถานบันเทิงและแหล่งเรีงรมย์ โดยชี้เบาะแสให้ให้แก่ผู้รับผิดชอบ

9.1.3.4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรเอกชน สื่อมวลชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น

9.1.3.5 พัฒนาระบบการแนะแนวในโรงเรียน โดยพัฒนาครูบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความรู้ ทักษะในการให้คำปรึกษาแนะแนว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้และพัฒนาอย่างรอบด้าน

9.1.3.6 ประสานการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเด็กและเยาวชน เพื่อการพัฒนาส่งเสริมแก้ไขและส่งต่อผู้เรียนทุกระดับและประเภท

9.2 กลยุทธ์การพัฒนาเยาวชน

การพัฒนาเยาวชนของโรงเรียนนั้น จำเป็นที่จะต้องเริ่มต้นจากแนวคิดแผนเชิงกลยุทธ์ คือการสร้างภาพรวมของการพัฒนาเยาวชนว่ามีประกอบอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบมีจุดมุ่งหมาย กลยุทธ์ ผู้ปฏิบัติงานและการประเมินผลอย่างไร

โรงเรียนสามารถจัดยุทธศาสตร์การพัฒนาเยาวชนออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ในส่วนของโรงเรียนมีกลยุทธ์ที่สำคัญ ตามลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม คือ

9.2.1 ในเด็กทั่วไปที่ไม่มีปัญหา ทำอย่างไรจะพัฒนาให้เด็กเหล่านี้มีความมั่นคงและชีวิตที่เป็นสุข โดยในอนาคตไม่ต้องตกเป็นเหยื่อหรือมีปัญหาจากอิทธิพลเพื่อน อิทธิพลโฆษณา และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางลบต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวในเด็กเหล่านี้ การพัฒนาที่สำคัญ คือ การสร้างทักษะชีวิตให้มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมในหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร สำหรับกิจกรรมในหลักสูตรสามารถสร้างทักษะชีวิตทั่วไปโดยผ่านการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) และทักษะชีวิต (Life Skill) ตรงกับปัญหาของเยาวชนนั้น ๆ โดยผ่านวิชาเฉพาะที่เกี่ยวข้อง เช่น วิชาสุขศึกษา จริยธรรม กิจกรรมแนะแนว เป็นต้น โปรแกรมนี้สามารถประเมินผลได้โดยดูจากผลงานนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดจนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนลดลง

9.2.2 ในเด็กกลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มจะมีปัญหา กล่าวคือ เด็กที่มีปัจจัยเสี่ยง เช่น ครอบครัวแตกแยกมาอยู่ในหอพัก อยู่ในชุมชนที่มีปัญหา การเรียนไม่ดี หรือเริ่มมีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น เกือบตัว ไม่สนใจเรียน ทำตัวเด่นดัง เป็นต้น ในกรณีเช่นนี้ การพัฒนาจะขึ้นอยู่กับครูประจำชั้นสามารถคัดกรองเด็ก ว่าใครอยู่ในกลุ่มเสี่ยง และมีวิธีการพื้นฐานในการช่วยเหลือเด็ก เช่น จากกิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การหาเพื่อนสนิท การพบปะเด็กเป็นรายบุคคลและการพบปะผู้ปกครอง เพื่อให้ปัจจัยเสี่ยงลดลงจนเป็นปกติหรือกระทั่งเป็นเด็กที่มั่นคงเป็นสุขต่อไป

9.2.3 ในเด็กที่มีปัญหา เช่น ใช้สารเสพติด หนีเรียน มีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร ในกรณีเช่นนี้การแก้ไขเป็นเรื่องสำคัญ และมักจะมี ความซับซ้อนเกินกว่าที่ครูประจำชั้นจะดำเนินการได้ตามลำพัง เด็กควรได้รับการส่งตัวให้ครูแนะแนวที่มีทักษะในการแก้ไขปัญหาเด็กหรือส่งต่อไปในระบบบริการที่มีผู้เชี่ยวชาญ เช่น ผู้ให้คำปรึกษาจิตแพทย์ นักจิตวิทยาเพื่อให้การช่วยเหลือ

อย่างไรก็ตามโรงเรียนไม่สามารถพัฒนาไปด้วยตนเอง โดยตัดขาดจากชุมชนได้ เพราะในด้านหนึ่งปัญหาต่าง ๆ ของเด็กที่ปรากฏ โรงเรียนมัก จะแยกไม่ออกจากปัญหาในชุมชน เช่น เด็กติดยาเสพติด เพราะมีกลไกการขายในชุมชน เด็กติดเอดส์ก็เพราะขาดการควบคุมสื่อและสถานบริการในชุมชน นอกจากนี้การพัฒนา โรงเรียนก็ยังคงอาศัยพลังของชุมชน ทั้งในด้านแนวคิด แผนงาน โครงการ ทรัพยากร ต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่แต่เรื่องเงินเท่านั้น แต่รวมทั้งภูมิปัญญาและความสามารถของคนในชุมชน ตลอดจนทรัพยากรทางด้านวัฒนธรรมของชุมชนด้วย กลยุทธ์การพัฒนาในภาพรวม ทั้งหมด สรุปได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 กลยุทธ์การพัฒนาเยาวชน

กลุ่มเป้าหมาย	จุดมุ่งหมาย	มิติของงาน	กลยุทธ์	ผู้ปฏิบัติ
เด็กปกติ	มั่นคงและเป็นสุข	ส่งเสริม	สร้างทักษะชีวิต	ครู
เด็กกลุ่มเสี่ยง	ปกติ/มั่นคงเป็นสุข	ป้องกัน	เป็นที่ปรึกษา	ครูประจำชั้น
เด็กมีปัญหา	ปกติ	แก้ไข	การให้คำปรึกษา การส่งต่อ	ครูแนะแนวและ ระบบบริการเฉพาะ
ชุมชน	ชุมชนรวมกันพัฒนา	การมีส่วนร่วม ของชุมชน	การวิเคราะห์และ ทำแผนชุมชน	

ที่มา : กรมสุขภาพจิต, 2544, หน้า 7

9.3 กลยุทธ์ความสำเร็จในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน ในโรงเรียน ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยกลยุทธ์สู่ความสำเร็จ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 9 – 12)

9.3.1 การบริหารเชิงระบบ การบริหารเชิงระบบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้

9.3.1.1 การวางแผน (Plan) เป็นการวางระบบซึ่งเป็น องค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุดจะต้องกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานเป็นกระบวนการ แต่ละขั้นตอนมีวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน มีการบันทึกข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ข้อมูล

จากการบันทึกนี้จะนำไปสู่การตรวจสอบประเมินตนเองและให้ผู้อื่นตรวจสอบได้ และเป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของระบบย่อย อันจะส่งผลถึงคุณภาพรวมของโรงเรียนทั้งระบบ

9.3.1.2 การดำเนินงาน (Do) เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกคน โดยใช้กระบวนการ วิธีการต่าง ๆ และการบันทึกผล บุคคลภายในองค์กรที่รับผิดชอบในระบบย่อยต่าง ๆ จะปฏิบัติ และบันทึกผลอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

9.3.1.3 การตรวจสอบ/ประเมินผล (Check) เป็นการประเมินตนเองร่วมกันประเมิน หรือผลัดเปลี่ยนกันประเมินภายในระหว่างบุคคลหรือระหว่างทีมย่อยในโรงเรียน

9.3.1.4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) เป็นการนำผลการประเมินมาแก้ไขพัฒนางานซึ่งอาจจะแก้ไขพัฒนาในส่วนที่เป็นกระบวนการ วิธีการ ปัจจัย หรือการบันทึกให้ดีขึ้น จนระบบคุณภาพหรือวงจรคุณภาพเป็นวัฒนธรรมการทำงาน ขององค์กรอย่างยั่งยืน

9.3.2 การทำงานเป็นทีม การดำเนินงานเพื่อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนบรรลุผลสำเร็จและเป็นไปอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องใช้ยุทธวิธีการทำงานร่วมกันเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันและบูรณาการการทำงานเข้าสู่ระบบและพัฒนาบุคลากร สนับสนุนปัจจัยเอื้อต่อการดำเนินงาน ติดตาม ประเมินผล พร้อมทั้งสร้างขวัญ และกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมคิด และร่วมทำไปพร้อม ๆ กัน ตลอดจนแสวงหาแนวทางในการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน

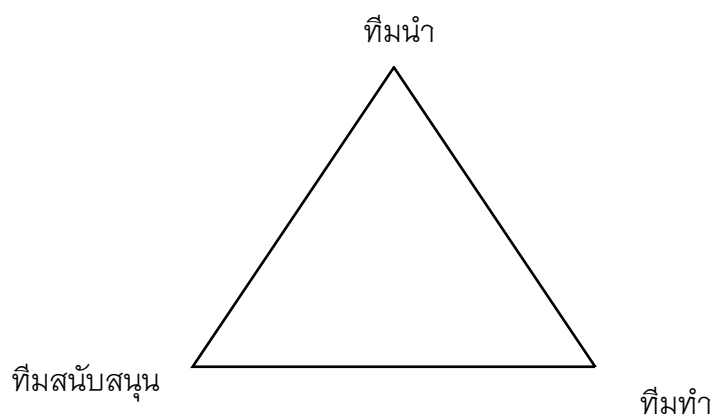
ในการทำงานเป็นทีมเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพนั้นประกอบด้วย 3 ทีม ดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2556, หน้า 45)

9.3.2.1 ทีมนำ ได้แก่คณะผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งจะเป็นผู้วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน จัดทำแผนกลยุทธ์ ควบคุม กำกับ ติดตามและสนับสนุน เสริมสร้างพลังร่วม (Empowerment) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

9.3.2.2 ทีมสนับสนุน เป็นทีมหลักในการสนับสนุนประสานงานด้านวิชาการและอื่น ๆ ให้เกิดการสร้างระบบคุณภาพขึ้น ทีมสนับสนุนจะเป็น

ใครขึ้นอยู่กับการพัฒนาว่าจะมีจุดเน้นที่ระบบใด เช่น ทีมสนับสนุนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหัวหน้าทีม คือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

9.3.2.3 ทีมทำ เป็นทีมที่สมาชิกรับผิดชอบการทำงานโดยตรง เช่น ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ทีมระดับชั้น ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา จะเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 การทำงานเป็นทีม

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 ก, หน้า 11

9.3.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะทำให้ได้รับทราบจุดแข็งจุดอ่อนในการดำเนินงานของตน เพื่อให้เกิดแนวทางที่จะพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำได้ทั้งภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยมีบรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเองไม่ใช้การสั่งการหรือบังคับบัญชาทำให้ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละส่วนเกิดความรู้สึกที่ดี ไม่ต้องกังวลเรื่องการประเมินผลตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

9.3.4 การนิเทศ ติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางานซึ่งจะช่วยส่งเสริม สนับสนุนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานการนิเทศติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ควรดำเนินการให้เป็นระบบโดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2552, หน้า 32)

9.3.4.1 ขั้นตอนการวางแผน

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการ

2) กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือ และวิธีการในการนิเทศติดตามและประเมินผล

3) กำหนดแผนงาน/ปฏิทินการดำเนินงาน

9.3.4.2 ขั้นการดำเนินงาน ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริงของสถานการณ์

9.3.4.3 ขั้นการตรวจสอบ

1) ตรวจสอบติดตามการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) ประเมินผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลการตรวจสอบ

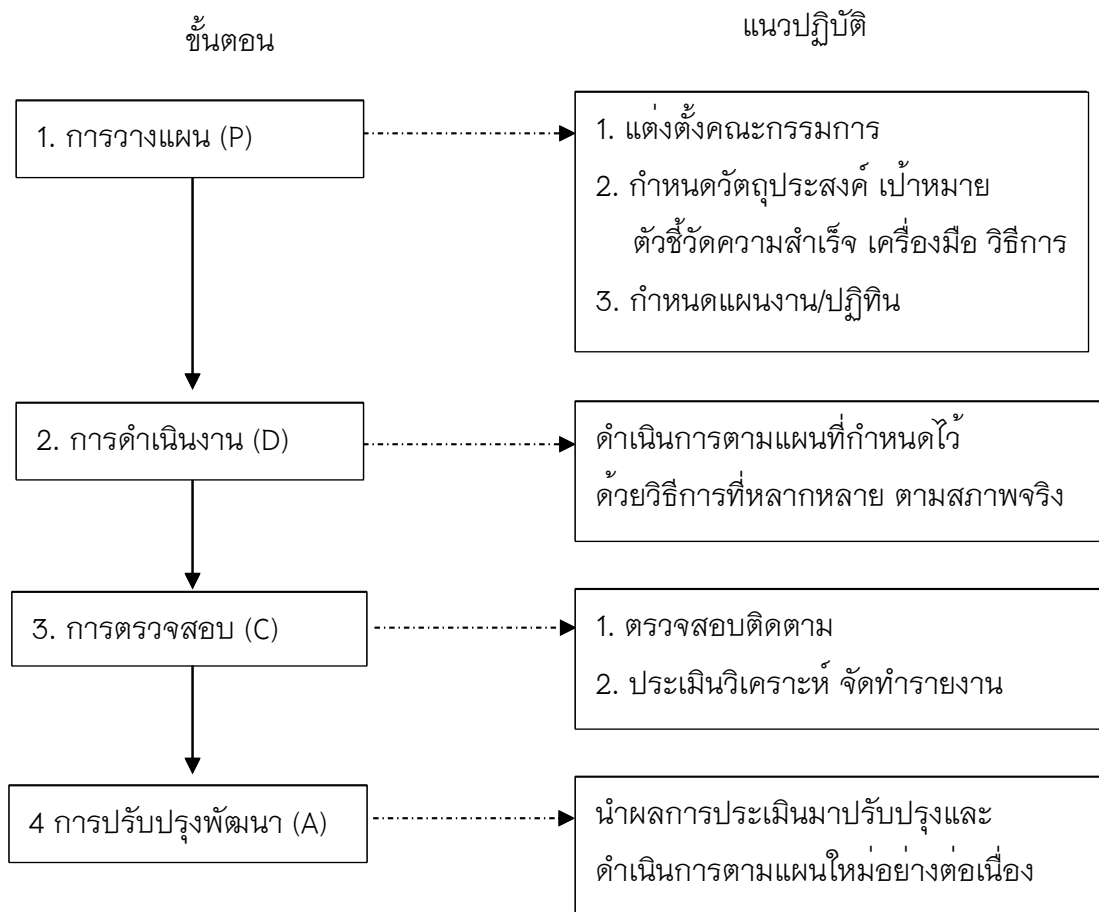
และการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน

9.3.4.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนางาน นำผลการประเมิน มาปรับปรุงและดำเนินการตามแผนใหม่อย่างต่อเนื่อง

การนิเทศ ติดตามและประเมินผลจะบรรลุเป้าหมายได้ต้อง คำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 98-100)

1. การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. การวางแผนตามระบบมาตรฐาน (P D C A)
3. มีการนิเทศ ติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
4. จัดทำระบบสารสนเทศ
5. สรุปรายงานและเผยแพร่

การนิเทศ ติดตามและประเมินผลจึงเป็นกระบวนการตรวจสอบ และประเมินผลงานในระหว่างการทำงานด้วยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนซึ่งกันและกัน โดยมีกระบวนการวางแผนที่เป็นระบบ กำหนดขั้นตอน วิธีการ เครื่องมือที่มีมาตรฐาน เป็นการประเมินระบบและผลลัพธ์ของระบบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา ระหว่างผู้ประเมิน และผู้รับการประเมินอย่างเป็นกัลยาณมิตร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นไปตามสภาพจริง ในการนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลในระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสถานศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 12

10. กรอบการทำงานของหน่วยงานและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 13 - 24) ได้ระบุไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบการทำงานที่มีกระบวนการชัดเจน ดังนั้นบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องศึกษาบทบาทหน้าที่ตามกรอบการทำงานให้ชัดเจน ดังนี้

10.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทหน้าที่
ดังนี้

10.1.1 กำหนดนโยบายและหน่วยงานที่รับผิดชอบในสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- 10.1.2 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นเครือข่าย
การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 10.1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เกิดการพัฒนางานองค์ความรู้สู่การปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 10.1.4 สนับสนุนช่วยเหลือให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สามารถดำเนินงาน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 10.1.5 ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีระบบติดตาม
ประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง
- 10.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังนี้
- 10.2.1 นำนโยบายการช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติ
ในสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนางานองค์ความรู้
และความสามารถในการปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 10.2.2 สนับสนุน ช่วยเหลือให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงาน
การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- 10.2.3 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกัน
ดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 10.2.4 ติดตามประเมินผลและรายงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษา
- 10.3 สถานศึกษา
- 10.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังนี้
- 10.3.1.1 บริหารจัดการให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ
- 10.3.1.2 ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงาน
และบุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรต่าง ๆ สาธารณสุข
โรงพยาบาล สถานีตำรวจ
- 10.3.1.3 ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล สนับสนุน
และให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน
- 10.3.2 ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังนี้
- 10.3.2.1 รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

- 10.3.2.2 คัดกรอง จำแนกนักเรียน
- 10.3.2.3 จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนา
- 10.3.2.4 จัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ ส่งต่อ
- 10.3.2.5 รายงานผล
- 10.3.4 ครูแนะแนว มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้
- 10.3.4.1 สนับสนุนครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาในการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน
- 10.3.4.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา
- 10.3.4.3 จัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ
- 10.3.4.4 การส่งต่อ
- 10.3.5 หัวหน้าระดับชั้น มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้
- 10.3.5.1 ติดตาม กำกับ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา
- 10.3.5.2 ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน
- 10.3.6 นักเรียน มีบทบาทหน้าที่ คือ ให้ความร่วมมือกับ
คณะกรรมการนักเรียน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา
- 10.3.7 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทหน้าที่
คือ ให้การสนับสนุนให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไข
นักเรียน อำนวยความสะดวกในการประสานงานเมื่อสถานศึกษาต้องการความช่วยเหลือ
- 10.3.8 ผู้ปกครองหรือเครือข่ายผู้ปกครอง มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้
- 10.3.8.1 อบรม ดูแลและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต
ครอบครัว มีความรัก ความเข้าใจและให้ความอบอุ่น
- 10.3.8.2 สนับสนุนให้ความร่วมมือ วางแผนร่วมกับ
สถานศึกษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนา ป้องกัน
และแก้ไขปัญหา นักเรียน
- 10.3.8.3 เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดี
แก่นักเรียน

10.3.9 ชุมชน มีบทบาทและหน้าที่คือ สนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมสุขภาพจิต ศูนย์อนามัย สาธารณสุขอำเภอ และสาธารณสุขจังหวัดโรงพยาบาล กระทรวงแรงงานและสวัสดิการทางสังคม สื่อมวลชน และอื่น ๆ มีความสามารถในการให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือดังนี้

10.3.9.1 ให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ

10.3.9.2 สอดส่อง ดูแล ให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ทั้งด้านความปลอดภัยและการแก้ปัญหาพฤติกรรม

10.3.9.3 ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน ให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

10.3.9.4 เป็นแหล่งการเรียนรู้และฝึกงาน และเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียนตามความรู้ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด

4.3.9.5 ติดตามผล สะท้อนปัญหา และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.3.9.6 ให้ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจ

10.3.9.7 ให้การสนับสนุนและเป็นเครือข่ายในการพัฒนาและการขยายผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

11. คณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 22 - 29) ได้ระบุไว้ว่า ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องมีผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ตามขั้นตอนและกระบวนการที่ถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะช่วยให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือตามเจตนารมณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคณะกรรมการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ประกอบด้วย

11.1 คณะกรรมการอำนวยการ (ที่มนำ)

11.1.1 สมาชิกคณะกรรมการอำนวยการ (ที่มนำ) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย หัวหน้าระดับ หัวหน้างานแผนงาน หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และหัวหน้างานแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ

11.1.2 บทบาทของคณะกรรมการอำนวยการ (ที่มนำ) มีดังนี้

11.1.2.1 ส่งเสริม สนับสนุนการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11.1.2.2 สร้างขวัญกำลังใจและพัฒนาบุคลากร

11.1.2.3 เป็นผู้นำในการฝึกฝน บูรณาการภารกิจโดยรวมของสถานศึกษา

11.1.2.4 ประสานสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็งให้ทีมประสานทีมทำและเครือข่ายการดำเนินงานจากทุกภาคส่วน

11.1.2.5 นิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ (ที่มนำ) ในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังตาราง 2

ตาราง 2 บทบาทหน้าที่คณะกรรมการอำนวยการ (ที่ม่นำ) ในระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินงาน
1. บริหารจัดการให้มีระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน ให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ 2. ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับ หน่วยงานและบุคคลภายนอก ได้แก่ ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรต่าง ๆ เช่น สาธารณสุข อำเภอ โรงพยาบาล สถานีตำรวจ 3. ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล 4. สนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจ ในการดำเนินงาน	1. กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์การดำเนินงาน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนและบุคคล ที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและความจำเป็น ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3. กำหนดโครงสร้างการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียน 4. แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน 5. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ จำแนกกลุ่มนักเรียน 6. ส่งเสริมให้ครูทุกคน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้รับรู้เพิ่มเติมมีทักษะเกี่ยวกับระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน 7. เชิญร่วมเป็นกรรมการและเครือข่ายในการ ช่วยเหลือนักเรียน 8. ประชุมปรึกษาหารือและขอความร่วมมือ 9. กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน 10. นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 11. ยกย่อง ให้รางวัล เผยแพร่ผลการ ดำเนินงานในโอกาสต่าง ๆ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 ก, หน้า 17-18

11.2 คณะกรรมการประสาน (ทีมประสาน)

11.2.1 สมาชิกคณะกรรมการประสาน (ทีมประสาน) ประกอบด้วย
รองผู้อำนวยการที่ผู้บริหารมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่ง

และหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ หัวหน้าระดับทุกระดับ หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานอนามัย ครูพยาบาล และหัวหน้างานแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ

11.2.2 บทบาทของคณะกรรมการประสาน (ทีมประสาน) มีดังนี้

11.2.2.1 ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักฐานหลักในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11.2.2.2 ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11.2.2.3 จัดเครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนาดำเนินงานและรับผิดชอบในการชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

11.2.2.4 จัดการประชุมคณะกรรมการทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อแสวงหาแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11.2.2.5 สรุปรายงานผลการดำเนินงานและดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

11.3 คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)

11.3.1 สมาชิกคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ประกอบด้วย หัวหน้าระดับชั้นเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ รองหัวหน้าระดับ ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอนและครูแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ

11.3.2 มีบทบาทของคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) มีดังนี้

11.3.2.1 ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องและดำเนินการประชุมชี้แจง

11.3.2.2 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน ประเมินผล และการจัดทำรายงานตามระดับชั้น

11.3.2.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูที่ปรึกษา และนักเรียน เพื่อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11.3.2.4 ประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

11.3.2.5 ดำเนินการดูแลให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามขั้นตอนและกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11.3.3 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในคณะกรรมการดำเนินงาน
(ทีมทำ) ประกอบด้วย

11.3.3.1 หัวหน้าระดับ/รองระดับหัวหน้าระดับ
1) ติดตาม กำกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ที่ปรึกษา
2) ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน
3) จัดประชุมครูในระดับเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4) จัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหากรณี
(Case Conference)

5) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและการจัดทำรายงาน
ประเมินผลระดับ ส่งผู้บริหารโดยผ่านทีมประสาน

11.3.3.2 ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น
1) ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวทางที่กำหนด
ดังนี้

1.1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการรวบรวม
ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดทำข้อมูลให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน

1.2) การคัดกรองนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลจำแนก
จัดกลุ่มนักเรียน เช่น กลุ่มเด็กมีความสามารถพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา
ต้องการช่วยเหลือโดยเร่งด่วน

1.3) ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยจัดกิจกรรม
โครงการ โครงการ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง
มีทักษะในการดำรงชีวิต

1.4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ดูแลช่วยเหลือ
ให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

1.5) การส่งต่อ กรณีปัญหาของนักเรียนซับซ้อน
ให้ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ฝ่ายปกครอง หรือผู้มีทักษะความสามารถตรงกับลักษณะปัญหา

2) พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยา

การแนะแนวและการให้คำปรึกษา

3) ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี

4) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผล รายงาน

ส่งหัวหน้าระดับ

11.3.3.3 ครูแนะแนว

1) นิเทศ (Supervising) สนับสนุนและเป็นแกนหลัก

แก่ครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกคนในการให้ความรู้ เทคนิค วิธีการและกระบวนการตามหลักจิตวิทยาและการแนะแนว เพื่อใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในประเด็นสำคัญต่อไปนี้

1.1) เทคนิค วิธีการและเครื่องมือ เพื่อการรู้จักและเข้าใจผู้เรียน รวมทั้งการคัดกรองจัดกลุ่มผู้เรียน การให้คำปรึกษาเบื้องต้น เช่น การใช้ระเบียบสนทนา แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์

1.2) เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน และกิจกรรมสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มคัดกรอง

1.3) ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะของผู้เรียนกลุ่มพิเศษประเภทต่าง ๆ และเสนอแนะแนวทางการดูแลช่วยเหลือส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

2) ให้คำปรึกษา (Counseling) แก่ผู้เรียน (กรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขหรือยากต่อการดูแลช่วยเหลือ) ผู้ปกครองและผู้ขอรับบริการทั่วไป

3) ประสาน (Co-ordinating) กับผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา เป็นระบบเครือข่ายในการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4) จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในคาบแนะแนว

5) ให้บริการต่าง ๆ หรือจัดทำโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นการสนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

6) ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี

- 7) ในกรณีที่มีปัญหาการขอความช่วยเหลือ
ของครูแนะแนว ให้ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกและติดตามผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 8) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงาน
ส่งผู้บริหารหรือหัวหน้าระดับ

11.3.3.4 ผู้สอนประจำวิชาและครูที่เกี่ยวข้อง

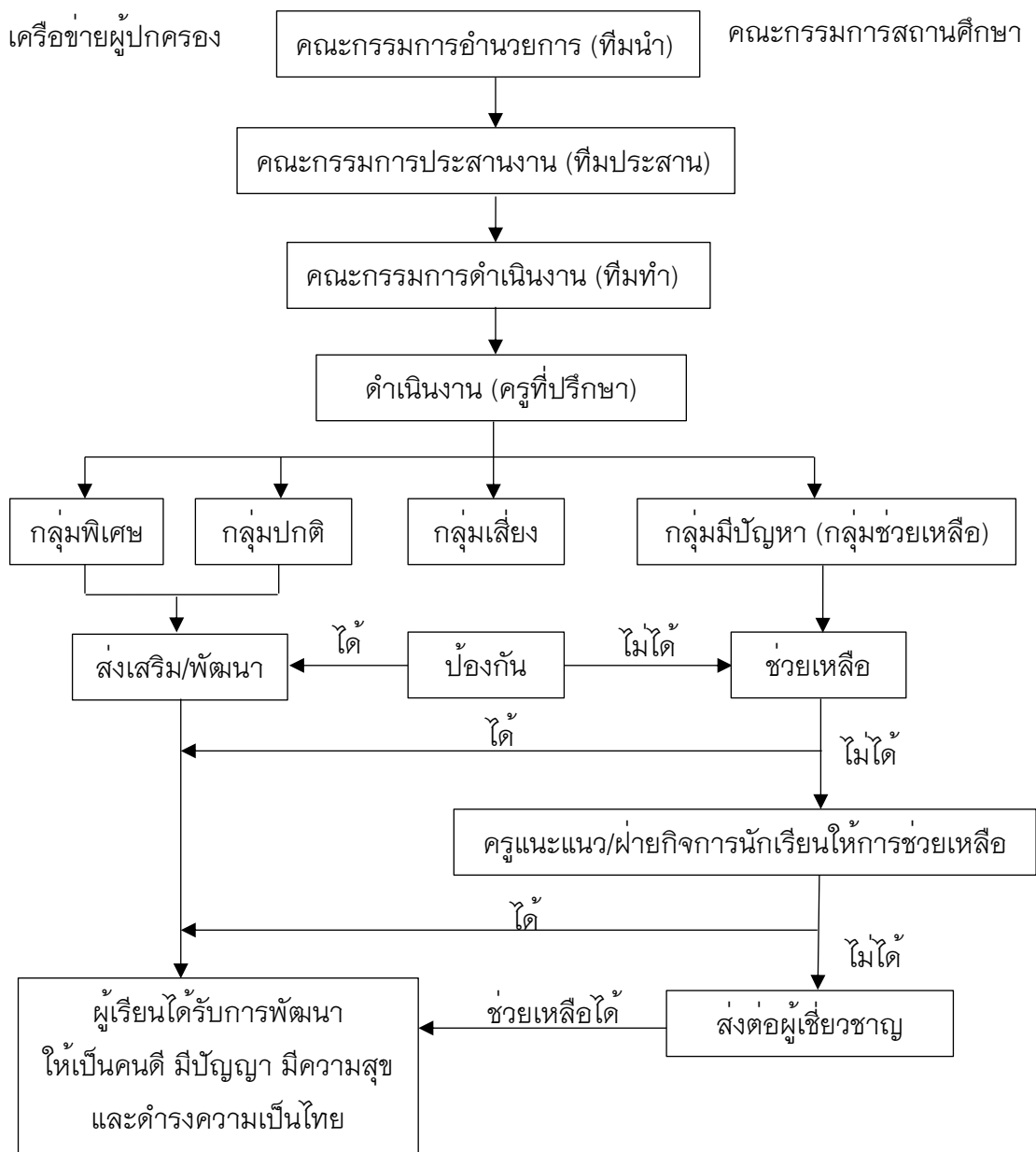
- 1) ศึกษาข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อรู้จัก
และเข้าใจผู้เรียนอย่างแท้จริง
- 2) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนแก่ครูที่ปรึกษา และให้ความ
ร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3) ให้ข้อมูลการรู้จักและเข้าใจผู้เรียนในการจัดกระบวนการ
เรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและบริการต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ
และเต็มตามศักยภาพ
- 4) ให้คำปรึกษาเบื้องต้นในรายวิชาที่สอน ในด้านการศึกษา
ต่อ การประกอบอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิตและบุคลิกภาพที่พึงประสงค์
- 5) พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยาและการ
แนะแนวและนำมาบูรณาการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
- 6) ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหากรณี
- 7) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน สรุปผลและรายงาน
ส่งหัวหน้าระดับ

11.3.3.5 ผู้แทนนักเรียน

- 1) เรียนรู้ ทำความเข้าใจกรอบแนวคิด
- 2) ประสานงานในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา
และความต้องการจำเป็นของเพื่อนนักเรียน
- 3) มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
- 4) เป็นแกนนำในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนักเรียน
ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้และการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตอย่างเต็ม
ตามศักยภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำแผนภูมิ
แสดงโครงสร้างของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังภาพประกอบ 4 และปรัชญา

และหลักการในการทำงานของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน ดังภาพประกอบ 4-5

ภาพประกอบ 4 โครงสร้างของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 30

ปรัชญา
(ความเชื่อตามหลักจิตวิทยาและประชาธิปไตย)

หลักการ
(สิ่งที่ควรยึดถือในการปฏิบัติ)

ภาพประกอบ 5 ปรัชญาและหลักการในการทำงานของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
นักเรียน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 314

12. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551, หน้า 3) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

12.1 ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยบริหารโรงเรียนทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

12.2 ครูทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักในความสำคัญ of ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน

12.3 คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด

12.4 ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน

12.5 การอบรมให้ความรู้ทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษา หรือ ผู้เกี่ยวข้องในเรื่องเอื้อประโยชน์ ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะ เรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

12.6 ผู้ปกครองและเครือข่าย การร่วมพัฒนาในทุกส่วนของสังคม มีความมุ่งมั่นในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเยาวชนในเชิงบูรณาการอย่างเข้มแข็งจริงจัง

จากการศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปได้ว่า เป็นระบบที่มุ่งพัฒนาเด็กให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม จากปัจจัยเสี่ยงจากบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน เพื่อนครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม ปัจจัยเสี่ยง โดยเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน พร้อมวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การปรับปรุงแก้ไขและการส่งต่อนักเรียน โดยมีวิธีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดพร้อมเอกสารหลักฐานการทำงานของครูที่ปรึกษา ในการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครู

ที่เกี่ยวข้องพร้อมบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้วัตถุประสงค์ โดยมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงคุณภาพ มีโครงสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติ และมีทักษะการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักเรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข ประสพผลสำเร็จตามศักยภาพ

ตอนที่ 3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

1. ความเป็นมา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ติดตามการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดหนองคาย รวม 9 อำเภอ จำนวนโรงเรียน 31 โรงเรียน และในเขตท้องที่จังหวัดบึงกาฬ รวม 8 อำเภอ จำนวนโรงเรียน 25 โรงเรียน ให้สามารถจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเพื่อบริการประชาชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม เป็นคนเก่ง มีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพตรงตามจุดเน้นและเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการของชุมชนและของประชาชนจังหวัดหนองคาย และจังหวัดบึงกาฬ บริหารจัดการในรูปแบบองค์คณะบุคคลบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

2. ภารกิจขององค์กร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีภารกิจหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงาน

ข้างต้นทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน
ดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา
ในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่
การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา
ในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล
เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษา
ในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่
การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา
การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินการของคณะอนุกรรมการและพัฒนา
การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ
ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทน
กระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจกรรมภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้รับ
ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

3. ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้กำหนดทิศทางการ
การศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

3.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นองค์กรขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพศึกษาให้ได้มาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย

3.2 พันธกิจ (Mission)

3.2.1 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นไทย และห่างไกลยาเสพติด

3.2.3 พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพทางวิชาการเพื่อรองรับการแข่งขันสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3.2.4 พัฒนาสู่คุณภาพระดับสากลด้วยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการศึกษา

3.3 เป้าประสงค์ (Goals)

3.3.1 ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

3.3.2 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ ทัวถึง และเสมอภาค

3.3.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ

3.3.4 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสามารถเข้าสู่เวทีการแข่งขันในระดับสากล

3.3.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

3.6 กลยุทธ์ (Strategy)

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนด กลยุทธ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จำนวน 5 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

3.6.1 กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
ทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือ
ในการเรียนรู้

3.6.2 กลยุทธ์ที่ 2 ปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นไทย
และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความรับผิดชอบต่อสังคม
และสิ่งแวดล้อม

3.6.3 กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุม
ผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

3.6.4 กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ
ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

3.6.5 กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา
ตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วม
จากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริม

4. สถานที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตั้งอยู่ถนนมิตรภาพ
ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย รหัสไปรษณีย์ 43000

โทรศัพท์ : 0-4242-1074 โทรสาร : 0-4242-1094

Web site : <http://www.sesao21.go.th>

E-mail : Secondary21.go.th@obec.go.th

5. พื้นที่บริการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จัดการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด ดังตาราง 3

ตาราง 3 พื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

	หนองคาย	บึงกาฬ
อำเภอ	9 อำเภอ	8 อำเภอ
ตำบล	60 ตำบล	53 ตำบล
หมู่บ้าน	678 หมู่บ้าน	615 หมู่บ้าน
หลังคาเรือน	165,190 หลังคาเรือน	119,879 หลังคาเรือน
เทศบาล	19 แห่ง	18 แห่ง
อบต.	48 แห่ง	41 แห่ง
ประชากร	513,990 คน	410,550 คน

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21, 2561, หน้า 5

6. ข้อมูลสถานศึกษา

ข้อมูลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ดังตาราง 4

ตาราง 4 ข้อมูลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน		รวม	ร้อยละ
	หนองคาย	บึงกาฬ		
ขนาดเล็ก 1 - 449 คน	17	14	31	55.36
ขนาดกลาง 500-1,499คน	10	5	15	26.78
ขนาดใหญ่ 1,500 คนขึ้นไป	4	6	10	17.86
รวม	31	25	56	100.00

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21, 2561, หน้า 7

7. ข้อมูลครู นักเรียนและห้องเรียน

ข้อมูลครูนักเรียนและห้องเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 21 ดังตาราง 5

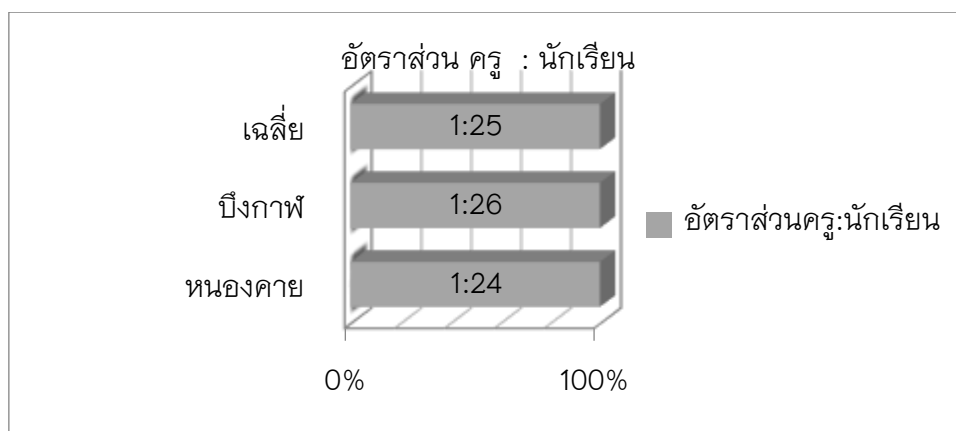
ตาราง 5 ข้อมูลครูนักเรียนและห้องเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

จังหวัด	ระดับชั้น			รวม	ห้อง	ระดับชั้น			รวม	ห้อง	ครู
	ม.1	ม.2	ม.3			ม.4	ม.5	ม.6			
หนองคาย	4,161	4,214	3,547	12,922	359	3,323	3,174	3,290	9,787	284	1,103
บึงกาฬ	3,381	3,510	4,010	10,901	291	2,965	2,693	2,912	8,570	237	858
รวม	7,542	7,724	8,557	23,823	650	6,288	5,867	6,202	18,357	521	1,961

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21, 2561, หน้า 7

8. อัตราส่วนครูต่อนักเรียน

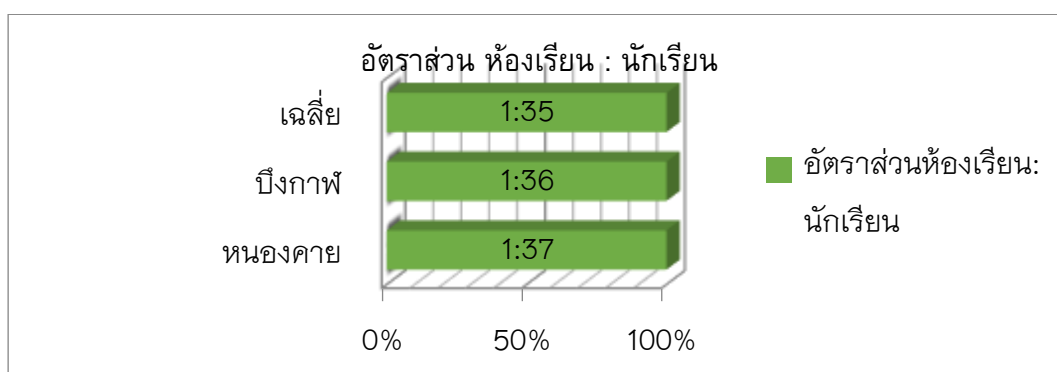
แผนภูมิแสดงอัตราส่วน ครูต่อนักเรียน และห้องเรียนต่อนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ดังภาพประกอบ 6-7

ภาพประกอบ 6 อัตราส่วนครูต่อนักเรียน

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21, 2561, หน้า 7

9. อัตราส่วนห้องเรียนต่อนักเรียน

ภาพประกอบ 7 อัตราส่วน ห้องเรียนต่อนักเรียน

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21, 2561, หน้า 7

10. นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ที่ออกกลางคัน ประจำปีการศึกษา 2561

จำนวนนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่ออกกลางคัน ประจำปีการศึกษา 2561 จากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ดังตาราง 6

ตาราง 6 นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
ที่ออกกลางคัน ประจำปีการศึกษา 2561

ที่	โรงเรียน	จำนวน นักเรียน ออกกลางคัน (คน)	คิดเป็น ร้อยละ	สาเหตุการออกกลางคัน
1	ถอนวิทยา	6	3.25	มีปัญหาในการปรับตัว
2	วรลาโภนุสรณ์	4	2.16	ฐานะยากจน, มีปัญหาครอบครัว, อพยพตามผู้ปกครอง
3	น้ำสวยวิทยา	33	17.84	มีปัญหาในการปรับตัว, สมรส, หาเลี้ยงครอบครัว, เจ็บป่วย/อุบัติเหตุ และมีปัญหาครอบครัว
4	ปากสวยวิทยา	3	1.62	มีปัญหาคครอบครัว
5	กุดบงพิทยาคาร	44	23.78	เจ็บป่วย/อุบัติเหตุ, มีปัญหาในการปรับตัว
6	โซพิสัยพิทยาคม	8	4.33	อพยพตามผู้ปกครอง, สมรส
7	วังหลวงพิทยาสรรพ์	12	6.49	หาเลี้ยงครอบครัว
8	นาดีพิทยาคม	1	0.54	มีปัญหาคครอบครัว
9	พระบาทนาสิงห์ พิทยาคม	13	7.03	มีปัญหาคครอบครัว, สมรส, ต้องคดี/ถูกจับ, มีปัญหาในการปรับตัว, อพยพตามผู้ปกครอง
10	หนองเข็งพิทยาคม	1	0.54	ต้องคดี/ถูกจับ
11	หนองหึ่งพิทยา	5	2.70	หาเลี้ยงครอบครัว

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	จำนวน นักเรียน ออกกลางคัน (คน)	คิดเป็น ร้อยละ	สาเหตุการออกกลางคัน
12	ประชนามิตพิทยานุกูล	7	3.78	ต้องคดี/ถูกจับ, อพยพตามผู้ปกครอง, สมรส
13	เจ็ดสีวิทยาการ	39	21.08	หาเลี้ยงครอบครัว, สมรส, ต้องคดี/ถูกจับ, อพยพตามผู้ปกครอง
14	บึงโขงหลงวิทยาคม	9	4.86	มีปัญหาในการปรับตัว, สมรส
รวมทั้งสิ้น		185	100	

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21, 2561, หน้า 13

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้มีนักการศึกษาได้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

นิรันดร ปาละมา (2555, หน้า 71 – 74) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 กระบวนการอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักเรียนเป็นรายบุคคล และการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ แนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการศึกษาและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรมีการศึกษาความพึงพอใจผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน

ผจง สงคราม (2555, หน้า 101-102) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านกระบวนการและด้านปัจจัย อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านคุณภาพนักเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านกระบวนการ รองลงมา คือ ด้านปัจจัย และด้านคุณภาพนักเรียน 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า จำแนกตามตำแหน่ง ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตาม มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรังไม่แตกต่างกัน

ศิริพร อุตมา (2555, หน้า 74 – 77) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกรอบภารกิจการบริหารงานในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก 4 ขั้นตอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านการส่งต่อนักเรียน มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการดำเนินงาน พบว่า ระบบในการส่งต่อนักเรียนไม่ชัดเจน สภาพการเดินทางเยี่ยมบ้านนักเรียนมีระยะทางไกล แนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการเยี่ยมบ้านนักเรียน และควรมีระบบการส่งต่อนักเรียนที่ชัดเจน

สรารุณี แก้วจรัญ (2555, หน้า 93-95) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการป้องกันแก้ไขปัญหา นักเรียน ตามลำดับ

2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและด้านการป้องกันแก้ไขปัญหา นักเรียน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 5) ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ โรงเรียนควรจัดข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างมีระบบ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้รู้จักนักเรียนเพิ่มขึ้น รองลงมา คือ ควรมีการสร้างความตระหนักและความสำคัญ การกำกับติดตามและประเมินผล อย่างเป็นจริงเป็นจัง และควรมีการติดตามและดูแลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งมีครูและฝ่ายที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ

ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556, หน้า 100 – 110) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า 1) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย 3) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 5) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีขนาดของโรงเรียน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 6) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ยกเว้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 7) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นการส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 8) ผู้บริหาร และครูที่ปรึกษาที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประชุม ปิ่นสกุล (2557, หน้า 100 - 105) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรทำความเข้าใจตัวนักเรียน ทราบปัญหา และความต้องการของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับความต้องการ ของนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน เป็นการนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลมาใช้ในการ คัดแยกนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มไม่เสี่ยง เพื่อง่ายต่อการจัด กิจกรรมตามปัญหาสำหรับนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา เป็นการจัดกิจกรรม ให้กับนักเรียนทุกกลุ่มให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกัน ไม่ให้นักเรียนกลุ่มปกติกลายเป็นกลุ่มเสี่ยง และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ มีคุณภาพตามที่โรงเรียน ชุมชนคาดหวัง ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข้ปัญหา ครูที่ปรึกษาควรเอาใจใส่นักเรียนทุกคน อย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา จำเป็นต้องได้รับการดูแล เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด หาวิธีช่วยเหลือทั้งการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ไม่ปล่อยปละละเลย

จนกลายเป็นปัญหาของสังคม ด้านการส่งต่อ ควรช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา
ยากต่อการช่วยเหลือหรือมีความต้องการช่วยเหลือพิเศษจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อแก้ไขปัญหา
ได้ตรงตามสภาพปัญหาของนักเรียน

อัษฎายุท โปธินอก (2558, หน้า 113 – 117) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหา
และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า 1) สภาพการดำเนินงาน
ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ใน
ระดับมาก 2) ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้านและอยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน
3) การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็น
แตกต่างกันในตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อมร ปลื้มหอม (2559, หน้า 127-128) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหา
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพ
และปัญหาผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า
โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย
2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูที่มีตำแหน่ง
และขนาดโรงเรียนขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นของข้าราชการต่อสภาพปัญหา จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน พบว่า
ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้าราชการครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน
มีความคิดเห็น โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- 3) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า
- 3.1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นควรมีความตระหนักหรือเอาใจใส่เป็นพิเศษกับนักเรียนเป็นรายบุคคล และมีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนอยู่ตลอดเวลา มีการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 3.2) ด้านการคัดกรองนักเรียน เป็นวิธีการและกระบวนการที่ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาจะต้องดำเนินการโดยใช้ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลที่เป็นปัจจุบันมาดำเนินการ ครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ และจำเป็นต้องประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์คัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน
- 3.3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะครูทุกคนในโรงเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน โดยจัดให้มีกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนให้เป็นคนเก่งคนดี มีความสุข และได้แสดงออกตามความรู้ความสามารถ และตามแนวอัจฉริยะของตนเอง 3.4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น ควรติดต่อหรือประสานงานกับผู้ปกครองในเบื้องต้น เพื่อทำความเข้าใจตรงกันกับปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมกัน ดำเนินการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขต่อไป 3.5) ด้านการส่งต่อ นักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นควรมีการศึกษาเพื่อรับทราบข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียน มาดำเนินการแก้ไขปัญหาและส่งต่อกับบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพ และปัญหาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้มีนักการศึกษาได้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

Giancola (2000, Abstract) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและสาเหตุของพฤติกรรมดังกล่าว ผู้ร่วมวิจัยโครงการศึกษา National Educational Longitudinal Study 1988 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปัจจุบันที่อธิบายพฤติกรรมนักเรียน มุ่งเน้นศึกษา 3 ช่วงเวลา คือ ปี 1988, 1990 และ 1992 ติดตามพฤติกรรมนักเรียนตั้งแต่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบพฤติกรรมไม่เหมาะสมเกี่ยวกับยาเสพติด และจากการศึกษากลุ่มเสี่ยงและปัจจัยของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น พบว่า อิทธิพลของเพื่อนสามารถอธิบายพฤติกรรมของนักเรียนในช่วงเวลาดังกล่าวได้ดีกว่าตัวแปรอื่น ๆ การแนะนำให้นักเรียนคบกับเพื่อนที่มีผลการ

เรียนที่ดี มีพฤติกรรมที่ดี จะส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ช่วยต่อต้านพฤติกรรม
การใช้สารเสพติด การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ส่วนเพื่อนที่มีอิทธิพลทางลบ
จะช่วยเพิ่มให้นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหาต่าง ๆ และใช้เสพยาเสพติด

Raemer (2000, pp. 448-A) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา
ของระดับโรงเรียน พบว่า การวิจัยที่เกี่ยวกับการสืบสวนความเป็นมาของการเปลี่ยนแปลง
ขององค์กรที่บริการ สนับสนุนนักเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งการสนับสนุนภายใน
ระยะเวลา 5 ปี มีองค์ประกอบอะไรบ้างที่จะใช้ป็นเครื่องประกันว่าจะได้รับการสนับสนุน
ต่อไป รูปแบบซึ่งได้รวบรวมสิ่งใหม่ ๆ ของการบริการได้ออกแบบประกอบไปด้วย จุดรวม
ความคิดในห้องเรียน รวบรวมข้อปฏิบัติ การใช้อำนาจข้าราชการ การแยกประเภทนักเรียน
วิถีปฏิบัติของผู้เรียน คำสั่งที่สองได้วางเงื่อนไข การเปลี่ยนแปลงความเชื่อ กฎข้อบังคับ
และความประพฤติ เพื่อเป็นเครื่องมือส่งเสริม สนับสนุนในช่วงเวลาที่กำหนด และเป็นสิ่ง
สำคัญที่นักศึกษาจะต้องเข้าใจแนวทางของการเปลี่ยนแปลง จากการศึกษาค้นพบ
คุณลักษณะของการสัมภาษณ์ ครู ผู้บริหารซึ่งแสดงออกถึงความร่วมมือเกี่ยวกับการสอน
ของครูสอนพิเศษ และครูที่สอนปกติ ได้บ่งชี้ถึงวัฒนธรรมของโรงเรียน เพราะเป็นส่วนหนึ่ง
การแก้ปัญหาในชั้นเรียน นอกจากนั้นยังได้เตรียมให้ครูช่วยเหลือ ผู้ประกอบการ ประกอบ
ความเชื่อครู ครูไม่ได้แสดงวิสัยทัศน์ ผู้บริหารไม่ให้ความร่วมมือแนะนำช่วยเหลือครู
เชื่อว่าการสอนเฉพาะทางจะช่วยให้นักเรียนเรียนได้ดีกว่า สรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลง
องค์กรเป็นบทเรียนที่สำคัญที่สุด ควรมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน มีการพัฒนาทักษะ ผู้บริหาร
จะต้องมีความหนักแน่น มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน เชื่อมั่นต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการ
ช่วยเหลือต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากร

Tatchell (2001, pp. 819-B) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรม
การป้องกันการใช้สารเสพติดที่นำไปใช้กับนักเรียนวัยรุ่นที่มีปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยป้องกัน
ซึ่งนำไปใช้ในโรงเรียนปลอดยาเสพติดในมลรัฐยูทาห์ 12 โรงเรียน นักเรียนระดับ 6 จำนวน
150 คน จากห้องเรียน 8 ห้องนักเรียนถูกแบ่งออกเป็น 8 ห้อง นักเรียน 4 ห้องแรก
มาจากครอบครัวที่มีสภาพเศรษฐกิจสังคมต่ำโดยพิจารณาจากที่อยู่ จำนวนที่ได้
รับประทานอาหารกลางวันจากโรงเรียน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและจำนวนร้อยละของ
ชนกลุ่มน้อยที่ลงทะเบียนเรียน ส่วนอีก 4 ห้องเรียนมาจากครอบครัวที่มีสภาพเศรษฐกิจ
สังคมสูง นักเรียน 2 ห้อง จากแต่ละกลุ่มจะมีผู้เชี่ยวชาญป้องกันยาเสพติดและครูแล้วใช้

เป็นห้องควบคุม ส่วนอีก 2 ห้องเรียนที่เหลือในแต่ละกลุ่มใช้เป็นห้องทดลองและได้รับโปรแกรมการป้องกันยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีปัจจัยป้องกันลดลง ปัจจัยเสี่ยงของกลุ่มควบคุมและและกลุ่มทดลอง ทั้งก่อนและหลังทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีระยะสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มควบคุม เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงสภาพเศรษฐกิจและสังคม และกลุ่มนักเรียนพบว่า กลุ่มที่มีสภาพเศรษฐกิจสังคมที่มีความรับผิดชอบต่อการเพิ่มของปัจจัยเสี่ยงโดยก่อนทดลองอย่างชัดเจน แต่ในกลุ่มที่มีสภาพเศรษฐกิจสังคมสูง มีการเพิ่มปัจจัยเสี่ยงเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ยังพบว่าในกลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรมการป้องกันใช้สารเสพติดจะมีการเพิ่มของปัจจัยเสี่ยงมากขึ้น เมื่อเป็นนักเรียนที่มีจากครอบครัวที่มีสภาพเศรษฐกิจและสังคมต่ำ

Teed (2002, pp. 1555-B) ได้ศึกษาการพบนักเรียน เพื่อรู้จักความต้องการทางด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน : ครูประมณกับการเข้าใจในการให้คำปรึกษาในชั้นเรียนรัฐอินเดียนา พบว่า ลักษณะพิเศษของต่าง ๆ เช่น เด็กครอบครัวอย่างร้าย ครอบครัวใหญ่อยู่รวมกันเด็กขาดผู้ปกครอง ผู้ปกครองติดสารเสพติดและสุรา เด็กมีความรุนแรงถูกทางรุนแรงเพศ เด็กสุขภาพไม่ดีต้องใช้ยารักษา สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกดดันอย่างมากและมีผลกระทบต่อชีวิตเด็ก การจัดการศึกษาในระบบเป็นการเรียนการสอนเชิงวิชาการ ซึ่งส่งผลก่อให้เกิดความยุ่งยากในด้านอารมณ์และสังคมของเด็ก ดังนั้น ครูควรจัดการศึกษาแบบบูรณาการมากกว่าคือ ไม่เชิงวิชาการมากนัก ครูควรให้คำปรึกษาในชั้นเรียน เพื่อจัดประสบการณ์ที่ดีที่สุดให้กับเด็กนักเรียน โดยพยายามพูดคุยซักถามถึงความต้องการของเด็ก และควรใช้วิธีการให้คำปรึกษาอย่างหลากหลาย ซึ่งการให้คำปรึกษาในชั้นเรียนเป็นวิธีการป้องกันด้านการปกครองและเน้นการเรียนแบบการปฏิบัติ

Vera Castellano (2002, pp. 1268-A) ได้ศึกษา ทักษะการสอนวิชาการให้คำปรึกษาเป็นวิชาแกน : ทฤษฎีข้อมูล ในมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก พบว่า รูปแบบการสอน ที่ปรึกษามาจากปรัชญาพื้นฐานของการให้คำปรึกษา ที่ปรึกษาจะต้องเข้าใจผู้มารับบริการหรือนักเรียนว่า มีความสามารถแตกต่างกันออกไปและมีความอิสระในการกำหนดความต้องการ และมีวิธีการที่จะทำให้พวกเขาพอใจ รูปแบบการสอนในลักษณะทดลอง การร่วมมือในกลุ่มที่มีแนวความคิดใกล้เคียงกัน ตลอดจนมีนักการศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ซึ่งขึ้นอยู่กับความเชื่อพื้นฐานที่ว่า การให้คำปรึกษาเป็นการเรียนรู้โดยการปฏิบัติที่ดีที่สุด รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

Goodman and et all (2003 pp. 114 – 118) ได้ศึกษาการใช้แบบคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล (SDQ) เพื่อคัดกรองเยาวชนที่มีความผิดปกติทางจิตในชุมชน รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากผู้ปกครอง ครู เพื่อนเยาวชน พบว่า ทุกกลุ่มให้ความเห็นว่าเป็นความผิดปกติทางจิตใจที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล และเป็นความแปรปรวนทางอารมณ์ของบุคคล โดยมีพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้ อยู่ไม่สุขหรือไม่อยู่นิ่ง ซึมเศร้า ก้าวร้าวหรือสับสน พฤติกรรมการกินไม่เหมาะสม ตลอดจนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยการใช้แบบคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล (SDQ) ที่รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากผู้ปกครอง ครู เพื่อนเยาวชน ทำให้การคัดกรองเยาวชนที่ผิดปกติทางจิตมีความแม่นยำมากกว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและเพื่อนเยาวชนเพียงอย่างเดียว และยังสามารรถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

King (2003, Abstract) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดโปรแกรมให้คำปรึกษาภายในโรงเรียน : ความเห็นพ้องระหว่างครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่ ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ระดับความคิดเห็นระหว่างครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่จากโรงเรียนรัฐบาล ในเรื่องเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษา และการดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาภายในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนอลาบามา จำนวน 521 คน ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างทัศนคติของครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่ ทั้งในเรื่องความสำคัญของการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษา และการดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาภายในโรงเรียน 44 กิจกรรม ซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์กันในด้านบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างทัศนคติในเรื่องความสำคัญของการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษา และการดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาภายในโรงเรียนและยังพบด้วยว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคำตอบของครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่ในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนใน

Muchado (2003, pp. 2800–A) ได้ศึกษาความต้องการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และเพื่อศึกษาประเด็นปัญหาในโรงเรียนที่อาจจะเสนอแนะว่าการบริการให้คำปรึกษาเป็นการแทรกแซงที่เหมาะสม วิธีการศึกษาใช้ระเบียบวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อศึกษาความต้องการให้คำปรึกษาโรงเรียนตามที่ได้รับรู้ การเก็บข้อมูลใช้การสัมภาษณ์ สันทนาทักกับกลุ่มเป้าหมาย การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการบันทึกเสียงคำตอบของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรม

การแนะแนว และการให้คำปรึกษาในโรงเรียน ปัญหาที่วัยรุ่นกำลังเผชิญอยู่ในโรงเรียน สถานภาพของผู้ให้บริการให้คำปรึกษาและสถานภาพขอโปรแกรมการอบรมในวิทยาลัย การศึกษา ผลการศึกษาบ่งชี้ว่านักเรียนเกี่ยวข้องกับการสอบตกและการเลือกอาชีพที่ดี รวมทั้งวิธีการที่นักเรียนได้รับปฏิบัติต่อผลการศึกษาคั้งนี้บ่งชี้ว่านักเรียนอ่อนแอ ต่อทางชีวทุกประเภท จึงจำเป็นต้องให้บริการสนับสนุน ต้องมอบอำนาจแก่นักเรียน เพื่อเผชิญกับการท้าทายของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง ผู้ปกครองและผู้ให้คำปรึกษา ทางวิชาชีพก็เกี่ยวข้องกับการแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียน ผู้ร่วมวิจัยเป็นกลุ่มเป้าหมาย กล่าวว่ามีความต้องการบริการให้คำปรึกษาในโรงเรียน ผลการศึกษาคั้งนี้บ่งชี้ว่าบทเรียนการแนะแนวและการให้คำปรึกษามีประโยชน์

Mackey (2003, pp. 1146–A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของอุดมการณ์ ในการควบคุมอัตราการออกโรงเรียนกลางคันของนักเรียนตามการรับรู้ของคณะบริหาร จำนวน 14 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับ 4–A ในวิทยาเขต รัฐเทกซัส จำนวน 22 โรงเรียน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างอุดมการณ์ในการควบคุม นักเรียนกับอัตราการออกกลางคันของนักเรียน โดยพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญ ในการปรับบรรยากาศโรงเรียน อันมีผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเรียนต่อ หรือออกกลางคัน การรักษานักเรียนให้อยู่ในโรงเรียนนั้นขึ้นอยู่กับบรรยากาศของโรงเรียน ผู้บริหารจึงควรมีบทบาทในการยุติความขัดแย้งและปัญหาการดูหมิ่นดูแคลน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะครูกับนักเรียน ผู้ส่งเสริมให้มีการจัดอบรม เรื่องมนุษยธรรมให้แก่ครู ซึ่งจะช่วยให้บรรยากาศทางสังคมของโรงเรียนดีขึ้น 3 กลุ่มงานด้วย

Glazier (2004, Abstract) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจทัศนคติ ของนักวิชาการการศึกษาสามัญในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและประสิทธิภาพด้านการยอมรับ ตนเองของนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในคณะทำงาน เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ทัศนคติของครูนักวิชาการการศึกษา สามัญในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและประสิทธิภาพด้านการยอมรับตนเองของนักเรียนที่จัดอยู่ ในกลุ่มเสี่ยง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในคณะทำงาน เพื่อการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยได้แก่ตัวแทนของครูนักวิชาการการศึกษาสามัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา Patrick Henry Elementary School ในเขตตอนใต้ของแคลิฟอเนีย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างของครูนักวิชาการการศึกษาสามัญ ซึ่งมีทัศนคติ

ในด้านบวกต่อกระบวนการบริหารงานของคณะทำงานเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีแนวโน้มสูงในการมองว่าตนเองมีศักยภาพในการทำงาน และมีความพร้อมที่จะจัดการกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงมากกว่า นอกจากนี้ครูกับนักวิชาการศึกษาศาสนาในโรงเรียนประถมศึกษา (Patrick Henry Elementary School) ส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงของพวกเขา และมีความเต็มใจที่จะทำการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมและการจัดการเรียนการสอนเพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนเหล่านั้นดีขึ้น สุดท้ายมีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการจัดการประเมินผล ตามระดับชั้นเรียน เพื่อนำไปทำการวางแผนงานด้านการพัฒนาบุคลากร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการบริหารงานของคณะทำงานเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา (Patrick Henry Elementary School)

Joseph (2004, pp. 1715–A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนและประเภทของถ้อยคำแสดงความรู้สึกที่เด็กแสดงออกกับรูปแบบการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล (ทางบวกหรือทางลบ) โดยศึกษาจากนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ส่วนใหญ่ชอบใช้คำแสดงความรู้สึกเพียง 5 คำ คือ สุข เศร้า โกรธ กลัว และเหนื่อยล้า ผลการศึกษา พบว่าเด็กที่มีความเสี่ยงสูง แสดงถ้อยคำรู้สึกเชิงบวกน้อยกว่าและแก้ปัญหาน้อยกว่าเด็กที่มีความเสี่ยงต่ำ การวิเคราะห์หาเหตุผลผลการแสดงออก ทำให้สามารถคาดเดาถึงการจำแนกประเภทของปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะทั้งความสามารถทางภาษา คำที่แสดงความรู้สึกในแง่บวก และจำนวนคำพูดในเชิงบวกต่าง ๆ นั้นล้วนเป็นตัวที่แสดงให้เห็นถึงระดับความเสี่ยงของปัญหาที่เกิดขึ้น

Walton (2007, unpagged) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาระดับผลคะแนนในแบบทดสอบตามมาตรฐานของโรงเรียนประจำอำเภอ ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนที่ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีผลการปฏิบัติงานที่ดีกว่าโรงเรียนในกลุ่มควบคุมซึ่งตั้งอยู่ใน เขต 8 พื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญ พบว่ารายวิชาที่มีระดับคะแนนผลการปฏิบัติงานสูงขึ้น คือ วิชาการอ่านและวิชาคณิตศาสตร์ แต่เมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจากตัวแปรด้านเพศ พบว่า นักเรียนชายในกลุ่มทดลองมีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีการระบุว่า นักเรียนที่เป็นชนชาติคอเคเซียนมาสามารถทำคะแนนได้สูงขึ้นในวิชาด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในวิชาด้านภาษา และพบว่า นักเรียน

ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในวิชาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่า จำนวนครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองคิดเป็นร้อยละ 74 ชอบที่โรงเรียนของพวกเขาใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และคิดว่าน่าจะมีการเสนอแนะให้โรงเรียนอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้นำไปใช้ในโรงเรียนของตน นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนครูที่เป็นกลุ่มทดลองคิดเป็นร้อยละ 81 กล่าวด้วยความมั่นใจว่าพวกเขารู้ว่าโรงเรียนใดบ้างที่ไม่ได้ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และควรทำการทดสอบปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ ระดับการผ่านการรับรองคุณสมบัติของครู จำนวนปีของประสบการณ์ด้านการสอน การอบรมในที่สนับสนุนครูและการอบรมการใช้กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้

William (2008, unpagged) ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การศึกษาการบริหารจัดการองค์กรและการรับรู้ด้านทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างส่วนเชื่อมต่อกับเรื่อง สุขภาพของเยาวชน การวิจัยเชิงบรรยายแบบกรณีศึกษาครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ เพื่ออธิบายความแตกต่างของแต่ละโมเดลที่ใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเพื่อสำรวจว่าโครงสร้างด้านการบริหารจัดการองค์กรแบบที่ขาดหายไป วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้การวิจัยครั้งนี้คือ การสัมภาษณ์บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในส่วนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานโรงเรียนจากภายนอก จากนั้นผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ในส่วนของคุณภาพโดยใช้กลยุทธ์แบบเน้นกรณีศึกษาในการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในหลาย ๆ กรณี ผลการวิจัยพบว่าความแตกต่างในพฤติกรรมด้านการเชื่อมต่อองค์ประกอบย่อยแต่ละโมเดลและพบว่าความแตกต่างนี้มีความเด่นชัดสุดในการบริหารกระบวนการด้านการติดตามผลและมีผลกระทบต่อนักเรียนที่รับบริการจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอีกด้วย

จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สรุปได้ว่า สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว การหย่าร้าง เยาวชนถูกทอดทิ้ง ขาดการดูแลเอาใจใส่เด็กเยาวชนอย่างจริงจัง จึงทำให้เยาวชนดำรงชีวิตอย่างไม่มีความสุข จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายได้แก่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาดังกล่าวเพื่อการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนวิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน

ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ การรู้จักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูทุกคน ฯลฯ เชื่อมประสานและรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย ช่วยกันเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับชุมชน ผู้ชำนาญในสาขาต่าง ๆ เพื่อมีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข ส่งเสริมพัฒนา นักเรียนและเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการ โดยนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครองอย่างรอบด้าน ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคมเพื่อให้เป็นคนดี มีความสุขตามเจตนารมณ์ของตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พุทธศักราช 2546 และกฎหมาย นโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และกำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และการส่งต่อนักเรียน โดยครูในโรงเรียนต้องให้ความสำคัญและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนานักเรียน มีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน มีกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มีข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งให้ได้ข้อค้นพบเป็นสารสนเทศที่มีความหมายและความสำคัญต่อการนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการบริหาร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขั้นตอนที่ 1 สภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 56 โรงเรียน แบ่งเป็น

1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 31 โรงเรียน

1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 15 โรงเรียน

1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 10 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2561 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) อย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน

1.3 แหล่งข้อมูล

ในโรงเรียนที่เป็นหน่วยตัวอย่างมีผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวนรวม 48 คน

1.3.2 ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนละ 1 คน จำนวนรวม 48 คน

1.3.3 ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

1.3.3.1 ประชากร จำนวนครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2561

จำนวนรวม 1,961 คน

1.3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามขนาด

โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก : โรงเรียนขนาดกลาง : โรงเรียนขนาดใหญ่ ในอัตราส่วน

1 : 2 : 3 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนรวม 79 คน ดังนี้

1) โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนครูที่ปรึกษา/

ครูประจำชั้น โรงเรียนละ 1 คน จำนวน รวม 26 คน

2) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนครูที่ปรึกษา/

ครูประจำชั้นโรงเรียนละ 2 คน จำนวน รวม 26 คน

3) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนครูที่ปรึกษา/

ครูประจำชั้นโรงเรียนละ 3 คน จำนวน รวม 27 คน

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ดังตาราง 7-10

ตาราง 7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง	ขนาด โรงเรียน	ผู้ให้ข้อมูลในประชากร			ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง			รวม
		ผู้บริหาร	ครูผู้รับผิดชอบงาน	ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น	ผู้บริหาร	ครูผู้รับผิดชอบงาน	ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น	
หนองคาย/บึงกาฬ	เล็ก	62	62	561	26	26	26	78
	กลาง	30	30	506	13	13	26	52
	ใหญ่	20	20	894	9	9	27	45
รวม		112	112	1,961	48	48	79	175

ตาราง 8 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละอำเภอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โรงเรียนขนาดเล็ก

จังหวัด ที่เป็นที่ตั้ง	แหล่งข้อมูล				
	ชื่อโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้รับผิดชอบ	ครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น	รวม
หนองคาย	1. หินโงมพิทยาคม	1	1	1	3
	2. ปทุมเทพวิทยาคาร 2	1	1	1	3
	3. เวียงคำวิทยาคาร	1	1	1	3
	4. พระธาตุบังพวนวิทยา	1	1	1	3
	5. ค่ายบกหวานวิทยา	1	1	1	3
	6. ถอนวิทยา	1	1	1	3
	7. ท่าบ่อพิทยาคม	1	1	1	3
	8. หนองนางพิทยาคม	1	1	1	3

ตาราง 8 (ต่อ)

จังหวัด ที่เป็นที่ตั้ง	แหล่งข้อมูล				
	ชื่อโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้รับผิดชอบ	ครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น	รวม
หนองคาย	9. เดื่อวิทยาคาร	1	1	1	3
	10. พระพุทธบาทวิทยาคม	1	1	1	3
	11. วรลาโกนุสรณ์	1	1	1	3
	12. วังม่วงพิทยาคม	1	1	1	3
	13. ฟางพิทยาคม	1	1	1	3
	14. นาหน่งพัฒนาศึกษา	1	1	1	3
	15. ร่มธรรมมานุสรณ์	1	1	1	3
	16. พระบาทนาสิงห์พิทยาคม	1	1	1	3
บึงกาฬ	17. โพนทองประชาสรรค์	1	1	1	3
	18. หนองยองพิทยาคมรัชมิ่งคลาภิเษก	1	1	1	3
	19. หนองเข็งวิทยาคม	1	1	1	3
	20. โพธิ์ทองวิทยานุสรณ์	1	1	1	3
	21. หนองหึ่งพิทยา	1	1	1	3
	22. โสกก้ามวิทยา	1	1	1	3
	23. เหลลาคามพิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก	1	1	1	3
	24. ประชานิมิตพิทยานุกุล	1	1	1	3
	25. ทาดอกคำวิทยาคม	1	1	1	3
	26. ภูทอกวิทยา	1	1	1	3
รวมทั้งสิ้น		26	26	26	78

ตาราง 9 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละอำเภอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โรงเรียนขนาดกลาง

จังหวัด ที่เป็นที่ตั้ง	แหล่งข้อมูล				
	ชื่อโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้รับผิดชอบ	ครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น	รวม
หนองคาย	1. โศกคอนวิทยาคม	1	1	2	4
	2. พานพร้าว	1	1	2	4
	3. สังคมวิทยา	1	1	2	4
	4. น้ำสวยวิทยา	1	1	2	4
	5. โพธิ์ตากพิทยาคม	1	1	2	4
	6. เข็มพิทยาคม	1	1	2	4
	7. ปากสวยพิทยาคม	1	1	2	4
	8. กุดบงพิทยาคาร	1	1	2	4
	9. วังหลวงพิทยาสรรพ์	1	1	2	4
	10. ประชาบดีพิทยาคม	1	1	2	4
บึงกาฬ	11. ศรีชมพูวิทยา	1	1	2	4
	12. หนองหัวช้างวิทยา	1	1	2	4
	13. บุ่งคล้านคร	1	1	2	4
รวม		13	13	26	52

ตาราง 10 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละอำเภอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โรงเรียนขนาดใหญ่

จังหวัด ที่เป็นที่ตั้ง	แหล่งข้อมูล				
	ชื่อโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้รับผิดชอบ	ครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น	รวม
หนองคาย	1. หนองคายวิทยาคาร	1	1	3	5
	2. ท่าบ่อ	1	1	3	5
	3. ชุมพลโพธิพิสัย	1	1	3	5
บึงกาฬ	4. โขพิสัยพิทยาคม	1	1	3	5
	5. ปากคาดพิทยาคม	1	1	3	5
	6. บึงกาฬ	1	1	3	5
	7. พรเจริญวิทยา	1	1	3	5
	8. เซกา	1	1	3	5
	9. ศรีวิไลวิทยา	1	1	3	5
รวม		9	9	27	45

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ลักษณะแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยน้อยที่สุด สอบถามครอบคลุม

สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไข ปัญหา 5) การส่งต่อนักเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะชนิดปลายเปิด (Open-ended Question) เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นดังนี้

- 1) สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากแบบสอบถามการวิจัย
- 2). ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

2.2.1 ศึกษาแนวคิด เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสภาพ การดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน

2.2.2 สร้างข้อคำถามเพื่อใช้สอบถามผู้บริหารและครูผู้สอน

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้กรรมการที่ปรึกษาพิจารณา

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรง ด้านเนื้อหา(Content validity) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ โดยข้อคำถามมีค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.2.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหญ่ กรรมการบริหาร หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.2.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.2.4.3 นายมนตรี ก่องเวหา ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21

2.2.4.4 ดร.สมคะเน พิสัยพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

2.2.4.5 นางชนานันท์ สุคันธา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 9 คน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 9 คน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำนวน 16 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยตัดข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปแล้วนำข้อคำถามที่เข้าเกณฑ์มาหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจการจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.2.6.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจการจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .44 - .83 และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .56 - .96

2.2.6.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาลัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of alpha) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .98 และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .99

2.2.7 นำร่างแบบสอบถามที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการวิทยานิพนธ์
อีกครั้ง

2.2.8 จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
จากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงาน
และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ได้ตอบแบบสอบถามและส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนขนาดเล็ก
โรงเรียนกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่

3.4 กรณีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบ ผู้วิจัยได้ติดต่อแบบสอบถาม
เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบ หรือได้คืนมาร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด
ที่ส่งไปเก็บข้อมูล

3.5 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบร้อยละ 100 ของแบบสอบถาม
ทั้งหมดที่ส่งไปเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วจึงนำเข้าไปศึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจความสอดคล้องถูกต้อง
และความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม และคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์
เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

4.1.2 นำแบบสอบถามทั้งหมดที่คัดเอาไว้ไปตรวจคะแนนเป็นรายข้อ
ตามเกณฑ์ที่กำหนดเอาไว้

4.1.3 นำคะแนนที่ได้จากข้อที่ 4.1.2 ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้
เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean)

และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนรายข้อในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินระดับความคิดเห็น

- 5 หมายความว่า สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายความว่า สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายความว่า สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายความว่า สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.1.4 หาค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นรายด้านรายข้อเป็นตารางประกอบ แปลความหมายรายข้อแต่ละด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 100)

4.51 – 5.00	หมายถึง	สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปาน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปาน้อยที่สุด

4.1.5 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของค่าเฉลี่ย รายข้อเพื่อหาการกระจายของคำตอบ

4.1.6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ การดำเนินงาน ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยนำค่าเฉลี่ยไปวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (F-test ชนิด One way ANOVA) โดยจำแนกตามระยะทาง จากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หากพบว่าเกิดความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ (Scheffe Method)

4.1.7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ

การดำเนินงาน ปัญหาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยนำค่าเฉลี่ยไปวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (F-test ชนิด One way ANOVA) โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน หากพบว่าเกิดความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่ (Scheffe Method)

4.1.8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ

การดำเนินงาน ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยนำค่าเฉลี่ยไปวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (F-test ชนิด One way ANOVA) โดยจำแนกตามจำนวนบุคลากร ในโรงเรียน หากพบว่าเกิดความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีทดสอบ ความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ (Scheffe Method)

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.2.1 สถิติพื้นฐาน

4.2.1.1 ร้อยละ (Percentage)

4.2.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

4.2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

4.2.2.1 การหาค่าอำนาจจำแนก การหาค่าอำนาจจำแนก ของแบบสอบถามจำแนกรายข้อกับคะแนนรวม (Item – Total Correlation) โดยใช้ค่า สหสัมพันธ์อย่างง่าย ของเพียร์สัน (Pearson's Product moment Correlation)

4.2.2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's –Coefficient)

4.2.3 สถิติใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

4.2.3.1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงาน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2.3.2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงาน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2.3.3 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตัวแปรระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารงาน ครูผู้รับผิดชอบงาน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยใช้การทดสอบ ค่าเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) จำแนก ตาม จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ใช้การวิเคราะห์การทดสอบ t-test ชนิด Independent samples

4.2.3.4 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตัวแปรระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน มีความแตกต่างกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงาน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) จำแนกตาม จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ใช้การวิเคราะห์การทดสอบ t-test ชนิด Independent samples

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มาคัดเลือกประเด็น สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม และปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม นำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน และนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อหาวิธีการ แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหญ่ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา นักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 10 อุตรธานี
3. ดร.สมใจ วิเศษทักษิณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21
4. นางสิริมา สอนคำหาญ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
5. นางชนานันท์ สุคันธา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
6. นายวีระศักดิ์ มาตย์นอก ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองนางพิทยาคม รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2559 เกียรติบัตรระดับทองแดง ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก
7. นายสุริยา มะโยธิ ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคม รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2559 เกียรติบัตรระดับเงิน ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดกลาง

8. นายมหันต์ เวทไชสง ผู้อำนวยการโรงเรียนวังม่วงพิทยาคม
รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2561 เกียรติบัตรระดับทองเงิน
ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก

9. นายเฉลียว สรสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร
รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2561 เกียรติบัตรระดับทองแดง
ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดกลาง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนา
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย
ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจง (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจง (F-test)
df	แทน	ค่าระดับชั้นแห่งความอิสระ
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทาง จากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันแตกต่างกัน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจังหวัดที่ตั้งแตกต่างกัน

ตอนที่ 6 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แตกต่างกัน

ตอนที่ 7 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

ตอนที่ 8 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน

ตอนที่ 9 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 175 ฉบับ ได้รับกลับคืนทั้งหมด 175 ฉบับ ได้ตรวจความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม มีความสมบูรณ์ 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และวิเคราะห์ในส่วนที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน ดังตาราง 11

ตาราง 11 จำนวนและข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน

(N=175)

ที่	สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง	
		จำนวน	ร้อยละ
1	ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน		
	1.1 ผู้บริหารโรงเรียน	48	27.43
	1.2 ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	48	27.43
	1.3 ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น	79	45.14
	รวม	175	100.00
2	จังหวัดที่ตั้ง		
	2.1 หนองคาย	103	58.86
	2.2 บึงกาฬ	72	41.14
	รวม	175	100.00
3	ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา		
	3.1 น้อยกว่า 50 กิโลเมตร	46	26.30
	3.2 ตั้งแต่ 50 - 99 กิโลเมตร	52	29.70
	3.3 ตั้งแต่ 100 - 149 กิโลเมตร	36	20.60
	3.4 ตั้งแต่ 150 กิโลเมตรขึ้นไป	41	23.40
	รวม	175	100.00
4	ขนาดโรงเรียน		
	4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	78	44.60
	4.2 โรงเรียนขนาดกลาง	52	29.70
	4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ	45	25.70
	รวม	175	100.00

ตาราง 11 (ต่อ)

(N=175)

ที่	สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง	
		จำนวน	ร้อยละ
5	จำนวนบุคลากรในโรงเรียน		
	5.1 น้อยกว่า 20 คน	30	17.10
	5.2 ตั้งแต่ 20 - 39 คน	68	38.90
	5.3 ตั้งแต่ 40 - 69 คน	42	24.00
	5.4 ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป	35	20.00
	รวม	175	100.00

จากตาราง 11 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 27.43 ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 27.43 และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 45.14 ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่โรงเรียนในจังหวัดหนองคาย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 58.86 ปฏิบัติหน้าที่อยู่โรงเรียนในจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 41.14 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน้อยกว่า 50 กิโลเมตร จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตั้งแต่ 50 - 99 กิโลเมตร จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตั้งแต่ 100 - 149 กิโลเมตร จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตั้งแต่ 150 กิโลเมตร ขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรน้อยกว่า 20 คน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 20 - 39 คน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 38.90 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 40 - 69 คน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 และปฏิบัติ

หน้าที่ในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป จำนวน 35 คน คิดเป็น ร้อยละ 20.00

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมและรายด้าน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 12-17

ตาราง 12 ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม

ด้านที่	สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.06	0.62	มาก
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.94	0.78	มาก
3	ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.07	0.64	มาก
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	3.97	0.60	มาก
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.91	0.67	มาก
	รวม	3.99	0.61	มาก

จากตาราง 12 สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา /ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมพัฒนา

นักเรียน ($\bar{X} = 4.07$) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.06$) ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ($\bar{X} = 3.97$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.94$) และด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 3.91$)

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และทดสอบสมมติฐานพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตาราง 13 ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

ข้อที่	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน	4.22	0.79	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดประชุมมอบนโยบาย สร้าง ความเข้าใจการดำเนินงานและการใช้เครื่องมือ ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.07	0.86	มาก
3	โรงเรียนดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยบุคลากร ในโรงเรียนให้ความร่วมมือ	4.17	0.81	มาก
4	โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านอื่น ๆ ที่พบเพิ่มเติม	4.09	0.73	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
5	โรงเรียนสนับสนุนการจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์พื้นฐาน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และภาพรวมของโรงเรียนอย่างเหมาะสมต่อเนื่อง	3.98	0.87	มาก
6	โรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การตรวจหาสารเสพติด เป็นต้น	4.11	0.86	มาก
7	โรงเรียนสนับสนุนการใช้เครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ	3.93	0.79	มาก
8	โรงเรียนมีการประสานงาน ขอขอมูลนักเรียนจากผู้ปกครองนักเรียนและผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียน	3.94	0.78	มาก
9	โรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบความถูกต้อง ข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลในระเบียบสะสม โดยสามารถนำไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างจริงจัง	3.96	0.80	มาก
10	โรงเรียนมีการประเมินและสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.95	0.86	มาก
11	โรงเรียนนำปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มาปรับปรุงแก้ไข	4.04	0.69	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
12	โรงเรียนมีการรายงานผลเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อผู้ปกครอง ชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.22	0.73	มาก
13	โรงเรียนได้นำข้อมูลเพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการคัดกรองนักเรียน	4.15	0.78	มาก
รวม		4.06	0.62	มาก

จากตาราง 13 สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ โรงเรียนมีการรายงานผลเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อผู้ปกครอง ชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.22$) โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.22$) และโรงเรียนดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยบุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 14 ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการคัดกรอง
นักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

ข้อที่	ด้านการคัดกรองนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านคัดกรองนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่ และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน	4.11	0.83	มาก
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงาน ตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.10	0.77	มาก
3	โรงเรียนมีการประชุมพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่ม นักเรียน กำหนดมาตรฐานการคัดกรอง และวางแผนการคัดกรองนักเรียน โดยจัดประชุม ชี้แจงผู้ปกครองให้รับทราบเกณฑ์ดังกล่าว	3.83	0.84	มาก
4	โรงเรียนได้ออกแบบและใช้เครื่องมือคัดกรอง นักเรียนที่หลากหลาย ตามเกณฑ์การคัดกรอง นักเรียน โดยเก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ	3.89	0.90	มาก
5	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากเครื่องมือ เช่น ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และแหล่งข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อนนักเรียน เป็นต้น	4.03	0.92	มาก
6	โรงเรียนมีการประสานงาน ขอข้อมูลจาก แหล่งข้อมูลภายนอกโรงเรียน เพื่อประกอบการ พิจารณาคัดกรอง เช่น ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ	3.96	0.87	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการคัดกรองนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
7	โรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบความถูกต้อง ของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียน เพื่อคัดกรองแบ่งกลุ่มนักเรียน	3.87	0.95	มาก
8	โรงเรียนมีการสรุปผลคัดกรองนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในภาพรวมของโรงเรียน จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ	3.87	1.01	มาก
9	โรงเรียนรายงานผลการคัดกรองนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบ ด้วยวิธีการสื่อสารที่เหมาะสม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3.78	1.03	มาก
10	โรงเรียนนำผลการคัดกรองนักเรียนมาจัดทำ สารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนส่งเสริม และแก้ไขปัญหานักเรียน	3.94	0.84	มาก
รวม		3.94	0.78	มาก

จากตาราง 14 สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการคัดกรอง
นักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$)
เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ
ดังนี้ โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านคัดกรองนักเรียนอย่างเหมาะสม
กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.11$) โรงเรียนมีแผนงาน
โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการคัดกรอง
นักเรียน ($\bar{X} = 4.10$) และโรงเรียนได้ออกแบบและใช้เครื่องมือคัดกรองนักเรียน
ที่หลากหลาย ตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน โดยเก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ
($\bar{X} = 4.03$)

ตาราง 15 ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งเสริม
และพัฒนา นักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน อย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบ การดำเนินงานอย่างชัดเจน	4.07	0.77	มาก
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงาน ตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	4.07	0.81	มาก
3	โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน	4.30	0.73	มาก
4	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา นักเรียน	4.21	0.80	มาก
5	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อหาแนวทางและสร้างการมีส่วนร่วม ในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.30	0.77	มาก
6	โรงเรียนอำนวยความสะดวก สนับสนุนเครื่องมือ และงบประมาณในการจัดกิจกรรมการส่งเสริม และพัฒนา นักเรียนอย่างเหมาะสม	3.99	0.79	มาก
7	โรงเรียนมีการติดตาม ชี้แนะให้นักเรียนปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	4.13	0.76	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมและพัฒนาักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
8	โรงเรียนมีการพิจารณาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ก่อน-หลังจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาักเรียน	3.81	0.81	มาก
9	โรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาักเรียน	3.82	0.76	มาก
10	โรงเรียนมีการสรุปผลการจัดกิจกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาักเรียน และเพื่อเป็นข้อมูลดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาักเรียน	4.00	0.69	มาก
รวม		4.07	0.64	มาก

จากตาราง 15 สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.30$) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองักเรียน เพื่อหาแนวทางและสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพฤติกรรมักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.30$) และโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาักเรียน ($\bar{X} = 4.21$)

ตาราง 16 ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการป้องกัน
และแก้ไขปัญหา นักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบ
งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

ข้อที่	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงาน อย่างชัดเจน	3.95	0.85	มาก
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงาน ตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการป้องกัน และแก้ไข้ปัญหาตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็นประจำทุกปี	4.03	0.72	มาก
3	โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของนักเรียน ในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรม ร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกัน และแก้ไข้ปัญหา	3.95	0.77	มาก
4	โรงเรียนประชุมสร้างความเข้าใจ ฝึกรบมทักษะ ในการดำเนินงาน เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไข้ปัญหา นักเรียน	3.97	0.68	มาก
5	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียน ทุกกลุ่มด้วยท่าทีที่เป็นมิตร และเก็บรักษา ข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ	4.15	0.68	มาก
6	โรงเรียนมีการสร้างและพัฒนาความร่วมมือ ของผู้ปกครองนักเรียน ในการป้องกัน และแก้ไข้ปัญหา นักเรียน	3.99	0.71	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
7	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ปัญหาของนักเรียน	4.05	0.64	มาก
8	โรงเรียนสนับสนุนการบันทึกข้อมูลการช่วยเหลือ นักเรียนเป็นรายบุคคลและภาพรวมของโรงเรียน จัดทำข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา	4.02	0.67	มาก
9	โรงเรียนมีการติดตามผลหลังจากให้คำปรึกษา หรือหลังการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไข้ปัญหา นักเรียนทุกครั้ง	3.91	0.84	มาก
10	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเพื่อแยก ประเภทการส่งต่อนักเรียนภายในหรือภายนอก อย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ	3.82	0.79	มาก
11	โรงเรียนมีการประเมินและติดตาม ผลการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไข้ปัญหานักเรียน โดยแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อให้มีส่วนร่วม ในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียน	3.92	0.89	มาก
12	โรงเรียนประชุมสรุปปัญหา จัดทำรายงาน การป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนเพื่อเป็นข้อมูล ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป	3.94	0.74	มาก
13	โรงเรียนมีการปรับปรุงการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไข้ปัญหานักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.92	0.72	มาก
รวม		3.97	0.60	มาก

จากตาราง 16 สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการป้องกัน

และแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนทุกกลุ่มด้วยท่าที ที่เป็นมิตร และเก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ ($\bar{X} = 4.15$) โรงเรียนจัดกิจกรรม เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน ($\bar{X} = 4.05$) และโรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือ การปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำ ทุกปี ($\bar{X} = 4.03$)

ตาราง 17 ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งต่อนักเรียน
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

ข้อที่	ด้านการส่งต่อนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านการส่งต่อนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนด หน้าที่และกรอบการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียน ทั้งภายในภายนอก อย่างชัดเจน	4.02	0.77	มาก
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงาน ตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การส่งต่อนักเรียน	4.01	0.72	มาก
3	โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจและการยอมรับ แก่นักเรียนและผู้ปกครองด้วยวิธีการที่เหมาะสม กรณีมีการส่งต่อนักเรียน	3.85	0.83	มาก
4	โรงเรียนมีการจัดตั้งเครือข่ายการส่งต่อนักเรียน ภายนอกโรงเรียน มีการประชุมสร้างแนวทาง กระบวนการทำงานร่วมกัน	3.82	0.88	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการส่งต่อนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
5	ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน มีการประสานงาน ในการให้คำปรึกษา และช่วยเหลือนักเรียนให้มีพฤติกรรมดีขึ้น ส่งกลับให้ครูที่ปรึกษาดูแล	4.01	0.75	มาก
6	โรงเรียนดำเนินการประสานกับเครือข่าย หรือหน่วยงานภายนอก เพื่อการส่งต่อนักเรียน ที่ยากต่อการช่วยเหลือ	3.98	0.81	มาก
7	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียน อย่างถูกต้อง มีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเหมาะสม ในการส่งต่อนักเรียน และบันทึกข้อมูล อย่างเป็นระบบ	3.88	0.78	มาก
8	โรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูลพื้นฐานเพื่อการส่งต่อนักเรียน	4.02	0.74	มาก
9	โรงเรียนมีการติดตามความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ที่ได้รับการส่งต่อภายใน จากครูแนะแนว และผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน เพื่อสรุปปัญหา การดำเนินการร่วมกัน	3.91	0.77	มาก
10	โรงเรียนมีการติดตามผลการส่งต่อภายนอก จากผู้เชี่ยวชาญและเครือข่าย โดยมีการสรุป ปัญหาการดำเนินการร่วมกัน	3.70	0.88	มาก
11	โรงเรียนมีการประเมินผลคุณภาพการส่งต่อนักเรียน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอก	3.84	0.80	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการส่งต่อนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
12	โรงเรียนนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง แก้ไขให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันและใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในอนาคต	3.88	0.81	มาก
	รวม	3.91	0.67	มาก

จากตาราง 17 สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งต่อนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ โรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลพื้นฐานเพื่อการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.02$) โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในภายนอก อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.02$) และโรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.01$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมและรายด้าน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 18-23

ตาราง 18 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม

ด้านที่	ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.14	0.88	น้อย
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	2.11	0.85	น้อย
3	ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	2.02	0.82	น้อย
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	2.00	0.77	น้อย
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	2.07	0.79	น้อย
รวม		2.07	0.77	น้อย

ตาราง 18 ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น
โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน
เรียงลำดับจากน้อยไปหามากตามลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน
($\bar{X} = 2.00$) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 2.02$) ด้านการส่งต่อนักเรียน
($\bar{X} = 2.07$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 2.11$) และด้านการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 2.14$)

จากการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และทดสอบสมมติฐาน
พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับน้อย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน
ที่กำหนดไว้

ตาราง 19 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

ข้อที่	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน	2.15	1.06	น้อย
2	โรงเรียนมีการจัดประชุมมอบนโยบาย สร้างความเข้าใจการดำเนินงานและการใช้เครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.11	0.99	น้อย
3	โรงเรียนดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยบุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือ	2.08	0.99	น้อย
4	โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านอื่น ๆ ที่พบเพิ่มเติม	2.21	1.01	น้อย
5	โรงเรียนสนับสนุนการจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์พื้นฐาน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และภาพรวมของโรงเรียนอย่างเหมาะสมต่อเนื่อง	2.25	1.12	น้อย
6	โรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การตรวจหาสารเสพติด เป็นต้น	2.10	1.02	น้อย

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
7	โรงเรียนสนับสนุนการใช้เครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ	2.19	1.08	น้อย
8	โรงเรียนมีการประสานงาน ขอข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครองนักเรียนและผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียน	2.18	0.98	น้อย
9	โรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลในระเบียบสะสม โดยสามารถนำไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างจริงจัง	2.12	1.03	น้อย
10	โรงเรียนมีการประเมินและสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.13	1.05	น้อย
11	โรงเรียนนำปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมาปรับปรุงแก้ไข	2.21	1.02	น้อย
12	โรงเรียนมีการรายงานผลเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อผู้ปกครอง ชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	2.14	1.04	น้อย
13	โรงเรียนได้นำข้อมูลเพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการคัดกรองนักเรียน	1.93	0.88	น้อย
รวม		2.14	0.88	น้อย

จากตาราง 19 ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียน

เป็นรายบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับ ดังนี้ โรงเรียนได้นำข้อมูลเพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 1.93$) โรงเรียนดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยบุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือ ($\bar{X} = 2.08$) และโรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การตรวจหาสารเสพติด เป็นต้น ($\bar{X} = 2.10$)

ตาราง 20 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการคัดกรอง
นักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

ข้อที่	ด้านการคัดกรองนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านคัดกรองนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน	2.00	0.94	น้อย
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการคัดกรองนักเรียน	2.13	0.91	น้อย
3	โรงเรียนมีการประชุมพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียน กำหนดมาตรฐานการคัดกรองและวางแผนการคัดกรองนักเรียน โดยจัดประชุมชี้แจงผู้ปกครองให้รับทราบเกณฑ์ดังกล่าว	2.18	1.00	น้อย
4	โรงเรียนได้ออกแบบและใช้เครื่องมือคัดกรองนักเรียนที่หลากหลาย ตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน โดยเก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ	2.17	1.03	น้อย

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการคัดกรองนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
5	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากเครื่องมือ เช่น ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และแหล่งข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อนนักเรียน เป็นต้น	2.01	0.93	น้อย
6	โรงเรียนมีการประสานงาน ขอข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ภายนอกโรงเรียน เพื่อประกอบการพิจารณา คัดกรอง เช่น ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เชี่ยวชาญ ด้านต่าง ๆ	2.09	0.95	น้อย
7	โรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบความถูกต้องของ ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนเพื่อคัดกรอง แบ่งกลุ่มนักเรียน	2.17	0.90	น้อย
8	โรงเรียนมีการสรุปผลคัดกรองนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในภาพรวมของโรงเรียน จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ	2.08	0.92	น้อย
9	โรงเรียนรายงานผลการคัดกรองนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบ ด้วยวิธีการสื่อสารที่เหมาะสม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	2.19	0.99	น้อย
10	โรงเรียนนำผลการคัดกรองนักเรียนมาจัดทำ สารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนส่งเสริม และแก้ไขปัญหานักเรียน	2.13	0.91	น้อย
รวม		2.11	0.85	น้อย

จากตาราง 20 ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการคัดกรอง
นักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.11$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับ ดังนี้ โรงเรียน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านคัดกรองนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่ และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 2.00$) โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน จากเครื่องมือ เช่น ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และแหล่งข้อมูลภายใน โรงเรียน เช่น ครู เพื่อนนักเรียน เป็นต้น ($\bar{X} = 2.01$) และโรงเรียนมีการสรุปผลคัดกรอง นักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในภาพรวมของโรงเรียน จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.08$)

ตาราง 21 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งเสริม
และพัฒนานักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน อย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบ การดำเนินงานอย่างชัดเจน	2.06	0.85	น้อย
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงาน ตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	1.92	0.85	น้อย
3	โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัด กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เช่น การจัด กิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	1.98	0.83	น้อย
4	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน	1.95	0.92	น้อย

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมและพัฒนาักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
5	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อหาแนวทางและสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	1.91	0.91	น้อย
6	โรงเรียนอำนวยความสะดวก สนับสนุนเครื่องมือและงบประมาณในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาักเรียนอย่างเหมาะสม	2.13	1.02	น้อย
7	โรงเรียนมีการติดตาม ชี้แนะให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	2.10	1.05	น้อย
8	โรงเรียนมีการพิจารณาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ก่อน-หลังจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาักเรียน	2.11	0.92	น้อย
9	โรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาักเรียน	2.08	0.94	น้อย
10	โรงเรียนมีการสรุปผลการจัดกิจกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาักเรียน และเพื่อเป็นข้อมูลดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาักเรียน	1.97	0.89	น้อย
รวม		2.02	0.82	น้อย

จากตาราง 21 ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก

3 ลำดับ ดังนี้ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อหาแนวทาง และสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 1.91$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือ การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 1.92$) และโรงเรียนมีการจัด สภาพแวดล้อม บรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 1.95$)

ตาราง 22 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบ งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

ข้อที่	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงาน อย่างชัดเจน	2.05	1.04	น้อย
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงาน ตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการป้องกัน และแก้ไขปัญหาตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็นประจำทุกปี	2.10	0.97	น้อย
3	โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของนักเรียน ในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรม ร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา	1.98	0.86	น้อย
4	โรงเรียนประชุมสร้างความเข้าใจ ฝึกรอบมทักษะ ในการดำเนินงาน เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	2.06	0.82	น้อย

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
5	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียน ทุกกลุ่มด้วยท่าทีที่เป็นมิตร และเก็บรักษา ข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ	1.87	0.86	น้อย
6	โรงเรียนมีการสร้างและพัฒนาความร่วมมือ ของผู้ปกครองนักเรียน ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน	1.99	0.82	น้อย
7	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับปัญหา ของนักเรียน	1.94	0.82	น้อย
8	โรงเรียนสนับสนุนการบันทึกข้อมูลการช่วยเหลือ นักเรียนเป็นรายบุคคลและภาพรวมของโรงเรียน จัดทำข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา	2.02	0.87	น้อย
9	โรงเรียนมีการติดตามผลหลังจากให้คำปรึกษา หรือหลังการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ทุกครั้ง	2.03	0.91	น้อย
10	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเพื่อแยก ประเภทการส่งต่อนักเรียนภายในหรือภายนอก อย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ	2.05	0.83	น้อย
11	โรงเรียนมีการประเมินและติดตามผลการ ดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียน โดยแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อให้มีส่วนร่วม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	1.95	0.87	น้อย
12	โรงเรียนประชุมสรุปปัญหา จัดทำรายงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนเพื่อเป็นข้อมูล ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป	1.97	0.78	น้อย

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
13	โรงเรียนมีการปรับปรุงการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	1.98	0.82	น้อย
	รวม	2.00	0.77	น้อย

จากตาราง 22 ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการป้องกัน
และแก้ไขปัญหานักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับน้อย
($\bar{X} = 2.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากน้อย
ไปหามาก 3 ลำดับ ดังนี้ ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนทุกกลุ่มด้วยท่าที
ที่เป็นมิตร และเก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ ($\bar{X} = 1.87$) โรงเรียนจัดกิจกรรม
เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน
($\bar{X} = 1.94$) และโรงเรียนมีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไข
ปัญหานักเรียน โดยแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญห
นักเรียน ($\bar{X} = 1.95$)

ตาราง 23 ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งต่อนักเรียน
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

ข้อที่	ด้านการส่งต่อนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านการส่งต่อนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนด หน้าที่และกรอบการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียน ทั้งภายในภายนอก อย่างชัดเจน	1.99	0.83	น้อย

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการส่งต่อนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการส่งต่อนักเรียน	2.02	0.77	น้อย
3	โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจและการยอมรับแก่นักเรียนและผู้ปกครองด้วยวิธีการที่เหมาะสมกรณีมีการส่งต่อนักเรียน	2.09	0.88	น้อย
4	โรงเรียนมีการจัดตั้งเครือข่ายการส่งต่อนักเรียนภายนอกโรงเรียน มีการประชุมสร้างแนวทางการระดมการทำงานร่วมกัน	2.10	0.91	น้อย
5	ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนมีการประสานงาน ในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนให้มีพฤติกรรมดีขึ้น ส่งกลับให้ครูที่ปรึกษาดูแล	2.04	0.90	น้อย
6	โรงเรียนดำเนินการประสานกับเครือข่ายหรือหน่วยงานภายนอก เพื่อการส่งต่อนักเรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือ	2.05	0.95	น้อย
11	โรงเรียนมีการประเมินผลคุณภาพการส่งต่อนักเรียน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอก	2.11	0.92	น้อย
12	โรงเรียนนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง แก้ไขให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในอนาคต	2.07	0.89	น้อย
รวม		2.07	0.79	น้อย

จากตาราง 23 ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งต่อนักเรียน
 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$) เมื่อพิจารณา
 เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับ ดังนี้
 โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนด
 หน้าที่และกรอบการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในภายนอก อย่างชัดเจน
 ($\bar{X} = 1.99$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือ
 การปฏิบัติงานการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 2.02$) และครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน
 มีการประสานงาน ในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนให้มีพฤติกรรมดีขึ้น ส่งกลับ
 ให้ครูที่ปรึกษาดูแล ($\bar{X} = 2.04$)

**ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ
 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ
 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีตำแหน่งหน้าที่
 ปัจจุบันแตกต่างกัน**

ผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ
 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันแตกต่างกัน
 ดังตาราง 24-25

ตาราง 24 เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน
 แตกต่างกัน

สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระดับกลุ่ม	1.667	2	.834	2.229	.111
	ภายในกลุ่ม	64.323	172	.374		
	รวม	65.991	174			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระดับกลุ่ม	.666	2	.333	.544	.581
	ภายในกลุ่ม	105.208	172	.612		
	รวม	105.873	174			
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	ระดับกลุ่ม	1.216	2	.608	1.499	.226
	ภายในกลุ่ม	69.801	172	.406		
	รวม	71.017	174			
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	ระดับกลุ่ม	.393	2	.197	.538	.585
	ภายในกลุ่ม	62.890	172	.366		
	รวม	63.283	174			
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	ระดับกลุ่ม	.157	2	.078	.173	.841
	ภายในกลุ่ม	77.772	172	.452		
	รวม	77.929	174			
โดยรวม	ระดับกลุ่ม	.704	2	.352	.933	.395
	ภายในกลุ่ม	64.901	172	.377		
	รวม	65.605	174			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตาราง 25 เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน แตกต่างกัน

ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระดับกลุ่ม	2.515	2	1.527	1.620	.201
	ภายในกลุ่ม	133.469	172	.776		
	รวม	135.983	174			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระดับกลุ่ม	.709	2	.354	.486	.616
	ภายในกลุ่ม	125.351	172	.729		
	รวม	126.060	174			
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน	ระดับกลุ่ม	.916	2	.458	.671	.513
	ภายในกลุ่ม	117.416	172	.683		
	รวม	118.332	174			
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียน	ระดับกลุ่ม	.177	2	.089	.149	.862
	ภายในกลุ่ม	102.586	172	.596		
	รวม	102.763	174			

ตาราง 25 (ต่อ)

ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่ง ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	ระดับกลุ่ม	.027	2	.014	.022	.979
	ภายในกลุ่ม	108.206	172	.629		
	รวม	108.233	174			
โดยรวม	ระดับกลุ่ม	.383	2	.191	.324	.724
	ภายในกลุ่ม	101.713	172	.591		
	รวม	102.096	174			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจังหวัดที่ตั้งแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจังหวัดที่ตั้งแตกต่างกัน ดังตาราง 26-27

ตาราง 26 เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจังหวัดที่ตั้งแตกต่างกัน

สภาพการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จังหวัดหนองคาย		จังหวัดบึงกาฬ		t	sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการรู้จักเรียนเป็นรายบุคคล	3.90	0.61	4.30	0.55	- 4.47	.393
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.74	0.80	4.22	0.66	- 4.17	.096
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	3.94	0.67	4.25	0.55	- 3.30	.141
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	3.83	0.57	4.17	0.59	- 3.84	.936
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.77	0.65	4.11	0.64	- 3.48	.690
โดยรวม	3.84	0.61	4.21	0.55	- 4.18	.257

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ
 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง
 ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตาม
 จังหวัดที่ตั้ง แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตาราง 27 เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจังหวัดที่ตั้งแตกต่างกัน

ปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จังหวัด หนองคาย		จังหวัดบึงกาฬ		t	sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการรู้จักเรียนเป็นรายบุคคล	2.17	0.82	2.09	0.97	0.62	.146
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	2.14	0.78	2.07	0.95	0.57	.336
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	2.08	0.82	1.93	0.83	1.20	.684
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	2.03	0.73	1.96	0.82	0.61	.261
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	2.10	0.74	2.03	0.10	0.57	.283
โดยรวม	2.11	0.71	2.01	0.84	0.77	.234

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ
 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง
 ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตาม
 จังหวัดที่ตั้ง แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตอนที่ 6 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีระยะทางจากโรงเรียน ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาแตกต่างกัน ดังตาราง 28-30

ตาราง 28 เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีระยะทางจากโรงเรียน ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน

สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	ระดับกลุ่ม	3.728	3	1.243	3.413*	.019
	ภายในกลุ่ม	62.262	171	.364		
	รวม	65.991	174			
2. ด้านการคัดกรอง นักเรียน	ระดับกลุ่ม	6.496	3	2.165	3.726*	.013
	ภายในกลุ่ม	99.378	171	.581		
	รวม	105.873	174			
3. ด้านการส่งเสริม และพัฒนานักเรียน	ระดับกลุ่ม	2.906	3	.969	2.432	.067
	ภายในกลุ่ม	68.111	171	.398		
	รวม	71.017	174			

ตาราง 28 (ต่อ)

สภาพการบริหารระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
4. ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน	ระดับกลุ่ม	2.252	3	.751	2.103	.102
	ภายในกลุ่ม	61.031	171	.357		
	รวม	63.283	174			
5. ด้านการส่งต่อ นักเรียน	ระดับกลุ่ม	4.335	3	1.445	3.357*	.020
	ภายในกลุ่ม	73.594	171	.430		
	รวม	77.929	174			
โดยรวม	ระดับกลุ่ม	3.486	3	1.162	3.199*	.025
	ภายในกลุ่ม	62.118	171	.363		
	รวม	65.605	174			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือไม่มีความแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตาม

ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตาราง 29 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกันที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ่ (Scheffe)

รายการ	ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	\bar{X}	น้อยกว่า	ตั้งแต่	ตั้งแต่	ตั้งแต่
			50 ก.ม.	50 - 99 ก.ม.	100 - 149 ก.ม.	150 ก.ม. ขึ้นไป
			4.02	3.99	3.94	4.32
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	น้อยกว่า 50 ก.ม.	4.02	-	.027	.080	-.307*
	ตั้งแต่ 50 - 99 ก.ม.	3.99	-	-	.054	-.333*
	ตั้งแต่ 100 - 149 ก.ม.	3.94	-	-	-	-.387*
	ตั้งแต่ 150 ก.ม. ขึ้นไป	4.32	-	-	-	-
		\bar{X}	3.97	3.79	3.74	4.25
ด้านการคัดกรองนักเรียน	น้อยกว่า 50 ก.ม.	3.97	-	.181	.227	-.277
	ตั้งแต่ 50 - 99 ก.ม.	3.79	-	-	.045	-.459*
	ตั้งแต่ 100 - 149 ก.ม.	3.74	-	-	-	-.504*
	ตั้งแต่ 150 ก.ม. ขึ้นไป	4.25	-	-	-	-

ตาราง 29 (ต่อ)

รายการ	ระยะทางจากโรงเรียน ถึงสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	\bar{X}	น้อยกว่า	ตั้งแต่	ตั้งแต่	ตั้งแต่
			50 ก.ม.	50 - 99 ก.ม.	100 - 149 ก.ม.	150 ก.ม. ขึ้นไป
			3.96	3.72	3.85	4.14
ด้านการ ส่งต่อ นักเรียน	น้อยกว่า 50 ก.ม.	3.96	-	.237	.106	-.185
	ตั้งแต่ 50 - 99 ก.ม.	3.72	-	-	-.131	-.423*
	ตั้งแต่ 100 - 149 ก.ม.	3.85	-	-	-	-.292
	ตั้งแต่ 150 ก.ม. ขึ้นไป	4.14	-	-	-	-
โดยรวม		\bar{X}	4.01	3.86	3.89	4.22
	น้อยกว่า 50 ก.ม.	4.01	-	.147	.111	-.219
	ตั้งแต่ 50 - 99 ก.ม.	3.86	-	-	-.035	-.365*
	ตั้งแต่ 100 - 149 ก.ม.	3.89	-	-	-	-.330*
	ตั้งแต่ 150 ก.ม. ขึ้นไป	4.22	-	-	-	-

จากตาราง 29 พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 150 กิโลเมตรขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวม สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 50-99 กิโลเมตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 100-149 กิโลเมตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน้อยกว่า 50 กิโลเมตร กับ ตั้งแต่ 50 - 99 กิโลเมตร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 150 กิโลเมตรขึ้นไป มีความคิดเห็น

ต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 50-99 กิโลเมตร และตั้งแต่ 100 - 149 กิโลเมตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา น้อยกว่า 50 กิโลเมตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 150 กิโลเมตรขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 50-99 กิโลเมตร และตั้งแต่ 100 - 149 กิโลเมตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 150 กิโลเมตรขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 50-99 กิโลเมตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 30 เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน

ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระดับกลุ่ม	1.550	3	.517	.657	.580
	ภายในกลุ่ม	134.434	171	.786		
	รวม	135.983	174			

ตาราง 30 (ต่อ)

ปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
2. ด้านการคัดกรอง นักเรียน	ระดับกลุ่ม	1.853	3	.618	.850	.468
	ภายในกลุ่ม	124.207	171	.726		
	รวม	126.060	174			
3. ด้านการส่งเสริม และพัฒนา นักเรียน	ระดับกลุ่ม	2.900	3	.967	1.432	.235
	ภายในกลุ่ม	115.431	171	.675		
	รวม	118.332	174			
4. ด้านการป้องกัน และแก้ไข ปัญหา นักเรียน	ระดับกลุ่ม	1.563	3	.521	.881	.452
	ภายในกลุ่ม	101.200	171	.592		
	รวม	102.763	174			
5. ด้านการส่งต่อ นักเรียน	ระดับกลุ่ม	2.032	3	.677	1.091	.355
	ภายในกลุ่ม	106.201	171	.621		
	รวม	108.233	174			
โดยรวม	ระดับกลุ่ม	1.736	3	.579	.986	.401
	ภายในกลุ่ม	100.360	171	.587		
	รวม	102.096	174			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 30 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตาม

ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แตกต่างกันไป ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตอนที่ 7 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ดังตารางที่ 31-34

ตาราง 31 เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระดับกลุ่ม	7.685	2	3.842	11.335**	.000
	ภายในกลุ่ม	58.306	172	.339		
	รวม	65.991	174			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระดับกลุ่ม	12.441	2	6.220	11.451**	.000
	ภายในกลุ่ม	93.433	172	.543		
	รวม	105.873	174			
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	ระดับกลุ่ม	8.844	2	4.422	12.233**	.000
	ภายในกลุ่ม	62.173	172	.361		
	รวม	71.017	174			

ตาราง 31 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
4. ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน	ระดับกลุ่ม	4.224	2	2.112	6.150**	.003
	ภายในกลุ่ม	59.059	172	.343		
	รวม	63.283	174			
5. ด้านการส่งต่อ นักเรียน	ระดับกลุ่ม	7.384	2	3.682	9.002**	.000
	ภายในกลุ่ม	70.544	172	.410		
	รวม	77.929	174			
โดยรวม	ระดับกลุ่ม	7.532	2	3.766	11.154**	.000
	ภายในกลุ่ม	58.073	172	.338		
	รวม	65.605	174			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 31 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการทดสอบสมมติฐาน สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตาราง 32 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยวิธีการทดสอบ ของเชฟเฟ่ (Scheffe)

รายการ	ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
			4.11	3.77	4.32
ด้านการรู้จัก	โรงเรียนขนาดเล็ก	4.11	-	.337*	-.216*
นักเรียนเป็น	โรงเรียนขนาดกลาง	3.77	-	-	-.554*
รายบุคคล	โรงเรียนขนาดใหญ่	4.32	-	-	-
ด้านการคัด		\bar{X}	3.96	3.59	4.30
กรองนักเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก	3.96	-	.376*	-.339*
	โรงเรียนขนาดกลาง	3.59	-	-	-.716*
	โรงเรียนขนาดใหญ่	4.30	-	-	-
ด้านการ		\bar{X}	4.19	3.73	4.25
ส่งเสริมและ	โรงเรียนขนาดเล็ก	4.19	-	.466*	-.062
พัฒนานักเรียน	โรงเรียนขนาดกลาง	3.73	-	-	-.528*
	โรงเรียนขนาดใหญ่	4.25	-	-	-
ด้านการ		\bar{X}	3.96	3.79	4.21
ป้องกันและ	โรงเรียนขนาดเล็ก	3.96	-	.167	-.250*
แก้ไขปัญหา	โรงเรียนขนาดกลาง	3.79	-	-	-.417*
นักเรียน	โรงเรียนขนาดใหญ่	4.21	-	-	-
ด้านการส่งต่อ		\bar{X}	3.89	3.67	4.22
นักเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก	3.89	-	.227*	-.325*
	โรงเรียนขนาดกลาง	3.67	-	-	-.552*
	โรงเรียนขนาดใหญ่	4.22	-	-	-

ตาราง 32 (ต่อ)

รายการ	ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่
			4.02	3.71	4.26
โดยรวม	โรงเรียนขนาดเล็ก	4.02	-	.315*	-.239*
	โรงเรียนขนาดกลาง	3.71	-	-	-.553*
	โรงเรียนขนาดใหญ่	4.26	-	-	-

จากตาราง 32 พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สูงกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก

ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สูงกว่าบุคลากร
ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

ตาราง 33 เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

ปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	ระดับกลุ่ม	6.507	2	3.253	4.322*	.015
	ภายในกลุ่ม	129.476	172	.753		
	รวม	135.983	174			
2. ด้านการคัดกรอง นักเรียน	ระดับกลุ่ม	3.385	2	1.693	2.373	.096
	ภายในกลุ่ม	122.675	172	.713		
	รวม	126.060	174			
3. ด้านการส่งเสริม และพัฒนาให้นักเรียน	ระดับกลุ่ม	4.357	2	2.179	3.288*	.040
	ภายในกลุ่ม	113.975	172	.663		
	รวม	118.332	174			
4. ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน	ระดับกลุ่ม	2.340	2	1.170	2.004	.138
	ภายในกลุ่ม	100.423	172	.584		
	รวม	102.763	174			
5. ด้านการส่งต่อ นักเรียน	ระดับกลุ่ม	3.905	2	1.953	3.219*	.042
	ภายในกลุ่ม	104.327	172	.607		
	รวม	108.233	174			
โดยรวม	ระดับกลุ่ม	3.629	2	1.814	3.169*	.044
	ภายในกลุ่ม	98.467	172	.572		
	รวม	102.096	174			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 33 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดสอบสมมติฐาน ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตาราง 34 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยวิธีการทดสอบ ของเชฟเฟ (Scheffe)

รายการ	ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
			2.32	2.11	1.85
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	โรงเรียนขนาดเล็ก	2.32	-	.217	.475*
	โรงเรียนขนาดกลาง	2.11	-	-	.257
	โรงเรียนขนาดใหญ่	1.85	-	-	-
ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน		\bar{X}	2.06	2.18	1.77
	โรงเรียนขนาดเล็ก	2.06	-	-.127	.289
	โรงเรียนขนาดกลาง	2.18	-	-	.415*
	โรงเรียนขนาดใหญ่	1.77	-	-	-

ตาราง 34 (ต่อ)

รายการ	ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่
			2.16	2.15	1.81
ด้านการส่งต่อนักเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก	2.16	-	.012	.347*
	โรงเรียนขนาดกลาง	2.15	-	-	.334*
	โรงเรียนขนาดใหญ่	1.81	-	-	-
โดยรวม		\bar{X}	2.17	2.12	1.83
	โรงเรียนขนาดเล็ก	2.17	-	.056	.348*
	โรงเรียนขนาดกลาง	2.12	-	-	.291
	โรงเรียนขนาดใหญ่	1.83	-	-	-

จากตาราง 34 พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งต่อนักเรียน สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 8 เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจำนวนบุคลากร ในโรงเรียนแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ดังตาราง 35-38

ตาราง 35 เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจำนวนบุคลากร ในโรงเรียนแตกต่างกัน

สภาพการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	ระดับกลุ่ม	3.550	3	1.183	3.241*	.024
	ภายในกลุ่ม	62.441	171	.365		
	รวม	65.991	174			
2. ด้านการคัดกรอง นักเรียน	ระดับกลุ่ม	6.623	3	2.20	3.804*	.011
	ภายในกลุ่ม	99.251	171	8		
	รวม	105.873	174	.580		
3. ด้านการส่งเสริม และพัฒนานักเรียน	ระดับกลุ่ม	3.729	3	1.243	3.159*	.026
	ภายในกลุ่ม	67.288	171	.393		
	รวม	71.017	174			

ตาราง 35 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
4. ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน	ระดับกลุ่ม	2.664	3	.888	2.505	.061
	ภายในกลุ่ม	60.620	171	.355		
	รวม	63.283	174			
5. ด้านการส่งต่อ นักเรียน	ระดับกลุ่ม	4.756	3	1.585	3.705*	.013
	ภายในกลุ่ม	73.173	171	.428		
	รวม	77.929	174			
โดยรวม	ระดับกลุ่ม	3.826	3	1.275	3.530*	.016
	ภายในกลุ่ม	61.778	171	.361		
	รวม	65.605	174			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 35 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือไม่มีความแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตาราง 36 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 โดยวิธีการทดสอบ ของเชฟเฟ (Scheffe)

รายการ	จำนวนบุคลากร ในโรงเรียน	\bar{X}	น้อยกว่า 20 คน	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	ตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป
			3.98	4.05	3.93	4.33
ด้านการ รู้จัก นักเรียนเป็น รายบุคคล	น้อยกว่า 20 คน	3.98	-	-.072	.050	-.356*
	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	4.05	-	-	.122	-.283*
	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	3.93	-	-	-	-.405**
	ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป	4.33	-	-	-	-
ด้านการ คัดกรอง นักเรียน		\bar{X}	3.84	3.89	3.76	4.31
	น้อยกว่า 20 คน	3.84	-	-.051	.079	-.471
	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	3.89	-	-	.130	-.420
	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	3.76	-	-	-	-.550*
	ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป	4.31	-	-	-	-
การส่งเสริม และพัฒนา นักเรียน		\bar{X}	4.12	4.09	3.84	4.27
	น้อยกว่า 20 คน	4.12	-	.035	.282	-.149
	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	4.09	-	-	.247*	-.183
	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	3.84	-	-	-	-.430*
	ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป	4.27	-	-	-	-

ตาราง 36 (ต่อ)

รายการ	จำนวนบุคลากร ในโรงเรียน	\bar{X}	น้อยกว่า 20 คน	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	ตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป
			3.82	3.86	3.78	4.23
โดยรวม	น้อยกว่า 20 คน	3.82	-	-.042	.038	-.414*
	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	3.86	-	-	.080	-.372*
	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	3.78	-	-	-	-.452*
	ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป	4.23	-	-	-	-
	\bar{X}	3.92	3.96	3.85	4.27	
โดยรวม	น้อยกว่า 20 คน	3.92	-	-.043	.075	-.350*
	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	3.96	-	-	.118	-.308*
	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	3.85	-	-	-	-.425*
	ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป	4.27	-	-	-	-
	\bar{X}	3.92	3.96	3.85	4.27	

จากตาราง 36 พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากร ตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 40-69 คน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากร น้อยกว่า 20 คน และ ตั้งแต่ 20-39 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนคู่อื่น มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการ ส่งต่อนักเรียน สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากร ตั้งแต่ 40-69 คน และสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 20-39 คน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป

มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน สูงกว่าบุคลากร
ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากร น้อยกว่า 20 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป
มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น สูงกว่า
บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากร ตั้งแต่ 20 - 39 คน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 37 เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ที่มีจำนวนบุคลากร
ในโรงเรียนแตกต่างกัน

ปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	ระดับกลุ่ม	7.198	3	2.399	3.186*	.025
	ภายในกลุ่ม	128.785	171	.753		
	รวม	135.983	174			
2. ด้านการคัดกรอง นักเรียน	ระดับกลุ่ม	4.390	3	1.463	2.057	.108
	ภายในกลุ่ม	121.670	171	.712		
	รวม	126.060	174			
3. ด้านการส่งเสริม และพัฒนานักเรียน	ระดับกลุ่ม	4.697	3	1.566	2.356	.074
	ภายในกลุ่ม	113.635	171	.665		
	รวม	118.332	174			
4. ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน	ระดับกลุ่ม	4.840	3	1.613	2.817*	.041
	ภายในกลุ่ม	97.923	171	.573		
	รวม	102.763	174			

ตาราง 37 (ต่อ)

ปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
5. ด้านการส่งต่อ นักเรียน	ระดับกลุ่ม	5.248	3	1.749	2.905*	.036
	ภายในกลุ่ม	102.985	171	.602		
	รวม	108.233	174			
โดยรวม	ระดับกลุ่ม	4.579	3	1.526	2.677*	.049
	ภายในกลุ่ม	97.517	171	.570		
	รวม	102.096	174			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 37 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำแนกตามจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือไม่มีความแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตาราง 38 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น
ที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21 โดยวิธีการทดสอบ ของเชฟเฟ (Scheffe)

รายการ	จำนวนบุคลากร ในโรงเรียน	\bar{X}	น้อยกว่า	ตั้งแต่	ตั้งแต่	ตั้งแต่
			20 คน	20 - 39 คน	40 - 69 คน	70 คน ขึ้นไป
			2.36	2.24	2.12	1.76
ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็น รายบุคคล	น้อยกว่า 20 คน	2.36	-	.123	.243	.601*
	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	2.24	-	-	.120	.478*
	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	2.12	-	-	-	.358
	ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป	1.76	-	-	-	-
ด้านการ ป้องกันและ แก้ไขปัญหา นักเรียน	\bar{X}		1.91	2.19	1.96	1.75
	น้อยกว่า 20 คน	1.91	-	-.285	-.055	.147
	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	2.19	-	-	.230	.432*
	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	1.96	-	-	-	.201
	ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป	1.75	-	-	-	-
ด้านการสง ต่อนักเรียน	\bar{X}		2.02	2.25	2.06	1.78
	น้อยกว่า 20 คน	2.02	-	-.228	-.038	.243
	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	2.25	-	-	.190	.471*
	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	2.06	-	-	-	.281
	ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป	1.78	-	-	-	-
โดยรวม	\bar{X}		2.08	2.21	2.08	1.77
	น้อยกว่า 20 คน	2.08	-	-.133	-.007	.311
	ตั้งแต่ 20 - 39 คน	2.21	-	-	.126	.444*
	ตั้งแต่ 40 - 69 คน	2.08	-	-	-	.318
	ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป	1.77	-	-	-	-

จากตาราง 38 พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากร ตั้งแต่ 20-39 คน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรน้อยกว่า 20 คน และตั้งแต่ 40-69 คน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 20-39 คน มีความคิดเห็นต่อ ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บุคลากร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรน้อยกว่า 20 คน มีความคิดเห็นต่อปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สูงกว่าบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนด้านที่เหลือบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรน้อยกว่า 20 คน ตั้งแต่ 20 -39 คน ตั้งแต่ 40-69 คน และตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 9 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยผู้วิจัยได้ศึกษา ตามกรอบแนวคิด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ด้านระดับสภาพการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าค่าเฉลี่ยรวม และด้านระดับปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าเฉลี่ยรวม มาร่างหาแนวทางการพัฒนา แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน พิจารณา ให้ความเห็นชอบ จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังตาราง 39-40

ตาราง 39 การนำเสนอระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 เพื่อนำมาหาแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	ระดับสภาพ		ผลการพิจารณา
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านการรู้จักเรียนเป็นรายบุคคล	4.06	0.62	ไม่ควรพัฒนา
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.94	0.78	ควรพัฒนา
3	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.07	0.64	ไม่ควรพัฒนา
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	3.97	0.60	ควรพัฒนา
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.91	0.67	ควรพัฒนา
รวม		3.99	0.61	เกณฑ์การพัฒนา

จากตาราง 39 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่ต้องหาแนวทางพัฒนา
 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน
 และด้านการส่งต่อนักเรียน

ตาราง 40 การนำเสนอระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 เพื่อนำมาหาแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	ระดับปัญหา		ผลการพิจารณา
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านการรู้จักเรียนเป็นรายบุคคล	2.14	0.88	ควรพัฒนา
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	2.11	0.85	ควรพัฒนา
3	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	2.02	0.82	ไม่ควรพัฒนา
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	2.00	0.77	ไม่ควรพัฒนา
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	2.07	0.79	ควรพัฒนา
รวม		2.07	0.77	เกณฑ์การพัฒนา

จากตาราง 40 พบว่า ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่ต้องหา แนวทางพัฒนา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง นักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน

ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พร้อมทั้งขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนด แนวทางการพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล สรุปได้ดังนี้

1.1 มีการกำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้น มีข้อมูล นักเรียนเป็นรายบุคคล จัดทำแผนการดำเนินงานหรือปฏิทินในการดำเนินงานอย่างชัดเจน พร้อมทั้งเฝ้าอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานทุกขั้นตอน

1.2 ทำการศึกษาถึงปัญหาของนักเรียนว่าเกิดจากตัวบุคคล ครอบครัว หรือเกิดจากสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ และนำข้อมูลเข้าสู่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อาจใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูล

1.3 จัดกิจกรรมหรือวิธีดำเนินการหาข้อมูล เช่น การประเมิน พฤติกรรม (SDQ) นักเรียน จัดทำระเบียบวินัย จัดกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้านนักเรียน ประชุมผู้ปกครอง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน สอบถาม สัมภาษณ์นักเรียนหรือเพื่อน นักเรียน และทำการทดสอบด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ดังจะเห็นได้จากผลการสัมภาษณ์

“... ควรทำการศึกษานักเรียนให้รู้ทั้งจุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียน เป็นรายบุคคล บุคคลใดมีความเด่นก็ทำการส่งเสริม ส่วนนักเรียนที่มีปัญหา ก็ดำเนินการแก้ไข โดยทำการศึกษาถึงปัญหาว่าเกิดจากตัวบุคคล ครอบครัว หรือเกิดจาก สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ และนำข้อมูลเข้าสู่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ...”

(อวัชชัย ไพทิล, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2562)

“... ควรมีการประเมินพฤติกรรม (SDQ) นักเรียน จัดทำระเบียบ
 สะสม จัดกิจกรรมโฮมรูม มีการเยี่ยมบ้านนักเรียน ประชุมผู้ปกครอง สังเกตพฤติกรรม
 นักเรียน สอบถาม สัมภาษณ์นักเรียนหรือเพื่อนนักเรียน ทำการทดสอบด้วยวิธีการ
 ที่หลากหลาย เพื่อการค้นหาความสามารถพิเศษของนักเรียน ...”

(ระพีพรรณ ร้อยพิลา, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2562)

“... สร้างความผูกพันระหว่างครูกับนักเรียน ให้เกิดความรัก ศรัทธา
 และไว้วางใจ โดยการเยี่ยมบ้าน ประสานความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง เพื่อศึกษา
 และทำความเข้าใจกับนักเรียนอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง ...”

(สมใจ วิเศษทักษิณ, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2562)

“... ควรจัดเวลาและอำนวยความสะดวกในการออกเยี่ยมบ้าน
 นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบันทึก เก็บข้อมูล และรวบรวมข้อมูล และควรมีการพัฒนา
 บุคลากรที่รับผิดชอบด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ...”

(สิริมา สอนคำหาญ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2562)

“... ควรมีการกำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้นมีข้อมูล
 นักเรียนเป็นรายบุคคล กำหนดแผนในการเยี่ยมบ้าน แผนการช่วยเหลือนักเรียน จัดข้อมูล
 สารสนเทศนักเรียน มีระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ...”

(ชนานันท์ สุคันธา, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2562)

“... การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลดำเนินการโดย การออกเยี่ยมบ้าน
 นักเรียน การสังเกต พูดคุย ซักถาม และสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล และบันทึกข้อมูล
 เป็นแฟ้มข้อมูลของนักเรียนแต่ละคน ...”

(วีระศักดิ์ มาตย์นอก, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2562)

“... ควรจัดข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างมีระบบ โดยใช้
 เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
 ที่ช่วยส่งเสริมการแสดงออกของนักเรียน เพื่อให้รู้จักนักเรียนเพิ่มมากขึ้น และส่งเสริม
 สนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาให้ความเอาใจใส่ในการรู้จักนักเรียนอย่างเป็นจริงเป็นจัง ...”

(สุริยา มะโยธี, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2562)

“... โรงเรียนควรมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน และสัมภาษณ์นักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนสนิท เพื่อนบ้านของนักเรียน แล้วครูที่ปรึกษานักเรียนทำเป็นแฟ้มประวัติ และข้อมูลนักเรียน ในด้านการเรียน ความสามารถพิเศษอื่น ๆ ข้อมูลสุขภาพ ร่างกาย สภาพจิตใจ พฤติกรรมและนิสัยส่วนตัว สภาพเศรษฐกิจ ครอบครัว ...”

(มหันต์ เวทไธสง, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2562)

“... การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลถือว่าเป็นสำคัญเริ่มต้น ดำเนินการโดยการเยี่ยมบ้านนักเรียนร้อยละ 100 กำหนดแบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน ที่ผู้ปกครองสามารถตรวจสอบได้ ...”

(เฉลียว สรสิทธิ์, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2562)

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการคัดกรองนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน และดำเนินการ คัดเลือกเกณฑ์การคัดกรองที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

1.2 ใช้เครื่องมือและวิธีการในการคัดกรองได้แก่ แบบบันทึก การคัดกรองนักเรียนรายบุคคล แบบประเมินวุฒิภาวะทางอารมณ์ (EQ) และแบบประเมิน พฤติกรรมนักเรียน (SDQ) และแบบสรุปผลการคัดกรอง

1.3 การแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ

1.4 สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน

1.5 นำผลจากการคัดกรองมาใช้เป็นพื้นฐานในการพิจารณา ด้านพฤติกรรมของนักเรียน และช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายกลุ่มตามความเหมาะสม ของนักเรียน

ดังจะเห็นได้จากผลการสัมภาษณ์

“... ควรดำเนินการคัดกรองนักเรียน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการ ในการคัดกรองได้แก่ แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียนรายบุคคลและแบบสรุปผล

การคัดกรอง การแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่ม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา และมีระบบในการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายกลุ่มตามความเหมาะสมของนักเรียน ...”

(ธวัชชัย โพธิ์ใส, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2562)

“... จัดตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือกเกณฑ์การคัดกรองที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน นำผลจากการคัดกรองมาใช้เป็นพื้นฐานในการพิจารณาด้านพฤติกรรมของนักเรียน และสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน ...”

(ระพีพรรณ ร้อยพิลา, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2562)

“... ครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนจัดแยกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ควรสร้างทีมงานในการคัดกรองโดยใช้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อให้สามารถดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้องตรงกับปัญหานักเรียน ...”

(สมใจ วิเศษทักษิณ, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2562)

“... ควรดำเนินการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ และจัดให้มีกิจกรรมการคัดกรองนักเรียน โดยดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีเครื่องมือในการคัดกรองที่หลากหลายและครอบคลุม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมและถูกต้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงสำหรับนำมาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละรายบุคคล ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ...”

(สิริมา สอนคำหาญ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2562)

“... ควรชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน มีการประสานผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดกรองนักเรียน และควรดำเนินการคัดกรองนักเรียนโดยการนำข้อมูลข้อมูลนักเรียนหลาย ๆ ด้านในการพิจารณา ...”

(ชนานันท์ สุคันธา, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2562)

“... การคัดกรองนักเรียนโดยใช้ แบบคัดกรองนักเรียน และจำแนกการคัดกรองนักเรียน ประกอบด้วย กลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในด้านกรเรียน

ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านพฤติกรรม-อารมณ์
ด้านยาเสพติด และด้านเพศ ...”

(วีระศักดิ์ มาตย์นอก, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2562)

“...ควรจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน
ประชุมชี้แจงให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนรับทราบแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการ
คัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นควรนำข้อมูลด้านการคัดกรองนักเรียน
มาใช้ในการช่วยเหลือนักเรียน หลังจากดำเนินการคัดกรองนักเรียนแล้ว ควรมีการ
ดำเนินการติดตามและประเมินผล พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนา
และแก้ไขปัญหาการดำเนินงานต่อไป ...”

(สุริยา มะโยธี, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2562)

“... จัดทำแบบประเมินวุฒิภาวะทางอารมณ์ (EQ) และแบบประเมิน
พฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ผลจากการคัดกรองจะแยกนักเรียนในชั้นเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม
ประกอบด้วย นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ ...”

(มหันต์ เวทโธสง, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2562)

“... การคัดกรองนักเรียนดำเนินการโดยนำข้อมูลของแต่ละบุคคล
มาพิจารณานักเรียนคนใดควรส่งเสริม นักเรียนคนใดควรช่วยเหลือในด้านใด และยังใช้
ระบบการคัดกรองออนไลน์จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับ
การคัดกรองด้านยาเสพติดได้จัดให้มีบุคลากรดำเนินงานร่วมกับฝ่ายปกครอง
จังหวัด ...”

(เฉลียว สรสิทธิ์, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2562)

3. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาให้นักเรียน สรุปได้ดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการป้องกัน และแก้ไขปัญหา
นักเรียนให้ชัดเจน

1.2 สร้างความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่กำลังดำเนินการดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3 ควรจัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.4 จัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กำลังใจ กิจกรรมในชั้นเรียน การสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างมีมิตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร การเยี่ยมบ้านนักเรียน การศึกษารายกรณี จัดตั้งเครือข่ายคณะกรรมการ ผู้ปกครองนักเรียน และกลุ่มนักเรียนยุวชนแนะแนว YC (Youth Counselor)

1.5 มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนอย่างจริงจัง

ดังจะเห็นได้จากผลการสัมภาษณ์

“... สร้างความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่กำลังดำเนินการดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนา ปรับปรุง ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง หากพบปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันรับผิดชอบอย่างจริงจัง ...”

(ธวัชชัย ไพโรจน์, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2562)

“... ควรจัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน มีการอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และมีการประสานความร่วมมือกับนักเรียนและผู้ปกครอง และมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนอย่างจริงจัง ...”

(ระพีพรรณ ร้อยพิลา, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2562)

“... การป้องกันและแก้ไข ดำเนินการโดยการศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดู ชี้แจงให้เข้าใจปัญหาให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้คำแนะนำในการปรับพฤติกรรม สร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารความเข้าใจ

ให้เข้าร่วมกิจกรรมสังคม ไม่หลงโทษที่รุนแรง มีการช่วยเหลือให้อภัย และสร้างบรรยากาศให้อบอุ่น กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ 1) การให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กำลังใจ 2) กิจกรรมในชั้นเรียน 3) การสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างมิตร 4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) การเยี่ยมบ้านนักเรียน 6) การศึกษารายกรณี 7) จัดตั้งเครือข่ายคณะกรรมการผู้ปกครองนักเรียน 10) กลุ่มนักเรียนเยาวชนแนะแนว YC (Youth Counselor) ...”

(สมใจ วิเศษทักษิณ, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2562)

“... จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้ชัดเจน ประสานงานระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้สามารถทำงานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูที่ปรึกษานำข้อมูลด้านการคัดกรองนักเรียนมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้มากขึ้น จัดอบรมและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการดำเนินงาน ...”

(สิริมา สอนคำหาญ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2562)

“... ควรมีมาตรการกับครูให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนผู้เสี่ยง มีการให้ความรู้แก่นักเรียนในสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดภัยอันตราย และมีมาตรการเกี่ยวกับการใช้สื่อไอซีทีส่งเสริมให้นักเรียนใช้อย่างเป็นประโยชน์ ...”

(ชนานันท์ สุคันธา, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2562)

“... ดำเนินการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ประกอบด้วย ครู ผู้ปกครองนักเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชนและนักเรียน ให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนร่วมกัน ...”

(วีระศักดิ์ มาตย์นอก, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2562)

“... ควรหาวิธีการในการขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นควรแสวงหาวิธีการร่วมมือจากนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และมีมาตรการให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ชัดเจนโดยเน้นโดยการปฏิบัติ ...”

(สุริยา มะโยธี, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2562)

“... โรงเรียนมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาถือเป็นภาระสำคัญ และจำเป็นที่ครูที่ปรึกษาต้องดำเนินการอย่างน้อย 2 กิจกรรม 1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น โดยครูที่ปรึกษาเริ่มต้นจากการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน 2) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ครูที่ปรึกษาได้ประสานงานกับครูผู้สอนท่านอื่น และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือปัญหาของนักเรียน ...”

(มหันต์ เวทไธสง, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2562)

“... โรงเรียนกำหนดให้ครูที่ปรึกษาศึกษาข้อมูลของนักเรียนว่าอาศัยอยู่กับใคร มีความต้องการจำเป็นอะไร เช่น ความต้องการทางด้านทุนทรัพย์ ด้านความรัก ความอบอุ่น แล้วนำปัญหาต่าง ๆ มีหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหา นั้น ๆ ...”

(เฉลียว สรสิทธิ์, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2562)

4. ด้านการส่งต่อนักเรียน

แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งต่อนักเรียนสรุปได้ดังนี้

1.1 ควรพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนโดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์พิจารณาข้อมูลนักเรียน และบันทึกผลแบบการส่งต่อ

1.2 การส่งต่อภายใน โดยครูที่ปรึกษาประสานครูฝ่ายปกครองและครูแนะแนว เพื่อให้คำปรึกษาในส่วนของการช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความประพฤติดี ผลการเรียนดี นักเรียนที่มีความประพฤติฝ่าฝืนกฎ กติกา ข้อตกลงร่วมกันมอบให้ฝ่ายกิจการนักเรียน

1.3 การส่งต่อนักเรียนภายนอกการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาเกินกว่าความสามารถของครูจะพัฒนาได้ อาจดำเนินการส่งต่อไปยังโรงพยาบาล โดยนักจิตวิทยาบำบัด หากเป็นปัญหาทะเลาะวิวาทที่เป็นคดีความก็ส่งต่อสถานพินิจ

1.4 การส่งต่อนักเรียนต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนให้ชัดเจน และมีการดูแลนักเรียนที่ได้รับการส่งต่อจนกว่านักเรียนสามารถปรับตัวได้

ดังจะเห็นได้จากผลการสัมภาษณ์

“... ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหา เป็นรายกรณี ดำเนินการส่งต่อภายในโรงเรียนภายใต้ความร่วมมือของบุคลากร ในหน่วยงาน และควรทำความเข้าใจและชี้แจงนักเรียนถึงความจำเป็นที่ต้องส่งต่อ โดยมีคณะครู ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหา เพื่อส่งต่อภายนอก ...”

(ธวัชชัย ไพโหล, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2562)

“... จัดทำเอกสารการส่งต่อให้นักเรียนให้ถูกต้อง ตามขั้นตอนการส่งต่อ นักเรียน สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการส่งต่อนักเรียนทั้งภาครัฐ และเอกชนในการส่งต่อนักเรียน ประสานความร่วมมือกันได้อย่างรวดเร็วในการแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้น ...”

(ระพีพรรณ ร้อยพิลา, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2562)

“... การส่งต่อนักเรียน ดำเนินการโดยมี 2 วิธี คือ 1) วิธีการส่งต่อ นักเรียนภายในสถานศึกษา สำหรับนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน ได้แล้วบางประการแต่ยังมีปัญหา ดำเนินการส่งต่อให้กับครูแนะแนว ครูจิตวิทยา หรือครู ที่มีความชำนาญเฉพาะทาง 2) วิธีส่งต่อนักเรียนภายนอกการศึกษา สำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาเกินกว่าความสามารถของครูจะพัฒนาได้ ...”

(สมใจ วิเศษทักษิณ, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2562)

“... ควรพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนโดยกำหนดหลักเกณฑ์ ในการวิเคราะห์พิจารณาข้อมูลนักเรียน และบันทึกผลแบบการส่งต่อที่ประกอบด้วย ข้อมูล ปัญหาเด็ก ทำให้ครูที่เกี่ยวข้องประหยัดเวลาในการซักถาม และควรมีการประสาน ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ส่งเสริมระบบช่วยเหลือนักเรียน ...”

(สิริมา สอนคำหาญ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2562)

“... ควรมีการบันทึกความร่วมมือในการช่วยเหลือส่งต่อนักเรียนของ กลุ่มโรงเรียนในเครือข่าย การส่งต่อนักเรียนต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนให้ ชัดเจน และมีการดูแลนักเรียนที่ได้รับการส่งต่อจนกว่านักเรียนสามารถปรับตัวได้ ...”

(ชนานันท์ สุคันธา, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2562)

“... การดำเนินการส่งต่อภายใน โดยครูที่ปรึกษาประจำห้องเรียน ประสานครูฝ่ายปกครองและครูแนะแนว เพื่อให้คำปรึกษาในส่วนของการช่วยเหลือ ด้านทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความประพฤติดี ผลการเรียนดี มีฐานะยากจน ส่วนของนักเรียนที่มีความประพฤติฝ่าฝืนกฎ กติกา ข้อตกลงร่วมกันมอบให้ฝ่ายกิจการนักเรียน มีการกำกับติดตามดูแลพฤติกรรมของนักเรียนและดำเนินการช่วยเหลือ ตามความเหมาะสมกับปัญหา ...”

(วีระศักดิ์ มาตย์นอก, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2562)

“... ครูที่ปรึกษาต้องมีวิธีการจูงใจให้นักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อ เพื่อรับการช่วยเหลือ การส่งต่อควรมีแบบหรือเอกสารบันทึกการส่งต่อหรือ แบบประสานงานขอความร่วมมือจาก ผู้ที่เกี่ยวข้อง ครูที่ปรึกษาควรมีวิธีการที่จูงใจ ให้นักเรียนรู้สึกยินดีต่อการส่งต่อทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และมีวิธีการจูงใจ ให้นักเรียนพร้อมให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือ ...”

(สุริยา มะโยธี, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2562)

“... การดำเนินการส่งต่อภายใน โดยครูที่ปรึกษาได้ประสาน ครูแนะแนวเพื่อให้คำปรึกษาในส่วนของการช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาสำหรับนักเรียน ที่มีความประพฤติดี ผลการเรียนดี มีฐานะยากจน ส่วนของนักเรียนที่มีความประพฤติ ฝ่าฝืนกฎ กติกา ข้อตกลงร่วมกันมอบให้ฝ่ายกิจการนักเรียนกำกับติดตามดูแลพฤติกรรม ของนักเรียน และมีการออกเยี่ยมบ้านเพื่อสอบถามข้อมูลนักเรียน ...”

(มหันต์ เวทไธสง, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2562)

“... การส่งต่อนักเรียนเริ่มจากครูที่ปรึกษาดำเนินการแก้ไขปัญหา ก่อน หากพฤติกรรมของนักเรียนยังไม่ดีขึ้น ดำเนินการส่งต่อภายในโรงเรียนโดยฝ่าย กิจการนักเรียน หากไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ อาจดำเนินการส่งต่อไปยังโรงพยาบาล โดยนักจิตวิทยาบำบัด หากเป็นปัญหาทะเลาะวิวาทที่เป็นคดีความก็ส่งต่อสถานพินิจ ...”

(เฉลียว สรสิทธิ์, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2562)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
 - 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน และจำนวนบุคลากรในโรงเรียน

3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาหลักการ แนวคิด และจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร
ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก
2. ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับน้อย
3. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่
ปัจจุบันจังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขนาดโรงเรียน และจำนวนบุคลากรในโรงเรียน มีความแตกต่างกัน
4. ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่
ปัจจุบันจังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขนาดโรงเรียน และจำนวนบุคลากรในโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน
ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2561
จำนวน 2,185 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 112 คน ผู้รับผิดชอบงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 112 คน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น
จำนวน 1,961 คน จากโรงเรียน จำนวน 56 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบ
งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประจำปีการศึกษา 2561 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้การกำหนด ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 37-43) ได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน จากโรงเรียน จำนวน 48 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) อย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน จำแนกได้ดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวนรวม 48 คน

1.2.2 ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนละ 1 คน

จำนวนรวม 48 คน

1.2.3 ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียน
โรงเรียนขนาดเล็ก : โรงเรียนขนาดกลาง : โรงเรียนขนาดใหญ่ ในอัตราส่วน 1 : 2 : 3
ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนรวม 79 คน ดังนี้

1.2.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

โรงเรียนละ 1 คน จำนวน รวม 26 คน

1.2.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

โรงเรียนละ 2 คน จำนวน รวม 26 คน

1.2.3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นโรงเรียน

ละ 3 คน จำนวน รวม 27คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ มาประมวลผลสร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยการสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 21 ลักษณะแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยน้อยที่สุด สอบถามครอบคลุมสภาพการปฏิบัติและปัญหาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทั้ง 5 ด้าน คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน
5. การส่งต่อนักเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะชนิดปลายเปิด (Open-ended Question) เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นดังนี้

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากแบบสอบถามการวิจัย
2. ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล

3. กรณีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบ ผู้วิจัยได้ติดต่อแบบสอบถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบ หรือได้คืนมาร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไปเก็บข้อมูล

4. เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไปเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วจึงนำเข้าไปศึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูล มีลำดับดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจความสอดคล้องและความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม และคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์มากรอกลงในแบบฟอร์มการลงรหัสทั่วไป (general coding form) ซึ่งเป็นการเตรียมข้อมูลเพื่อส่งไปบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรต้น (ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม) ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน ใช้สถิติคาร์ร้อยละ (Percentage)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ด้วยการกำหนดเกณฑ์และความหมายของข้อมูลจากค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X})

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันแตกต่างกัน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นเกี่ยวกับสภาพ

และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามจังหวัดที่เป็นที่ตั้งแตกต่างกัน
วิเคราะห์การทดสอบ t-test ชนิด Independent samples

6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบ
งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นเกี่ยวกับสภาพ
และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

7. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบ
งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นเกี่ยวกับสภาพ
และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

8. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบ
งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นเกี่ยวกับสภาพ
และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

7. กรณีผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One Way ANOVA) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01
ทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของ Scheffe

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

โรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ผลการวิจัยแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งต่อนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ผลการวิจัยแต่ละด้าน พบว่า

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับน้อย

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับน้อย

2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม อยู่ในระดับน้อย

2.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งต่อนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

3. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน และจำนวนบุคลากรในโรงเรียน พบว่า

3.1 ผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้ที่มีปฏิบัติงานในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 150 กิโลเมตรขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวม สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 50-99 กิโลเมตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา น้อยกว่า 50 กิโลเมตร ตั้งแต่ 100 - 149 กิโลเมตร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.4 ผู้ที่ปฏิบัติงานในขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่า บุคลากร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.5 ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวน บุคลากรตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 40-69 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวน บุคลากรน้อยกว่า 20 คน และตั้งแต่ 20-39 คน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน และจำนวนบุคลากรในโรงเรียน พบว่า

4.1 ผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 ผู้ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.3 ผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.4 ผู้ที่ปฏิบัติงานในขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 20-39 คน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรน้อยกว่า 20 คน และตั้งแต่ 40-69 คน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5. แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 นำเสนอ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการโดยกำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้น มีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดทำแผนการดำเนินงานหรือปฏิทิน ศึกษาถึงปัญหาของนักเรียน และจัดกิจกรรมหรือวิธีดำเนินการหาข้อมูล เช่น การประเมินพฤติกรรม (SDQ) นักเรียน จัดทำระเบียบสะสม จัดกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ดำเนินการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน ใช้เครื่องมือและวิธีการในการคัดกรองที่หลากหลาย แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน

และนำผลจากการคัดกรองมาใช้ในการพัฒนาและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ดำเนินการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน การป้องกัน สร้างความร่วมมือจากบุคลากรและทุกคนที่เกี่ยวข้อง จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงาน จัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการส่งต่อนักเรียน ดำเนินการโดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์พิจารณาข้อมูล การส่งต่อภายใน โดยครูที่ปรึกษาประสานครูฝ่ายปกครอง และครูแนะแนว การส่งต่อนักเรียนภายนอกการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาเกินกว่าความสามารถของครูจะพัฒนาได้ และการส่งต่อนักเรียนต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง นักเรียนให้ชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ในครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน เนื่องจาก โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน มีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางและสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน และมีการติดตาม ชี้แนะให้นักเรียนปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง

หรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร ปาละมา (2555, หน้า 71 – 74) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 กระบวนการอยู่ในระดับมาก มีการศึกษาและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรมีการศึกษาความพึงพอใจผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ สงคราม (2555, หน้า 101-102) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร ปัสสัมหอม (2559, หน้า 127-128) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพและปัญหาผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจาก โรงเรียนมีการรายงานผลเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อผู้ปกครอง ชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการประชุม ชี้แจง และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน และโรงเรียนมีการกำหนดแผนการดำเนินงาน และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยบุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือ และนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นสารสนเทศในการคัดกรองนักเรียน และจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านอื่น ๆ ที่พบเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุธ แก้วจรัญ (2555, หน้า 93-95) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัย

พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556, หน้า 100 – 110) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า 1) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประชุม ปิ่นสกุล (2557, หน้า 100 – 105) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล ควรทำความรู้จักตัวนักเรียน ทราบปัญหาและความต้องการของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน

1.3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน เนื่องจาก ครูที่ปรึกษา ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนทุกกลุ่มด้วยท่าทีที่เป็นมิตร และเก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ มีการจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน มีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำทุกปี และสนับสนุนการบันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลและภาพรวมของโรงเรียนจัดทำข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร ปาละมา (2555, หน้า 71 – 74) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 กระบวนการอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร อุตมา (2555, หน้า 74 – 77) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกรอบภารกิจการบริหารงานในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต เขต 5 ในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก 4 ขั้นตอน

โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการรู้จักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556, หน้า 100 – 110) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการคัดกรองนักเรียน เนื่องจาก โรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านคัดกรองนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และขอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีโครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนได้ออกแบบและใช้เครื่องมือคัดกรองนักเรียนที่หลากหลาย ตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน โดยเก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ และมีการประสานงาน ขอข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภายนอกโรงเรียน เพื่อประกอบการพิจารณาคัดกรอง เช่น ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร ปาละมา (2555, หน้า 71 – 74) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 กระบวนการอยู่ในระดับมาก การคัดกรองนักเรียน มีการศึกษาและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรมีการศึกษาความพึงพอใจผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร อุดมา (2555, หน้า 74 – 77) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกรอบภารกิจการบริหารงานในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต เขต 5 ในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก 4 ขั้นตอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งเสริม นักเรียน ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุฒิ แก้วเจริญ (2555,

หน้า 93-95) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โรงเรียนควรจัดข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างมีระบบ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้รู้จักนักเรียนเพิ่มขึ้น รองลงมา คือ ควรมีการสร้างความตระหนักและความสำคัญ การกำกับติดตามและประเมินผลอย่างเป็นจริงเป็นจัง และควรมีการติดตามและดูแลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งมีครูและฝ่ายที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน เนื่องจากโรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูลพื้นฐานเพื่อการส่งต่อนักเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านการส่งต่อนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในภายนอก อย่างชัดเจน มีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการส่งต่อนักเรียน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมวด 7 มาตรา 63 กำหนดให้โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษา ฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และเพื่อความปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษา นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายให้โรงเรียนและสถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกำหนดมาตรการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา เน้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนา ป้องกันปัญหาที่จะเกิดแก่นักเรียน นักศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนนักศึกษาอย่างเป็นระบบ และอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรวุฒิ แก้วจรัญ (2555, หน้า 93-95) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีการติดตามและดูแลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งมีครูและฝ่ายที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร ปลื้มหอม (2559, หน้า 127-128) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหา

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพและปัญหาผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าโดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งต่อนักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นควรมีการศึกษาเพื่อรับทราบข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียน มาดำเนินการแก้ไขปัญหาและส่งต่อกับบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับจากน้อยไปหามากตามลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน เนื่องจาก ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนทุกกลุ่มด้วยท่าทีที่เป็นมิตร และเก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน โรงเรียนมีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และโรงเรียนประชุมสรุปปัญหา จัดทำรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอมร ปลื้มหอม (2559, หน้า 127-128) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาสภาพและปัญหาผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่ามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น ควรติดต่อหรือประสานงานกับผู้ปกครองในเบื้องต้น เพื่อทำความเข้าใจตรงกันกับปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมกัน ดำเนินการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขต่อไป

2.2 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อหาแนวทางและสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน และมีการสรุปผลการจัดกิจกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และเพื่อเป็นข้อมูลดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556, หน้า 100 – 110) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของอัชฎาภุท โพธิ์นอก (2558, หน้า 113 – 117) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับน้อย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร ปลื้มหอม (2559, หน้า 127-128) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาสภาพและปัญหาผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะครูทุกคนในโรงเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน โดยจัดให้มีกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาการนักเรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข และได้แสดงออกตามความรู้ ความสามารถ และตามแว้วอัจฉริยะของตนเอง

2.3 ด้านการส่งต่อนักเรียน เนื่องจากโรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในภายนอก อย่างชัดเจน โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการส่งต่อนักเรียน ครูแนะแนวและผู้

เกี่ยวข้องในโรงเรียนมีการประสานงาน ในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนให้มีพฤติกรรมดีขึ้น ส่งกลับให้ครูที่ปรึกษาดูแล และโรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูลพื้นฐานเพื่อการส่งต่อนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร ปัส้มหอม (2559, หน้า 127-128) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาสภาพและปัญหาผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านการส่งต่อนักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นควรมีการศึกษาเพื่อรับทราบ ข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียน มาดำเนินการแก้ไข้ปัญหาและส่งต่อกับบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.4 ด้านการคัดกรองนักเรียน เนื่องจาก โรงเรียนได้แต่งตั้ง

คณะกรรมการดำเนินงานด้านคัดกรองนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบ การดำเนินงานอย่างชัดเจน มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากเครื่องมือ เช่น ระเบียบวินัย แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และแหล่งข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อนนักเรียน เป็นต้น และโรงเรียนมีการสรุปผลคัดกรองนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในภาพรวมของโรงเรียน จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ โรงเรียนมีการประสานงาน ขอข้อมูล จากแหล่งข้อมูลภายนอกโรงเรียน เพื่อประกอบการพิจารณาคัดกรอง เช่น ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ และการคัดกรองนักเรียน มีระบบการบันทึกข้อมูลที่ ละเอียดและชัดเจน มีการดูแลเอาใจใส่ และมีการสนับสนุนจากผู้บริหารในโรงเรียน มีระบบการเยี่ยมบ้านนักเรียนที่ได้ข้อมูลเชิงลึก และมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการ จัดเก็บข้อมูลจากการเยี่ยมบ้านนักเรียน ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนอย่างแท้จริง และครูที่ปรึกษายังได้จัดทำข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับนักเรียน ทำให้สามารถนำข้อมูลมา วิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนให้เป็นประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพนธ์ แก้วสวัสดิ์ (2556, หน้า 100 - 110) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประชุม ปิ่นสกุล (2557, หน้า 100 - 105) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน โดยด้านการ

คัดกรองนักเรียน เป็นการนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลมาใช้ในการคัดแยกนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มไม่เสี่ยง เพื่อจ่ายต่อการจัดกิจกรรมตามปัญหาสำหรับนักเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉาญุฑ โพธิ์นอก (2558, หน้า 113 – 117) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับน้อย

2.5 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจาก โรงเรียนได้นำข้อมูลเพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการคัดกรองนักเรียนดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยบุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือ โรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การตรวจหาสารเสพติด เป็นต้น และมีการจัดประชุมมอบนโยบาย สร้างความเข้าใจการดำเนินงานและการใช้เครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556, หน้า 100 – 110) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉาญุฑ โพธิ์นอก (2558, หน้า 113 – 117) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับน้อย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร ปลื้มหอม (2559, หน้า 127-128) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาปัญหาผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมมีการดำเนินงานมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย

3. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน และจำนวนบุคลากรในโรงเรียน พบว่า

3.1 ผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ว่า “สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ปัจจุบันมีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานมีการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแล การเอาใจใส่ จากครูผู้รับผิดชอบระบบงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน/ครูประจำชั้นอย่างทั่วถึง พร้อมทั้ง ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินงานเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานมากยิ่งขึ้น และมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น ต่างได้รับการพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพนอม แก้วสวัสดิ์ (2556, หน้า 100 – 110) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 พบว่า ผู้บริหาร และครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุฒิ แก้วจรัญ (2555, หน้า 93-95) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้ที่มีปฏิบัติงานในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ว่า “สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามจังหวัดที่เป็นที่ตั้ง มีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในปัจจุบันใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบันทึกข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการรายงานข้อมูลโดยตรงผ่านระบบออนไลน์ และปัจจุบันโรงเรียนทุกโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษา มีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วในการประมวลผลข้อมูล ไม่ว่าจะโรงเรียน ตั้งอยู่ในจังหวัดใด มีระบบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระบบเดียวกัน จึงส่งผลให้ความคิดเห็นที่มีต่อจังหวัดที่ตั้งของโรงเรียนสามารถติดต่อกับเขตพื้นที่ การศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพงษ์ น้อยเสนา (สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2563) การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ขึ้นอยู่กับจังหวัด ที่ตั้ง เพราะทุกโรงเรียนปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระบบเดียวกัน และใช้การบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ผ่านระบบออนไลน์ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชนานันท์ สุคันธา (สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2563) การปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแก้ไขปัญหาการสื่อสารโดยใช้ระบบอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยในการสื่อสาร การติดต่อประสานงาน และปัจจุบันเส้นทางการคมนาคมมีความสะดวกมากกว่าเดิม อย่างมาก จึงส่งผลให้ปัญหาเกี่ยวกับการเดินทางไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้อง

3.3 ผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 150 กิโลเมตรขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวม สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 50-99 กิโลเมตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ระยะทางจากโรงเรียนถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา น้อยกว่า 50 กิโลเมตร ตั้งแต่ 100 - 149 กิโลเมตร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “สภาพการดำเนินงานระบบ การระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตาม ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนในปัจจุบันใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบันทึกข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการรายงานข้อมูลโดยตรงผ่านระบบออนไลน์ และปัจจุบันโรงเรียนทุกโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วในการประมวลผลข้อมูล ไม่ว่าจะโรงเรียนจะอยู่ใกล้หรือไกลมีระบบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระบบเดียวกัน จึงส่งผลให้ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพของระยะทางในการติดต่อกับเขตพื้นที่การศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สายัณห์ อรรถราช (สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2563) ระยะทางไม่ส่งผลต่อสภาพของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน เนื่องจากการดำเนินงานในปัจจุบันมีการใช้โปรแกรมช่วยในการบันทึกข้อมูลของนักเรียน และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการติดต่อสื่อสารแทนการต้องเดินทาง สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพงษ์ น้อยเสนา (สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2563) การดำเนินงานในปัจจุบันใช้การรายงานข้อมูลผ่านระบบออนไลน์จึงทำให้การทำงาน

3.4 ผู้ที่ปฏิบัติงานในขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายให้มีการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความเข้มแข็ง ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการประกวดเพื่อคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบ

ความสำเร็จ มีผลการดำเนินงานดีเด่น เพื่อประกาศยกย่อง เชิดชูเกียรติต่อสาธารณชน และเป็นตัวอย่างการดำเนินงานให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอื่น ๆ ที่อยู่ระหว่างการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วย โดยกำหนดคุณสมบัติของสถานศึกษาที่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัล การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้มาตรฐานดีเด่น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการเตรียมความพร้อมในทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่งผลให้สภาพของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผจก สงคราม (2555, หน้า 101-102) ได้ศึกษาสภาพ การบริหารงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวมีความคิดเห็นต่อสภาพ การบริหารงานตาม มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง ไม่แตกต่างกัน

3.5 ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวน บุคลากรตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 40-69 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวน บุคลากรน้อยกว่า 20 คน และตั้งแต่ 20-39 คน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามจำนวน บุคลากรในโรงเรียน มีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนที่มีจำนวน บุคลากรมาก จะมีจำนวนนักเรียนมากด้วย เมื่อมีจำนวนของนักเรียนมาก ความแตกต่าง ระหว่างบุคคลมาก ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำเป็นต้องใช้ความพยายาม และความอดทนในการทำงานเป็นอย่างมาก และปัญหาของนักเรียนในปัจจุบัน

มีความหลากหลาย ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สายัณห์ อรรถราช (สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2563) เนื่องจากการบริหารราชการในโรงเรียนทุกขนาดมีปริมาณงานที่เท่ากัน ดังนั้นโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรมากในการรับผิดชอบงานย่อมรับผิดชอบเฉพาะงาน จึงทำให้เข้าในงานที่ตนเองรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี เปรียบกับโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรจำนวนน้อยที่ต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน ความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบย่อมไม่ลึกซึ้ง

4. ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน จังหวัดที่เป็นที่ตั้ง ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน และจำนวนบุคลากรในโรงเรียน พบว่า

4.1 ผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน มีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น ต่างดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามนโยบายของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น เป็นผู้ปฏิบัติแผนงานที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกัน และมีการประสานความร่วมมือของหน่วยงานและบุคคลภายนอก ผู้บริหารโรงเรียน มีการกำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียนและจากหน่วยงานองค์กร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพนอม แก้วสวัสดิ์ (2556, หน้า 100 – 110) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบ

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผู้ที่มีปฏิบัติงานในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามจังหวัดที่เป็นที่ตั้ง มีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่จังหวัดต่างกัน ปฏิบัติงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเหมือนกัน ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวทางการปฏิบัติงานเหมือนกัน และในปัจจุบันระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสามารถในการเข้าถึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนานันท์ สุคันธา (สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2563) ว่าการทำงานโดยใช้สหวิทยาเขต เป็นศูนย์กลางในการบริหารงาน และประสานงานซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือในปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการแบ่งสหวิทยาเขตตามบริบทที่ตั้งจึงทำให้การดำเนินงานไม่เกิดปัญหามาก สอดคล้องกับแนวคิด ศิริพงษ์ น้อยเสนา (สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2563) เพราะการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้เกณฑ์และวิธีการในการดำเนินงานเหมือนกันทั้งโรงเรียนที่ตั้งในจังหวัดบึงกาฬและจังหวัดหนองคาย

4.3 ผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น

ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมีระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน ปฏิบัติงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเหมือนกัน ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม แนวทางการปฏิบัติงานเหมือนกัน และในปัจจุบันระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสามารถเข้าถึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชนานันท์ สุคันธา (สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2562) ว่าการดำเนินงานได้ใช้ระบบสารสนเทศ และใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการดำเนินงานทั้งที่เกี่ยวกับข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร ของบุคลากรทั้งในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงาน สอดคล้องกับแนวคิด ศิริพงษ์ น้อยเสนา (สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2563) เพราะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนใช้เกณฑ์และวิธีการในการดำเนินงานเหมือนกัน แต่ปัญหาอาจจะมีเฉพาะ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษา

4.4 ผู้ที่ปฏิบัติงานในขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สูงกว่าบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “ปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการกำหนด นโยบายให้กับโรงเรียนทุกแห่งในสังกัด สามารถดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมการส่งเสริม พัฒนาป้องกันและแก้ปัญหา และการคุ้มครองเด็ก เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กร

ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ให้มีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการศึกษาการเรียนรู้และวิถีชีวิตทางสังคม ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็ นสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ต่างก็ได้รับนโยบายการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เพื่อนำมาสู่การปฏิบัติในลักษณะเดียวกันและต้องดำเนินการตามแนวทาง ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด มีการดำเนินการที่เป็นกระบวนการ ดูแลนักเรียนอย่างมีขั้นตอนที่ชัดเจน สอดคล้องกับการบริหารทั้งระบบของสถานศึกษา โดยอาศัยศักยภาพและความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อครู รวมทั้งมีการประสานสัมพันธ์ ระหว่างครู ผู้ปกครองชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการป้องกันแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ประพนอม แก้วสวัสดิ์ (2556, หน้า 100 – 110) ได้ศึกษาสภาพและปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีขนาดของโรงเรียน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมภฎาท พุทธินอก (2558, หน้า 113 – 117) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทาง การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหา การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันในขนาด ของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.5 ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวน บุคลากรตั้งแต่ 20-39 คน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสูงกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรตั้งแต่ 70 คน ขึ้นไป

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรน้อยกว่า 20 คน และตั้งแต่ 40-69 คน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อจำแนกตามจำนวนบุคลากรในโรงเรียน มีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรมาก จะมีจำนวนนักเรียนมากด้วย เมื่อมีจำนวนของนักเรียนมาก ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนก็มาก การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ทั่วถึงย่อมเป็นสิ่งที่ยาก ทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความยากลำบากมากกว่าโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรจำนวนน้อยที่มีจำนวนนักเรียนน้อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วีระศักดิ์ มาตย์นอก (สัมภาษณ์, 29 สิงหาคม 2562) โรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรน้อย มีปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบย่อมมากกว่าโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรจำนวนมาก ดังนั้นเวลาที่มารับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีเวลาน้อยกว่าโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรจำนวนมากชานันท์ สุคันธา (สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2563) เนื่องจากโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรมากย่อมมีจำนวนนักเรียนมากตามด้วย ย่อมส่งผลต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้นด้วย ย่อมส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิด

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า

1.1.1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ในประเด็นที่การรายงานผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ด้วยวิธีการสื่อสารที่เหมาะสม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ในประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเพื่อแยกประเภทการส่งต่อนักเรียนภายในหรือภายนอกอย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงและนำมาใช้ประโยชน์ในการแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน โดยเฉพาะประเด็นการติดตามผลการส่งต่อภายนอก จากผู้เชี่ยวชาญและเครือข่าย โดยมีการสรุปปัญหาการดำเนินการร่วมกัน เมื่อมีการส่งต่อทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาของนักเรียน

1.1.2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โดยเฉพาะประเด็นการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อหาแนวทางและสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง การส่งเสริมพัฒนานักเรียนควรได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง จะส่งเสริมให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยเฉพาะประเด็นครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนทุกกลุ่มด้วยท่าทีที่เป็นมิตร และเก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นควรสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

1.2 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า

1.2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีการกำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้นมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดทำแผนการดำเนินงานหรือปฏิทินในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ศึกษาถึงปัญหาของนักเรียนอย่างรอบด้าน อาจใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูล จัดกิจกรรมหรือวิธีดำเนินการหาข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การประเมินพฤติกรรม (SDQ) นักเรียน จัดทำระเบียบนสะสม จัดกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้านนักเรียน ประชุมผู้ปกครอง

1.2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน มีเกณฑ์การคัดกรองที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เครื่องมือและวิธีการในการคัดกรองที่หลากหลาย สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน และนำผลจากการคัดกรองใช้พิจารณาด้านพฤติกรรมของนักเรียน และช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายกลุ่มอย่างทั่วถึง

1.2.3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ควรมีคณะกรรมการดำเนินงานการป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียนที่ชัดเจน บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างจริงจัง

1.2.4 ด้านการส่งต่อนักเรียน ควรพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียน โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์พิจารณาข้อมูลนักเรียน การส่งต่อภายใน และการส่งต่อนักเรียนภายนอกควรสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การส่งต่อนักเรียนต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนให้ชัดเจน ว่าเป็นการช่วยเหลือ ไม่ใช่การทำโทษ และมีการดูแลนักเรียนที่ได้รับการส่งต่อจนกว่านักเรียนสามารถปรับตัวได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 ควรศึกษารูปแบบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2544). *คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ : ยูเร็นส์อิมเมจกรุ๊ป.
- _____. (2551). *คู่มือการสร้างคู่มือช่วยการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับบุคลากรสถานศึกษาและบุคลากรสาธารณสุข*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2556). *คู่มือผู้บริหารการสร้างคู่มือช่วยการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ : บริษัท ปิยอนต์ พับลิชชิ่ง จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2554). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559. (อัดสำเนา)*
- “ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง. หน้า 65-71. 4 ตุลาคม 2556.
- เฉลียว สรสิทธิ์, สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2563.
- ชนานันท์ สุคันธา, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2563.
- นิรันดร ปาละมา. (2555). *สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 35*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประชุม ปิ่นสกุล. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ป.ร.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ผจง สงคราม. (2555). *สภาพการบริหารงานตามมาตรฐานระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 13 จังหวัดตรัง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- พูลสิน เทียมตริ. (2559). *สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- เพ็ญศรี นิตยา. (2551). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553”ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก. หน้า 1-29. 22 กรกฎาคม 2553.
- “พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546”ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 95 ก. หน้า 1-29. 2 ตุลาคม 2546.
- มนตรี ก้องเวหา, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559.
- วีระศักดิ์ มาตย์นอก, สัมภาษณ์, 29 สิงหาคม 2562.
- ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง. (2548). *พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ : ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง.
- ศิริพงษ์ น้อยเสนา, สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2563.
- ศิริพร อุตมา. (2555). *การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกรอบภารกิจ การบริหารงานในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต เขต 5 ในจังหวัดสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- สรารุณี แก้วจรัญ. (2555). *การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สายัณห์ อรรถราช, สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2563.

สำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2553). *คู่มือการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. (2559). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559*. หนองคาย : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2548). *พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2551). *ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิดและทิศทางการดำเนินงาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2552). *หลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ระดับสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2552). *เทคนิคและแนวทางการเยี่ยมบ้าน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2559). *คู่มือการสรรหาและคัดเลือกสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2559*. (อัดสำเนา)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบึงกาฬ. (2556). *รายงานสรุปผล การอบรมความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546*. บึงกาฬ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบึงกาฬ.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย. (2559). *รายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย ประจำปี 2558*. หนองคาย : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หนองคาย.
- สิริมา สอนคำหาญ, สัมภาษณ์] 22 สิงหาคม 2562.
- อมร ปสีมหอม. (2559). *การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อัษฎายุท โปธิ์นอก. (2558). *สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Giancola, Susan P. (2000). *Adolescence Behavior Problem : Peer Pressure is all it is Cracked up to be*. (Online). Available : <http://erreccas.uncg.edu/vituallib/subabuse/1089.html>. 4 January 2003.
- Glazier, S. Y. (2004). *General Educators' Perceptions of At-risk Students and Self-perceived Efficacy in Relationship to Participation in a Student Assistance Team Model*. (Online). Available : <http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/detail.nsp>. 5 February 2006.
- Goodman, and et al. (2003). *Using the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) to Screen for Child Psychiatric Discipline in a Community Samples*, Dissertation Abstracts International. 65 (10) : 11178-A.
- Joseph, Gial Eilizabeth. *If you're happy and you know it : The Emotion Literacy Social Information Processing Script of young, High-risk Children*. Doctor Thesis Washington : University of Washington, 2001.

- King, Martha Ann Swedenburg, M.A.S (2003). *Comprehensive School Counseling Program: Counselor and Principal Agreement*. (Online). Available : <http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/detail.nsp>. 14 February 2006.
- Mackey. (2003). "study the effect of the ideology in rate supervision, coming forward studies halfway of student follows the acknowledgment of the management team in at the end high school" 1146–A.
- Muchado, Jabulani A. (2003). *An Investigation of the Perceived Needs for School Canceling Service in primary and Secondary School in Botswana*. Dissertation Abstract International. 63(8) : 2008–A ; February, 2003.
- Tatchell, Tomas W. *Substance Abuse Prevention in Sixth Grade : The Effect of a Prevention Program on Adolescents' Risk and Protective Factors*, Dissertation Abstracts International. 62(2) : 819–B : August, 2001.
- Teed, Carla Marie. *Meeting Students Social and Emotional Need : Elementary Teachers' Perceptions of Counseling in the Classroom*, Dissertation Abstracts International. 63(05) ; 1715–A ; November, 2002.
- Vera, Castellano, George Davy. *Perspectives on the Teaching of Core Counseling Courses : A Grounded Theory Inquiry*, Dissertation Abstracts International. 63(04) : 1268–A : October, 2002.
- Walton, A.P. (2007). *Alternative to Corporal Punishment : A Social Action Project*. Boston : Allyn and Bacon.
- Williams, Francis M., Jr. (2008). *Student Assistance Program (SAP) : An Organizational and Theoretical Perspective on Building Bridges for Healthy Youth*. Dissertation Abstract International. 68(8): unpagged; Febuary,2008.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๔๐ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อวัชชัย ไพไหล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โทธิวัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรภัฏญาพิไล แกะระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

K. eum

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามล)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๔

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินทิศ ธรรมรัตน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันหิwa นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล กระหั้น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

K. eum

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภผล)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๔ ๓๓๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๗๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายมนตรี กิ่งเวหา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๓ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๓ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิวัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรภัฏญาพิไล แกะระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว. อมว

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามล)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๓๔ ๓๓๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๓๔ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๔๐ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สมคะเน พิสัยพันธ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๓ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิวัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกะหั่น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

K. sum

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามล)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๔

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางชนานันท์ สุคันธา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพปัญหา และแนวทาง พัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

K. sum

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามล)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๔

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนา การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิวัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล กระหั้น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

นักศึกษามีความประสงค์ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัย ดังนั้น มหาวิทยาลัยฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้แบบสอบถาม ดังกล่าวแก่นักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายภคพล ศติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๗๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๘๔๒๑๒๒๙๒๒๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาทิไล แกระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภผล)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวุฒิพงษ์ พันทิวา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๐๐๑ ๕๕๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๒๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบขออนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๘๔๒๑๒๒๕๒๒๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอขอบขออนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวุฒิพงษ์ พันทิวา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๐๐๑ ๕๕๓๓

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๒๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๘๔๒๑๒๒๔๒๒๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โทริวัฒน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกะหั่น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขออนุมัติคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวุฒิพงษ์ พันทิวา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๐๐๑ ๕๕๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ ศธ ๐๕๔๑.๑๒/ว ๑๒๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบขออนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ดร.สมใจ วิเศษทักษิณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๘๔๒๑๒๒๕๒๒๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรภัฏญาพิไล แกะหั่น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอขอบขออนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์กคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวุฒิพงษ์ พันทิวา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๐๐๑ ๕๕๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๒๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นางสาวสิริมา สอนคำหาญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๘๔๒๑๒๒๕๒๒๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกะระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวิวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวุฒิพงษ์ พันทิวา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๐๐๑ ๕๕๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๒๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางชนานันท์ สุกันธา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๘๔๒๑๒๒๔๒๒๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรภัฏญาพิไล แกระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล ศติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวุฒิพงษ์ พันทิวา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๐๐๑ ๕๕๓๓

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๒๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบขออนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายวีระศักดิ์ มาตย์นอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๘๔๒๑๒๒๔๒๒๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอขอบขออนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์กคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวุฒิพงษ์ พันทิวา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๐๐๑ ๕๕๓๓

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๒๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายสุรียา มะโยธี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๘๔๒๑๒๒๕๒๒๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดี โพธิวัฒน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์กมลพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวุฒิพงษ์ พันทิวา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๐๐๑ ๕๕๓๓

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๒๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายมหันต์ เวทโธสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๘๔๒๑๒๒๕๒๒๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรภัฏญาพิไล แกระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขออนุมัติคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวุฒิพงษ์ พันทิวา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๐๐๑ ๕๕๓๓

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๒๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นายเจเลียว สรสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๘๔๒๑๒๒๙๒๒๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดี โพธิวัฒน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวุฒิพงษ์ พันทิวา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๐๐๑ ๕๕๓๓

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ดังนั้น ขอให้ท่านตอบด้วยความรู้สึกที่เป็นจริงมากที่สุดและกรุณาตอบทุกข้อ
2. คำตอบของท่านมีค่ายิ่งต่อการวิจัย ผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านเป็นความลับและจะใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น โดยเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวมไม่เจาะจงไปที่กลุ่มหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ จึงไม่มีผลเสียต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด
3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การรับรู้ที่มีต่อสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 - ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)
4. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อแล้ว ขอความกรุณาส่งคืนผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่งที่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน

นายวุฒิพงษ์ พันทิวา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับ
สถานภาพของท่าน

1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- ผู้บริหารโรงเรียน
 ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

2. ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- น้อยกว่า 50 กิโลเมตร ตั้งแต่ 50 - 99 กิโลเมตร
 ตั้งแต่ 100 - 149 กิโลเมตร ตั้งแต่ 150 กิโลเมตรขึ้นไป

3. ขนาดโรงเรียน

- โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง
 โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

4. จำนวนบุคลากรในโรงเรียน

- น้อยกว่า 20 คน ตั้งแต่ 20 - 39 คน
 ตั้งแต่ 40 - 69 คน ตั้งแต่ 70 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ทางขวามือตามการรับรู้ของท่าน อยู่ในระดับใด ซึ่งแต่ละข้อมีความหมายดังนี้

- 5 คือ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุดหรือมีปัญหาการดำเนินงาน
อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คือ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากหรือมีปัญหาการดำเนินงาน
อยู่ในระดับมาก
- 3 คือ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางหรือมีปัญหา
การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คือ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยหรือมีปัญหาการดำเนินงาน
อยู่ในระดับน้อย
- 1 คือ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดหรือมีปัญหาการดำเนินงาน
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงาน					ปัญหาการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ดานการส่งต่อนักเรียน (ต่อ)											
58	โรงเรียนนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุง แก้ไขให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในอนาคต										

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

.....

.....

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

.....

.....

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

นายวุฒิพงษ์ พันทิวา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินเครื่องมือแบบสอบถามสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนา
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

คำชี้แจง

แบบสอบถามสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ชื่อผู้เชี่ยวชาญตำแหน่ง
 สถานที่ทำงาน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมที่ใช้เป็นข้อความในการสร้าง
 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบ
 การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 21 ว่าเหมาะสมหรือไม่ แล้วเขียนผลการพิจารณาของท่าน
 โดยการกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)
 ตามความคิดเห็นของท่าน เพื่อนำกลับมาปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์
 มากยิ่งขึ้น ตัวเลขในช่องการประเมินมีความหมายดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ไม่แน่ใจว่าใช้ได้”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ไม่ได้”

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ (IOC)			
	+1	0	-1	ขอ เสนอแนะ
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม				
1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	
2. ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
3. ขนาดโรงเรียน	
4. จำนวนบุคลากรในโรงเรียน	

นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ (IOC)			
		+1	0	-1	ขอ เสนอแนะ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
1	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน				
2	โรงเรียนมีการจัดประชุมมอบนโยบาย สร้างความเข้าใจ การดำเนินงานและการใช้เครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล				
3	โรงเรียนดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยบุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือ				
4	โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารสนเทศ ด้านความปลอดภัย และด้านอื่น ๆ ที่พบเพิ่มเติม				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ (IOC)			
		+1	0	-1	ขอเสนอแนะ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (ต่อ)					
5	โรงเรียนสนับสนุนการจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์พื้นฐาน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และภาพรวมของโรงเรียน อย่างเหมาะสม ต่อเนื่อง				
6	โรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การตรวจหาสารเสพติด เป็นต้น				
7	โรงเรียนสนับสนุนการใช้เครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ				
8	โรงเรียนมีการประสานงาน ขอข้อมูลนักเรียนจาก ผู้ปกครองนักเรียนและผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียน				
12	โรงเรียนมีการรายงานผลเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อผู้ปกครอง ชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง				
13	โรงเรียนได้นำข้อมูลเพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการคัดกรองนักเรียน				
ด้านการคัดกรองนักเรียน					
14	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านคัดกรองนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน				
15	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการคัดกรองนักเรียน				
16	โรงเรียนมีการประชุมพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียน กำหนดมาตรฐานการคัดกรอง และวางแผนการคัดกรองนักเรียน โดยจัดประชุมชี้แจงผู้ปกครองให้รับทราบเกณฑ์ดังกล่าว				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ (IOC)			
		+1	0	-1	ขอเสนอแนะ
ด้านการคัดกรองนักเรียน (ต่อ)					
17	โรงเรียนได้ออกแบบและใช้เครื่องมือคัดกรองนักเรียนที่หลากหลาย ตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน โดยเก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ				
18	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากเครื่องมือ เช่น ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และแหล่งข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อนนักเรียน เป็นต้น				
19	โรงเรียนมีการประสานงาน ขอข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภายนอกโรงเรียน เพื่อประกอบการพิจารณาคัดกรอง เช่น ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ				
20	โรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนเพื่อคัดกรอง แบ่งกลุ่มนักเรียน				
21	โรงเรียนมีการสรุปผลคัดกรองนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในภาพรวมของโรงเรียน จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ				
22	โรงเรียนรายงานผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ด้วยวิธีการสื่อสารที่เหมาะสม อย่างน้อยภาคเรียนละ ครั้ง 1				
23	โรงเรียนนำผลการคัดกรองนักเรียนมาจัดทำสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนส่งเสริมและแก้ไขปัญหา นักเรียน				
ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน					
24	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน				
25	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ (IOC)			
		+1	0	-1	ขอเสนอแนะ
ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน (ต่อ)					
26	โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน				
27	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาให้นักเรียน				
28	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อหาแนวทางและสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง				
29	โรงเรียนอำนวยความสะดวก สนับสนุนเครื่องมือ และงบประมาณในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนอย่างเหมาะสม				
30	โรงเรียนมีการติดตาม ชี้แนะให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม				
31	โรงเรียนมีการพิจารณาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ก่อน-หลังจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน				
32	โรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน				
33	โรงเรียนมีการสรุปผลการจัดกิจกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน และเพื่อเป็นข้อมูลดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน				
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน					
34	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ (IOC)			
		+1	0	-1	ขอเสนอแนะ
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน (ต่อ)					
35	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำทุกปี				
36	โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของนักเรียน ในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรม ร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหา				
38	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนทุกกลุ่ม ด้วยท่าทีที่เป็นมิตร และเก็บรักษาข้อมูลนักเรียน เป็นความลับ				
39	โรงเรียนมีการสร้างและพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครอง นักเรียน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา				
40	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน				
41	โรงเรียนสนับสนุนการบันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียน เป็นรายบุคคลและภาพรวมของโรงเรียนจัดทำข้อมูล พื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหา				
42	โรงเรียนมีการติดตามผลหลังจากให้คำปรึกษา หรือหลัง การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา				
43	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเพื่อแยกประเภท การส่งต่อนักเรียนภายในหรือภายนอกอย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ				
44	โรงเรียนมีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหา				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ (IOC)			
		+1	0	-1	ขอเสนอแนะ
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน (ต่อ)					
45	โรงเรียนประชุมสรุปปัญหา จัดทำรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลดำเนินการในขั้นต่อไป				
46	โรงเรียนมีการปรับปรุงการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างสม่ำเสมอ				
ด้านการส่งต่อนักเรียน					
47	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในภายนอกอย่างชัดเจน				
48	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนและจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการส่งต่อนักเรียน				
49	โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจและการยอมรับแก่นักเรียนและผู้ปกครองด้วยวิธีการที่เหมาะสม กรณีมีการส่งต่อนักเรียน				
50	โรงเรียนมีการจัดตั้งเครือข่ายการส่งต่อนักเรียนภายนอกโรงเรียน มีการประชุมสร้างแนวทาง กระบวนการทำงานร่วมกัน				
51	ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนมีการประสานงานในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือให้นักเรียนให้มีพฤติกรรมดีขึ้น ส่งกลับให้ครูที่ปรึกษาดูแล				
52	โรงเรียนดำเนินการประสานกับเครือข่ายหรือหน่วยงานภายนอก เพื่อการส่งต่อนักเรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือ				
53	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนอย่างถูกต้อง มีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเหมาะสมในการส่งต่อนักเรียนและบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ				
54	โรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการส่งต่อนักเรียน				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ (IOC)			
		+1	0	-1	ขอเสนอแนะ
ด้านการส่งต่อนักเรียน (ต่อ)					
55	โรงเรียนมีการติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้รับการส่งต่อภายใน จากครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน เพื่อสรุปปัญหาการดำเนินการร่วมกัน				
56	โรงเรียนมีการติดตามผลการส่งต่อภายนอกจากผู้เชี่ยวชาญและเครือข่าย โดยมีการสรุปปัญหาการดำเนินการร่วมกัน				
57	โรงเรียนมีการประเมินผลคุณภาพการส่งต่อนักเรียนเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอก				
58	โรงเรียนนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง แก้ไขให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในอนาคต				

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ชื่อผู้วิจัย นายวุฒิพงษ์ พันทิวา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
สถานที่ทำงาน.....
วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....
เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....จบการสัมภาษณ์เวลา.....

ประเด็นคำถาม

1. แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

1.1 ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนในด้านการรู้จักเรียนเป็นรายบุคคล อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1.2 ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนในด้านการคัดกรองนักเรียน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนในด้านการส่งต่อนักเรียน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นอย่างสูงยิ่งที่ท่านได้เสียสละเวลา
ให้ความอนุเคราะห์เสนอแนวทางพัฒนา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ซึ่งเป็น
ประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

นายวุฒิพงษ์ พันทิวา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสัมภาษณ์ประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

**สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21**

ชื่อผู้วิจัย นายวุฒิพงษ์ พันทิศา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

สถานที่ทำงาน.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....จบการสัมภาษณ์เวลา.....

ประเด็นคำถามประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

**1. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21**

1.1 ผู้ที่มีปฏิบัติงานในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ท่านมีความคิดเห็น
ต่อผลการวิจัยในประเด็นนี้อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1.2 ผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบันใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบันทึกข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการรายงานข้อมูลโดยตรงผ่านระบบออนไลน์ และปัจจุบันโรงเรียนทุกโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีระบบอินเตอร์ที่มีความเร็วในการประมวลผลข้อมูล ท่านมีความคิดเห็นต่อผลการวิจัยในประเด็นนี้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนที่มีจำนวนบุคลากรมาก จะมีจำนวนนักเรียนมากด้วย เมื่อมีจำนวนของนักเรียนมาก ความแตกต่างระหว่างบุคคลมาก ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำเป็นต้องใช้ความพยายามและความอดทนในการทำงานเป็นอย่างมาก และปัญหาของนักเรียนในปัจจุบันมีความหลากหลาย ท่านมีความคิดเห็นต่อผลการวิจัยในประเด็นนี้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นอย่างสูงยิ่งที่ท่านได้เสียสละเวลา
ให้ความอนุเคราะห์ข้อเสนอประกอบการอภิปรายผลการวิจัย การดำเนินงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21 ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

นายวุฒิพงษ์ พันทิวา
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหญ่ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นายมนตรี ก่องเวหา นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 21
4. ดร.สมตะเน พิสัยพันธ์ นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษา
เอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานองคายน เขต 1
5. นางชนานันท์ สุคันธาศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม
และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 21

ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหญ่ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา นักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงาน
ศึกษาธิการ ภาค 10 อุตรธานี
3. ดร.สมใจ วิเศษทักษิณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21
4. นางสิริมา สอนคำหาญ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 21
5. นางชนานันท์ สุคันธา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม
และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 21
6. นายวีระศักดิ์ มาตย์นอก ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองนางพิทยาคม
รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ประจำปี 2559 เกียรติบัตรระดับทองแดง
ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก
7. นายสุริยา มะโยธี ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคม
รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ประจำปี 2559 เกียรติบัตรระดับเงิน
ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษา
ขนาดกลาง

8. นายมหันต์ เวทไชสง

ผู้อำนวยการโรงเรียนวังม่วงพิทยาคม
รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ประจำปี 2561 เกียรติบัตรระดับทองเงิน
ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก

9. นายเฉลียว สรสิทธิ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร
รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ประจำปี 2561 เกียรติบัตรระดับทองแดง
ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษา
ขนาดกลาง

ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาโดยการสัมมนา
ประกอบผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย

1. นางสาวสิริมา สอนคำหาญ	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 21
2. นางชนานันท์ สุคันธา	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม
และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
3. นายวีระศักดิ์ มาตย์นอก	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองนางพิทยาคม
รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ประจำปี 2559 เกียรติบัตรระดับทองแดง
ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก
4. นายสายัณห์ อรรถคราช	ครูชำนาญการพิเศษ ผู้รับผิดชอบงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียน
หนองนางพิทยาคม รางวัลระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2559
เกียรติบัตรระดับทองแดง
ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก
5. นายเฉลียว สรสิทธิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร
รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ประจำปี 2561 เกียรติบัตรระดับทองแดง
ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดกลาง
6. นายศิริพงษ์ น้อยเสนา	ครู ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร
รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ประจำปี 2561 เกียรติบัตรระดับทองแดง
ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดกลาง

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตาราง 41 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม
สภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล									
1	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม กำหนด หน้าที่และกรอบการดำเนินงาน อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2	โรงเรียนมีการจัดประชุมมอบนโยบาย สร้างความเข้าใจการดำเนินงาน และการใช้เครื่องมือในการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3	โรงเรียนดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล โดยบุคลากรในโรงเรียน ให้ความร่วมมือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4	โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียน ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านอื่น ๆ ที่พบเพิ่มเติม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5	โรงเรียนสนับสนุนการจัดทำข้อมูลและ การวิเคราะห์พื้นฐาน การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล และภาพรวมของ โรงเรียนอย่างเหมาะสม ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตาราง 40 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (ต่อ)									
6	โรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวก สะดวกแก่คณะกรรมการดำเนินงาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การตรวจสอบสารสนเทศ เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7	โรงเรียนสนับสนุนการใช้เครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลายในการเก็บ ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
8	โรงเรียนมีการประสานงาน ขอข้อมูล นักเรียนจากผู้ปกครองนักเรียน และผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
11	โรงเรียนนำปัญหาและอุปสรรค การดำเนินงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคลมาปรับปรุงแก้ไข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
12	โรงเรียนมีการรายงานผลเกี่ยวกับการ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อ ผู้ปกครอง ชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
13	โรงเรียนได้นำข้อมูลเพื่อใช้เป็น สารสนเทศในการคัดกรองนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการคัดกรองนักเรียน									
14	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานด้านคัดกรองนักเรียน อย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่ และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการคัดกรองนักเรียน (ต่อ)									
15	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทิน ปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานด้านการคัดกรองนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
16	โรงเรียนมีการประชุมพิจารณาเกณฑ์ การจัดกลุ่มนักเรียน กำหนดมาตรฐาน การคัดกรอง และวางแผนการคัดกรอง นักเรียน โดยจัดประชุมชี้แจงผู้ปกครอง ให้รับทราบเกณฑ์ดังกล่าว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
17	โรงเรียนได้ออกแบบและใช้เครื่องมือ คัดกรองนักเรียนที่หลากหลาย ตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน โดยเก็บรักษาข้อมูลนักเรียน เป็นความลับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
20	โรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบ ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ พฤติกรรมนักเรียน เพื่อคัดกรอง แบ่งกลุ่มนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
21	โรงเรียนมีการสรุปผลคัดกรองนักเรียน กลุ่มต่าง ๆ ในภาพรวมของโรงเรียน จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
22	โรงเรียนรายงานผลการคัดกรอง นักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ด้วยวิธีการ สื่อสารที่เหมาะสม อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการคัดกรองนักเรียน (ต่อ)									
23	โรงเรียนนำผลการคัดกรองนักเรียนมาจัดทำสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนส่งเสริมและแก้ไขปัญหานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน									
24	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
25	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
26	โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน (ต่อ)									
27	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
28	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อหาแนวทางและสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการส่งเสริมและพัฒนาักเรียน (ต่อ)									
29	โรงเรียนอำนวยความสะดวก สนับสนุน เครื่องมือและงบประมาณในการจัด กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาักเรียน อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
30	โรงเรียนมีการติดตาม ชี้แนะให้นักเรียน ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องหรือ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
31	โรงเรียนมีการพิจารณาเปรียบเทียบผล ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ก่อน-หลังจัด กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
32	โรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริม และพัฒนาักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
33	โรงเรียนมีการสรุปผลการจัดกิจกรรม เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและ พัฒนาักเรียน และเพื่อเป็นข้อมูล ดำเนินการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน									
34	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่ และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน (ต่อ)									
35	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทิน ปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นประจำทุกปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
36	โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของ นักเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการจัดกิจกรรมร่วมกับฝ่าย ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	
37	โรงเรียนประชุมสร้างความเข้าใจ ฝึกรอบรบทักษะในการดำเนินงาน เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัด กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
38	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ นักเรียนทุกกลุ่มด้วยท่าทีที่เป็นมิตรและ เก็บรักษาข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
39	โรงเรียนมีการสร้างและพัฒนา ความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
40	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
41	โรงเรียนสนับสนุนการบันทึกข้อมูล การช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล และภาพรวมของโรงเรียนจัดทำข้อมูล พื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
42	โรงเรียนมีการติดตามผลหลังจากให้ คำปรึกษา หรือหลังการจัดกิจกรรม ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนทุกครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
43	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน เพื่อแยกประเภทการส่งต่อนักเรียน ภายในหรือภายนอกอย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
44	โรงเรียนมีการประเมินและติดตามผล การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน (ต่อ)									
45	โรงเรียนประชุมสรุปปัญหา จัดทำ รายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
46	โรงเรียนมีการปรับปรุงการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการส่งต่อนักเรียน									
47	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียนอย่างเหมาะสม กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในภายนอก อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
48	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการส่งต่อนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
49	โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจและการยอมรับแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ด้วยวิธีการที่เหมาะสม กรณีมีการส่งต่อนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
50	โรงเรียนมีการจัดตั้งเครือข่ายการส่งต่อนักเรียนภายนอกโรงเรียน มีการประชุมสร้างแนวทาง กระบวนการทำงานร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
51	ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน มีการประสานงาน ในการให้คำปรึกษา และช่วยเหลือให้นักเรียนให้มีพฤติกรรมดีขึ้น ส่งกลับให้ครูที่ปรึกษาดูแล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
52	โรงเรียนดำเนินการประสานกับเครือข่ายหรือหน่วยงานภายนอก เพื่อการส่งต่อนักเรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการส่งต่อนักเรียน (ต่อ)									
53	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน นักเรียนอย่างถูกต้อง มีการวิเคราะห์ ข้อมูลอย่างเหมาะสมในการส่งต่อ นักเรียน และบันทึกข้อมูล อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
54	โรงเรียนกำกับดูแล ตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการส่งต่อนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
55	โรงเรียนมีการติดตามความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของนักเรียนที่ได้รับการส่งต่อภายใน จากครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในโรงเรียน เพื่อสรุปปัญหาการ ดำเนินการร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
56	โรงเรียนมีการติดตามผลการส่งต่อ ภายนอก จากผู้เชี่ยวชาญและเครือข่าย โดยมีการสรุปปัญหาการดำเนินการ ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
57	โรงเรียนมีการประเมินผลคุณภาพ การส่งต่อนักเรียน เพื่อปรับปรุง การดำเนินงานการส่งต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการส่งต่อนักเรียน (ต่อ)									
58	โรงเรียนนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียน มาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุง แก้ไขให้ทัน กับสถานการณ์ปัจจุบัน และใช้เป็น ข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน อนาคต	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 42 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นรายด้านของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient) สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 21

ด้าน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .942	1	.64
	2	.78
	3	.71
	4	.64
	5	.52
	6	.55
	7	.66
	8	.71
	9	.53
	10	.67
	11	.66
	12	.76
	13	.78
ด้านการคัดกรองนักเรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .936	14	.73
	15	.77
	16	.79
	17	.83
	18	.74
	19	.74
	20	.58
	21	.66
	22	.68
	23	.76

ตาราง 42 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ	
ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	24	.79	
	25	.73	
	26	.60	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .934	27	.72
		28	.69
		29	.78
		30	.64
		31	.53
		32	.76
	33	.60	
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	34	.73	
	35	.62	
	36	.63	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .937	37	.61
		38	.67
		39	.78
		40	.74
		41	.60
		42	.82
		43	.59
	44	.47	
	45	.44	
	46	.83	

ตาราง 42 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ		
ด้านการส่งต่อนักเรียน	47	.58		
	48	.61		
	49	.80		
	50	.72		
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .960		51	.72
	52	.78		
	53	.68		
	54	.74		
	55	.76		
	56	.70		
	57	.76		
	58	.74		
ค่าอำนาจจำแนกมีค่า อยู่ระหว่าง .44-.83				
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนมีค่า .98				

ตาราง 43 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นรายด้านของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21

ด้าน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .932	1	.72
	2	.48
	3	.73
	4	.72
	5	.82
	6	.80
	7	.83
	8	.56
	9	.71
	10	.69
	11	.75
	12	.64
	13	.67
ด้านการคัดกรองนักเรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .947	14	.79
	15	.70
	16	.64
	17	.60
	18	.91
	19	.74
	20	.84
	21	.90
	22	.80
	23	.68

ตาราง 43 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ	
ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .952	24	.78	
	25	.66	
	26	.88	
	27	.78	
	28	.77	
	29	.82	
	30	.83	
	31	.84	
	32	.80	
	33	.72	
	ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา นักเรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .956	34	.77
		35	.89
		36	.72
37		.70	
38		.80	
39		.77	
40		.66	
41		.72	
42		.96	
43		.78	
44		.96	
45		.76	
46		.79	

ตาราง 43 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
ด้านการส่งต่อนักเรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .960	47	.78
	48	.67
	49	.70
	50	.67
	51	.69
	52	.68
	53	.71
	54	.89
	55	.94
	56	.85
	57	.94
	58	.75
ค่าอำนาจจำแนกมีค่า อยู่ระหว่าง .56-.96		
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่า .99		

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ตัวอย่าง ตาราง 42 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นรายด้านของแบบสอบถาม
ทั้งหมด โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ปัญหา
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.988	60

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	91.6176	782.304	.717	.988
a2	91.5294	787.226	.482	.988
a3	91.4706	779.226	.726	.988
a4	91.5588	782.678	.718	.988
a5	91.6176	779.213	.817	.988
a6	91.5588	780.072	.803	.988
a7	91.6471	776.478	.825	.988
a8	91.6176	782.546	.560	.988
a9	91.7353	782.564	.709	.988
a10	91.6176	779.152	.693	.988
a11	91.7353	781.231	.752	.988
a12	91.4412	780.799	.642	.988
a13	91.7647	786.246	.665	.988
b14	91.7941	780.411	.792	.988
b15	91.5294	781.408	.700	.988
b16	91.7353	780.928	.644	.988
b17	91.7647	788.185	.595	.988
b18	91.5882	776.553	.910	.988
b19	91.7941	777.623	.744	.988
b20	91.6471	773.872	.836	.988

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b21	91.5882	771.947	.897	.988
b22	91.7059	775.123	.802	.988
b23	91.3529	779.023	.683	.988
c24	91.6471	782.902	.775	.988
c25	91.7941	786.653	.659	.988
c26	91.6176	777.395	.876	.988
c27	91.5000	774.924	.781	.988
c28	91.7647	780.973	.766	.988
C29	91.7353	774.625	.818	.988
c30	91.5882	774.310	.831	.988
c31	91.5000	771.106	.829	.988
c32	91.5294	770.135	.801	.988
c33	91.6176	774.546	.723	.988
d34	91.5882	778.553	.771	.988
d35	91.5882	777.098	.892	.988
d36	91.7059	782.275	.715	.988
d37	91.5882	777.219	.701	.988
D38	91.5294	776.075	.796	.988
D39	91.7059	783.184	.765	.988
d40	91.5882	780.613	.656	.988
d41	91.5882	780.128	.724	.988
d42	91.5588	775.466	.956	.988
d43	91.5882	776.007	.784	.988
d44	91.5588	775.466	.956	.988
d45	91.7941	781.502	.756	.988
d46	91.5000	772.864	.785	.988
e47	91.5882	774.128	.781	.988
e48	91.6176	783.758	.670	.988
e49	91.6765	782.589	.704	.988
e50	91.5294	780.378	.674	.988
e51	91.6471	783.084	.689	.988

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
e52	91.7647	785.701	.684	.988
e53	91.5000	774.379	.706	.988
e54	91.5882	772.310	.887	.988
e55	91.5882	770.371	.941	.987
e56	91.6765	771.195	.851	.988
e57	91.5294	773.590	.939	.988
e58	91.6765	779.074	.747	.988

ตัวอย่าง ตาราง 11 ระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21
 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โดยรวม

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
TotalA	175	4.0636	.61584
TotalB	175	3.9383	.78004
TotalC	175	4.0686	.63886
TotalD	175	3.9714	.60307
TotalE	175	3.9095	.66923
TotalStatus	175	3.9903	.61404
Valid N (listwise)	175		

ตัวอย่าง ตาราง 23 เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น
ที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันแตกต่างกัน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
TotalA	Between Groups	1.667	2	.834	2.229	.111
	Within Groups	64.323	172	.374		
	Total	65.991	174			
TotalB	Between Groups	.666	2	.333	.544	.581
	Within Groups	105.208	172	.612		
	Total	105.873	174			
TotalC	Between Groups	1.216	2	.608	1.499	.226
	Within Groups	69.801	172	.406		
	Total	71.017	174			
TotalD	Between Groups	.393	2	.197	.538	.585
	Within Groups	62.890	172	.366		
	Total	63.283	174			
TotalE	Between Groups	.157	2	.078	.173	.841
	Within Groups	77.772	172	.452		
	Total	77.929	174			
TotalStatus	Between Groups	.704	2	.352	.933	.395
	Within Groups	64.901	172	.377		
	Total	65.605	174			

ตัวอย่าง ตาราง 25 เปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา/
ครูประจำชั้น ที่มีจังหวัดที่ตั้งแตกต่างกัน

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
TotalA	Equal variances assumed	.732	.393	-4.477	173	.000	-.40209	.08981	-.57937	-.22482
	Equal variances not assumed			-4.561	162.241	.000	-.40209	.08816	-.57618	-.22800
TotalB	Equal variances assumed	2.800	.096	-4.170	173	.000	-.47770	.11455	-.70380	-.25160
	Equal variances not assumed			-4.308	167.803	.000	-.47770	.11088	-.69659	-.25880
TotalC	Equal variances assumed	2.192	.141	-3.303	173	.001	-.31533	.09546	-.50374	-.12692
	Equal variances not assumed			-3.415	168.018	.001	-.31533	.09234	-.49762	-.13304
TotalD	Equal variances assumed	.007	.936	-3.842	173	.000	-.34261	.08918	-.51863	-.16658
	Equal variances not assumed			-3.820	149.806	.000	-.34261	.08969	-.51983	-.16538
TotalE	Equal variances assumed	.160	.690	-3.476	173	.001	-.34644	.09968	-.54318	-.14969
	Equal variances not assumed			-3.485	154.377	.001	-.34644	.09941	-.54282	-.15005
TotalStatus	Equal variances assumed	1.294	.257	-4.180	173	.000	-.37683	.09015	-.55478	-.19889

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
TotalA	Equal variances assumed	.732	.393	-4.477	173	.000	-.40209	.08981	-.57937	-.22482
	Equal variances not assumed			-4.561	162.241	.000	-.40209	.08816	-.57618	-.22800
TotalB	Equal variances assumed	2.800	.096	-4.170	173	.000	-.47770	.11455	-.70380	-.25160
	Equal variances not assumed			-4.308	167.803	.000	-.47770	.11088	-.69659	-.25880
TotalC	Equal variances assumed	2.192	.141	-3.303	173	.001	-.31533	.09546	-.50374	-.12692
	Equal variances not assumed			-3.415	168.018	.001	-.31533	.09234	-.49762	-.13304
TotalD	Equal variances assumed	.007	.936	-3.842	173	.000	-.34261	.08918	-.51863	-.16658
	Equal variances not assumed			-3.820	149.806	.000	-.34261	.08969	-.51983	-.16538
TotalE	Equal variances assumed	.160	.690	-3.476	173	.001	-.34644	.09968	-.54318	-.14969
	Equal variances not assumed			-3.485	154.377	.001	-.34644	.09941	-.54282	-.15005
TotalStatus	Equal variances assumed	1.294	.257	-4.180	173	.000	-.37683	.09015	-.55478	-.19889
	Equal variances not assumed			-4.259	162.303	.000	-.37683	.08848	-.55156	-.20211

ภาคผนวก ช

ภาพประกอบการสัมภาษณ์หาแนวทางพัฒนา

ภาพประกอบการสัมภาษณ์หาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21

ภาพประกอบ 8 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล, สัมภาษณ์ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2562)

ภาพประกอบ 9 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2
(ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา, สัมภาษณ์ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2562)

ภาพประกอบ 10 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3
(ดร.สมใจ วิเศษทักษิณ, สัมภาษณ์ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562)

ภาพประกอบ 11 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4
(นางสิริมา สอนคำหาญ, สัมภาษณ์ วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2562)

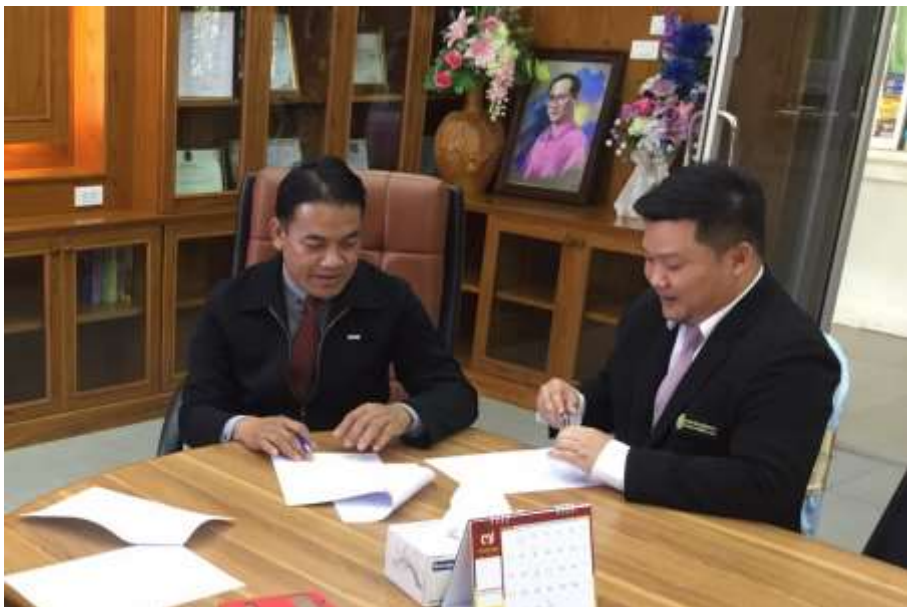
ภาพประกอบ 12 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5
(นางชนานันท์ สุคันธา, สัมภาษณ์ วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2562)

ภาพประกอบ 13 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6
(นายวีระศักดิ์ มาตย์นอก, สัมภาษณ์ วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2562)

ภาพประกอบ 14 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7
(นายสุริยา มะโยธี, สัมภาษณ์ วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2562)

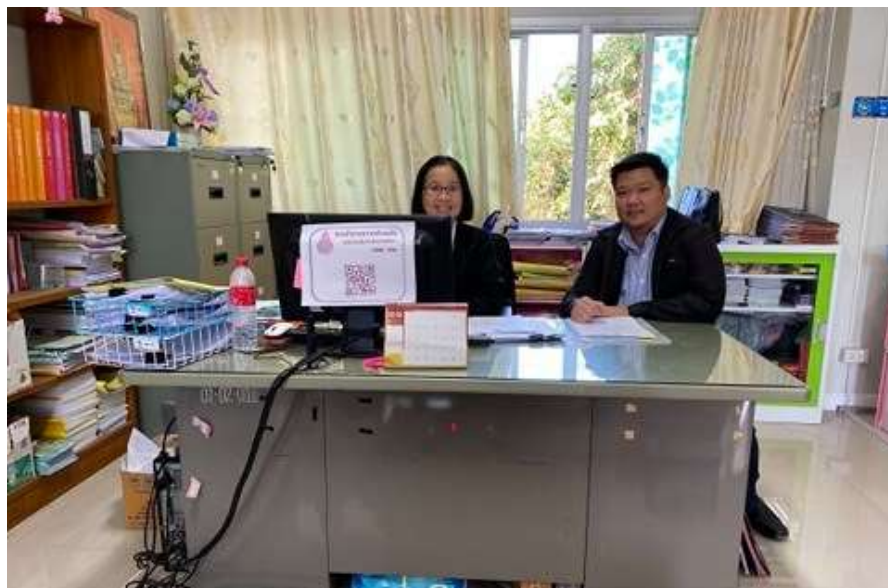

ภาพประกอบ 15 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8
(นายมหันต์ เวทโธสง, สัมภาษณ์ วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2562)

ภาพประกอบ 16 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9
(นายเนี่ยว สรสิทธิ์, สัมภาษณ์ วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2562)

ภาพประกอบการสัมภาษณ์หาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21 ประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

ภาพประกอบ 17 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10
(นางสิริมา สอนคำหาญ, สัมภาษณ์ วันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2562)

ภาพประกอบ 18 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 11
(นายวีระศักดิ์ มาตย์นอก, สัมภาษณ์ วันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2562)

ภาพประกอบ 19 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 12
(นายสายัณห์ อรรคราช, สัมภาษณ์ วันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2562)

ภาพประกอบ 20 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 13
(นายเฉลียว สรลิตธิ์, สัมภาษณ์ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563)

ภาพประกอบ 21 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 14
(นายศิริพงษ์ น้อยเสนา, สัมภาษณ์ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563)

ภาพประกอบ 22 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 15
(นางชนานันท์ สุกันธา, สัมภาษณ์ วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2563)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายวุฒิพงษ์ พันทิวา
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 29 ตุลาคม 2529
ภูมิลำเนา	จังหวัดหนองคาย
ที่อยู่ปัจจุบัน	20/1 ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
ตำแหน่ง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2542	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
พ.ศ. 2545	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 1 สว่างวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
พ.ศ. 2548	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
พ.ศ. 2552	นิเทศศาสตรบัณฑิต (นศ.บ. เกียรตินิยมอันดับ 1) สาขาการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2563	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2556	นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
พ.ศ. 2558	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
พ.ศ. 2560	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
พ.ศ. 2562	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดหนองคายถึงปัจจุบัน